

בית חינו

תשרי-אייר תשל"ו

מזכרת

משמחת הנישואין של
מנחם מענדל וחנה מושקא שיחיו
אקסלרוד

י"ג מנחם-אב ה'תשפ"ה
כפר חב"ד, ארה"ק ת"ו

בית חיינו

תשרי-אייר תשל"ו

מיומני סב הכלה הרב יצחק מאיר הכהן שי' סוסובר

מזכרת

משמחת הנישואין של
מנחם מענדל וחנה מושקא
שיחיו
אקסלרוד

ב"ה

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן הת' הרב **מנחם מענדל שי'** וב"ג הכלה המהוללה מ' **חנה מושקא תי'**. התודה והברכה לכל קרובי המשפחה, ידידינו ומכירינו אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ולברך את הזוג יחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

כמנהג אנ"ש בזמן האחרון - מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו והרבנית הצדקנית - הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה המוסגרת בזה.

•

התשורה כוללת יומן מבית חיינו משנת תשל"ו שנכתב ע"י סב הכלה הרה"ח ר' **יצחק מאיר הכהן שי' סוסובר** שזכה לשהות בצילו של רבינו במשך שנים רבות*.

היומן פורסם בשעתו במסגרת עלון "חדשות מבית חיינו" ובא כאן בדפוס מחדש בתוספת הערות, ציונים ומ"מ ובשילוב פנינים מתוך יומנו האישי **המתפרסמים כעת לראשונה** בליווי תמונות מרהיבות השופכות אור על המאורעות וההתרחשויות בבית חיינו (כולם מאותו הזמן המתואר ביומן). כמו"כ, בסוף כל חודש בא מדור חדשות מכרם חב"ד ומהנעשה והנשמע בבית חיינו ובתוספת פנינים יקרים וחדשים שרואים כאן אור לראשונה.

•

מעלות גדולות וחשובות נמצאו ברישום ותייעוד הנהגות והליכות הרבי, ובראשם מצינו דברי כ"ק אדמו"ר בלוח היום יום שלו (י"ד טבת): "תנועת צדיק, ומכל שכן ראי' או שמיעת קול, צריך לפעול שלא ישכח לעד".

(*) יצוין כי יומן זה הינו חלק רביעי מתוך סדרה המתפרסת על פני קרוב לשש שנים (משנת ניסן תשל"ד עד י' שבט תש"מ) ועוד חזון למועד להוציא לאור גם את שאר החלקים א"ה.

וכמו"כ בשיחות ואגרות רבות מפליא הרבי במעלת רישום מנהגי ותנועות הרב, וכפי שכותב לא' שבירר אודות מנהג מסוים (אג"ק ח"ג ע' לא): "ומצד גודל ערך ההתקשרות נחיצותה וחביבותה (ובפרט אם גם מקום גשמי מפסיק) הרי עלינו כולנו להתאזר ולהתאמץ ביותר לאחוז בהוראות רבותינו נשיאי חב"ד מנהגיה[ם] ותנועותיהם השייכים לנו (פרט לאלו שאינם אלא של הנשיא עצמו)", ועוד.

והעיקר - יהי רצון שלא נצטרך להסתפק ביומנים משנים שעברו, באשר נזכה זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דאָ למטה והוא יגאלנו, תיכף ומי"ד ממ"ש!

הרב שניאור ודינה ויגלר

הרב דב וחנה אקסלרוד

י"ג מנחם-אב, ה'תשפ"ה
כפר חב"ד, אה"ק ת"ו

ה'תשנ"ד | ראש חודש חשוון | הרב יצחק אייזיק ווייסברג

חודש תשרי

כ"ט אלול תשל"ה - ער"ה תשל"ו

לאחר התפילה אמר אד"ש התרת נדרים. לאחר מכן איחל לזקנים שישבו כבי"ד "יישר כח וכתובה וחתימה טובה ולשנה טובה ומתוקה".

קבלת פ"נים במפתן חדרו הק'

באהל הק'

כנהוג, כאו"א מוסר פ"נ לאד"ש בפתח חדרו הק', ואד"ש מאחל לכאו"א "לשנה טובה ומתוקה".

כשעברתי, הפך את המעטפה ואמר "כתיבה וחתימה טובה".

בשעה 11:00 זקני אנ"ש מוסרים פ"נ כללי לאד"ש בג"ע התחתון, אד"ש בירך אותם תוך שמעיין בפ"נ והברכה י"ל מוגה.

אד"ש נסע למקוה, ליד המכונית ניגשה אישה למסור פ"נ, החלון נפתח והעבירה דרך החלון.

בשעה 1:30 הרבי נסע לאוהל, חזר מהאוהל בשעה 7:15, נכנס לתפילת מנחה, וישב במקום של ימות החול עם סטנדר ולא בשולחן. נסע לביתו וחזר ברגל.

לפני תפילת ערבית דליל ר"ה, נכנס עם סידור ותהילים, כשהתיישב אמר תהילים. הרבי רמז בידו הק' לשיר אבינו מלכנו.

אחרי התפילה אמר "גוט שבת גוט יום טוב". לאחר מכן נכנס לחדרו והלך לביתו.

שב"ק, א' תשרי - אדר"ה

לפני התפילה - נראה שרמז בידו לשיר אבינו מלכנו, אך אף א' לא שם לב לכך, והתחילו לומר קדיש דרבנן.

לתפילות שחרית ומוסף נכנס עם סידור, תהלים וספר תניא שהודפס בפאיד שבמצרים¹, בעת התפילה עיין בו, כשירד לברכת כהנים ולמפטיר הכניס אותו לכיס.

במפטיר בכה חזק בקטעים שמוזכר חנה וכו', אמר יקום פורקן על הבימה וחזר למקומו מאחורי המגביה שהלך עם הס"ת. בכריעה נופל על הברכיים, מתכופף חזק, קם בתחילה רגל ימין ואח"כ רגל שמאל.

אחרי ברכת כהנים אמר לכהנים "יישר כח".

סיימו להתפלל בשעה 3:30, מיד אחרי התפילה הלך לביתו. מנחה למטה. לפני התפלה לא שרו, קיבל עלי' לתורה.

לפני תפלת ערבית דליל יום ב' דר"ה, רמז בידו הק' לשיר אבינו מלכנו, נכנס עם הסידור ותהילים, אמר תהילים, אחרי התפילה אמר קדיש.

יום א', ב' תשרי - בדר"ה

הרבה קמו מוקדם לתפוס מקום לתקיעות.

לתפילות נכנס אד"ש עם שני סידורים, והתניא שהודפס בפאיד (בעת התפילה עיין בזה) ורמז בידו לשיר אבינו מלכנו. כבכל השנים אמר קדיש².

במפטיר הי' דחיפות נוראיות. בקריאת המפטיר בכה קצת וכן בברכות.

לפני 'תקיעות' שמו על הבימה את החבילות של הפ"נים. אד"ש הכניס את התניא לתוך הכיס ועלה לבימה עם השופרות ושתי הסידורים.

סידר את החבילות אחד על השני, סידר את השופרות על המטפחות, סידר את הג' מטפחות והג' שופרות ועם מטפחת כיסה אותם.

היו דחיפות נוראיות... הרבי כיסה עם הטלית על חבילות הפ"נים, בכה ושר ניגון.

(1) נדפס בבסיס צה"ל במקום בכ"ד טבת תשל"ה בהוראה ישירה מהרבי. וראה שיחת י"ב תמוז תשל"ה.
(2) אחר גיסתו הרבנית הצדקנית מרת שיינא הי"ד.

אמר "למנצח" וכו' כשמכוסה עם הטלית, כיסה עם הטלית עד לפיו הק' ואמר את הפסוקים בקול, מכסה את עצמו שוב כשנשען עם גופו הק' על חבילות הפ"נים.

לקח שופר אחד, התקיעה הראשונה הלך קצת קשה ואחר כך שאר התקיעות היו מאד קלות לפי"ע של כל השנים. בין השלושים תקיעות מכסה א"ע לדקה וממשיך לתקוע, כשגמר לתקוע לפני שירד מהבימה, לבש מטפחת לבנה.

נתן לרב טננבוים את השופר הגדול ובזה הוא תקע את שאר התקיעות.

במוסף עיין בתניא של פאיד, לפני ברכת כהנים לקח את התניא לכיס וירד עם הסיידור והתהילים, הביט על הכהנים. אחרי התפילה נשאר למטה והכהנים למעלה, אמר קדיש.

אחרי התפילה אמר לכהנים "יישר כח".

הלך לביתו אחרי התפילה, בדרך אמר לכולם גוט יו"ט. בדרך הצדיע לשוטר.

מנחה בשעה 5:30, הרבי אמר קדיש. אחרי תפילת מנחה יצא אד"ש לתשליך, הביט על הדגים, אח"כ ניער שולי טלית קטן. לאחר מכן הכינו את 770 להתוועדות.

בשעה 7:00 ירד להתוועדות. בתחילת ההתוועדות³ אמר לטלישבסקי להכריז שמי שלא נטל ידיים וכו'. נטל ידיים ג"פ על כל יד, טבל את הלחם בדבש.

צוה לנגן 'אבינו מלכנו', 'אתה בחרתנו' ולאחרי' ניגון ג' תנועות שלוש פעמים. אח"כ צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה זה היום תחילת מעשיך. אחרי המאמר אמר שיחה אחת בנוגע להפטר חנה⁴ ולאחרי' צוה לנגן ניגון הכנה, 'ד' בבות' (בבא רביעית פ"א), נייע ז'וריצי, ו'לכתחילה אריבער' לאדמו"ר מהר"ש. בירך ברכת המזון, התפלל תפילת ערבית, ערך הבדלה והתחיל לחלק 'כוס של ברכה' (לאחר שחיכה שהציבור יתחילו לעבור ולקבל).

בעת החלוקה הי' אד"ש מאוד שמח לפ"ע של כל הר"ה.

כשעבר ר' הענדל ליברמן, אד"ש הכניס את האצבעות לפה ורמז לו שישרוק. לזל. אמר שישיר. דיבר כמה זמן עם הר' ש.ב. העכט וכן עם כמה ממתפללי בית הכנסת שלו בנוגע למחיצה בבית הכנסת ונתן לא' מהם כוס יין מלאה על מנת

(3) נדפסה בתו"מ חפ"ב ע' 15.

(4) מאוחר יותר הוגהה השיחה ע"י הרבי ונדפסה בלקו"ש חי"ט ע' 291 - ר"ה - ו' תשרי.

שיחלקו ממנה בשמח"ת. כמה מהם נישקו את ידו הק'. גם כן דיבר כמה זמן עם הר' י. העכט.

לכמה מהעוברים חייך. בעת הניגונים רמז בידו להגברת השירה.

מחייך לצלם ר' לוי"צ פריידין

באמצע הניח את הגביע על השולחן כדי לסדר את הגארטעל.

הצלם ר' לוי יצחק פריידין צילם את אד"ש ואד"ש עשה לו בידו לשלום, אך הקהל חשבו כי אד"ש מסתיר א"ע וסחבו אותו משם, אד"ש שם לב לכך רמז בידו שיעזבו אותו וחייך אליו. בסיום החלוקה אמר לו אד"ש "כאפט אריין פאר איך גיי אוועק..." (=חיטפו (תמונה)

לפני שאני יוצא). כשאד"ש התיישב הביט עליו איך שמחליף מצלמות, אד"ש אמר הא,א, אח"כ אמר לו "לשנה טובה ומתוקה" (כידוע ישנה תמונה ידועה שהרבי יושב ומחייך מול הצלם).

טרם 'ברכה אחרונה', כשפתח את הסידור, התחיל בעצמו לנגן 'הושיעה את עמך'.

ביציאתו ניגנו הקהל 'כי בשמחה תצאו' ואד"ש רמז בידו הק' להגביר השירה.

יום ב', ג' תשרי - צום גדלי'

אד"ש הגיע בשעה 10:00.

נכנס לזאל עם סליחות וסידור, רמז בידו לשיר אבינו מלכנו. בקרה"ת עיין בסידור, כשחזר למקומו אחרי קרה"ת לא אמר תהילים, אלא המשיך לומר סליחות.

מנחה התפללו למטה, עלה למפטיר.

יום ג', ד' תשרי

ליל יחידות, ערבית בשעה 1:30 והיחידות הסתיימה ונסע לביתו (היום הבאתי את התה מהבית).

בבוקר בעת שאד"ש הגיע מביתו הייתה הדלת של ג"ע התחתון סגורה ואד"ש עלה במעלית לקומה השני' ומשם ירד דרך המדרגות הפנימיות לג"ע התחתון ולחדרו הק'.

נסעו לווישינגטון לברית לבן של אחיינית של אד"ש. מנחה למטה. אחרי ערבית נסע לביתו. ליל יחידות, בעיקר נכנסו הרבה אורחים.

יום ד', ה' תשרי

אחה"צ החלו להכין את הפירמידות לתפלה שמתפלל לפני העמוד.

לפני תפילת מנחה נכנס לאד"ש הר' פיקארסקי. אד"ש ירד למנחה ב3:40. לפני מנחה נתן לבחור כסף לתת לצדקה.

כשנכנס לתפילת ערבית ניגש אד"ש לעמוד⁵. בכל סוף קטע אמר בקול.

יום ה', ו' תשרי - יאצ"ט הרבנית הצדקנית מרת חנה 'אם המלכות'

אוחז בספר תורה של כ"ק אד"ש

בשעה 9:20 הגיע מהבית, ירד לתפילה, נתן צדקה, לא קראו בס"ת של משיח אלא עם הס"ת של אד"ש. אד"ש שם את הס"ת על הבימה וחזר לעמוד תפילה, כשקראו לרבי לעלי' עלה שוב על הבימה עם הסידור ואח"כ אמר קדיש. בתהילים חיפש הרבה את התהילים היומי, אח"כ אמר קדיש.

(5) אחר אימו הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה.

לא נסע למקווה ולאוהל כבכל שנה.

בתפילת מנחה ה' קהל קטן יותר כי הרבה מהאורחים והבחורים חשבו שאד"ש נוסע לאוהל.

חלוקת מטבעות לצדקה קודם הנסיעה לביתו הק'

בקדושה נקדישך
ונעריצך אמר בניגון של
שבת, שאר התפלה היתה
כרגיל.

אחה"צ כשאד"ש
יצא לביתו, חייך לדב וולף
ונתן לבנו הקטן ולעוד
כמה ילדים כסף לשים
בצדקה, ואמר להם תודה.
על ידם עמד הרב חיים
שטרן ואד"ש אמר לו
בחיוך "אתה כבר אחרי בר
מצוה וממילא אני לא נותן
לך צדקה לשים בקופה".

כשאד"ש חזר מהבית אמר לגרינברג שלום עליכם ונתן לבנו כסף לשים
לצדקה.

לפני תפילת ערבית חייך להרב יאלעס. בערב התוועד אד"ש לכבוד היאצ"ט⁶.

בשעה 9 ירד להתוועדות. בין השיחות ניגשו לאד"ש הר' הירשפרונג הרב וו.
ושתי אנשים נוספים, אד"ש קרא לרב חדקוב ואמר לו משהו. לכמה אנשים מהקהל
צוה שיאמרו לחיים.

הרב יוסף ויינברג נגש לאד"ש עם עוד ב' אנשים, אד"ש דיבר איתם ואמר להם
להגיד לחיים, הם נשקו את היד של הרבי, אח"ז קרא אד"ש שוב להרב חדקוב ואמר
לו משהו והרב חדקוב מסר זאת להרב ויינברג. אד"ש רמז לצלם פריידין שיגיד
לחיים ורמז לו להגיד פעמיים.

הרב ווינברג ושני אישים שהביא עמו להתוועדות

אמר ליצחק ברז להגיד לחיים. קודם לכן אד"ש חיפש אותו מאחור כי ה' מוסתר אחורי עמוד.

בין השיחות צוה לנגן 'האדרת והאמונה'. הרב עלבערג ניגש לאד"ש ודיבר משך זמן.

כשאד"ש הזכיר המילה "שאדט", חייך.

בסיום ההתוועדות צוה לנגן ניגון 'לכתחילה אריבער' לאדמו"ר מהר"ש, ואחריו 'האפ קאזאק'. רמז להגברת השירה עם הראש ומחה כפיים כמה דקות.

ביציאתו מההתוועדות התחיל בעצמו לנגן 'כי בשמחה תצאו', עשה עם היד וכן כשיצא מבית הכנסת.

יום וער"ש, ז' תשרי

אד"ש הגיע מהבית בשעה 11:30, נסע למקוה ולאווהל.

חזר מהאווהל ב6:40 באופן פתאומי, נכנס לחדרו ומיד נכנס לתפלת מנחה עם סירטוק משי. הכל הי' מוכן בשולחן בצד השני כרגיל כשמתפלל בערב שבת. אבל אד"ש נכנס דרך הדלת הרגילה שדרכה נכנס בכל התפילות. על השולחן היו ספרים, אד"ש נעמד וסידר את הגארטעל. בינתיים סידרו את השולחן במהירות, אד"ש הביט לצד השני. לפני קדושה הביט על המודעות, אחרי מנחה נכנס לחדר ולא נסע לביתו.

לאחר תפלת ערבית של ליל שבת, בשעה 10:15 הלך לביתו. לא הלך לבקר את האורחים כפי שהתכוונו.

שב"ק פ' האזינו, ח' תשרי - 'שבת שובה'

בקה"ת קראו בס"ת של משיח, ב'הוא אלוקינו' שרו.

בעת ההתוועדות⁷ אמר לפריידין ולעוד כמה אנשים להגיד לחיים. רמז בראשו כמה פעמים להגברת השירה, בכה בשיחה בעת שהזכיר דברי מו"ח לשנה טובה ומתוקה⁸.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה שובה ישראל (י"ל מוגה⁹). אחרי ההתוועדות הוציא את המשקה ונתן לב"מ ולר"ד ראסקין. במנחה עלה לתורה. לאחר מנחה התחיל לנגן ניעט ניעט. ערבית כרגיל.

יום א', ט' תשרי - ערב יוהכ"פ

כפרות

קמים מוקדם בשעה 4:30 ערכו כפרות אצל לויטין. אח"כ כבר תפסו מקומות לקבלת לעקאח.

כבכל שנה יצא אד"ש בבוקר (בשעה 6:50) לבוש במעיל עם התרנגול של 'כפרות' ומסר לשוחט כשמבע פניו הק' מאד רציני. הביט כל הזמן על התרנגול. השוחט מסר נוצות, אד"ש ברך על כיסוי העפר וכיסה את הדם. אד"ש נתן לו בחזרה את הנוצות ואמר לו משהו.

אחר כך נכנס השוחט לחדרו הק' ואד"ש שילם לו. אד"ש נסע למקוה בשעה 7:30, נתן לילד מטבע לשים לצדקה, ואמר לו תודה.

(7) נדפסה בתו"מ שם ע' 75.

(8) ראה שם ע' 94.

(9) הוגה ונדפס בסה"מ מלוקט ח"א.

בשעה 9:00 נכנס לתפילת שחרית, בדרכו נתן צדקה. אחרי התפילה שרו ועודד בידו הק'.

חלוקת לעקאח, בפתח חדרו הק'

בשעה 10:00 התחיל לחלק 'לעקאח' ואמר לכל אחד "לשנה טובה ומתוקה". היו אנשים שאד"ש קרא להם בחזרה ונתן להם עוד חתיכה. ליצחק חזן שנסע להיות בעל תפילה (קיבל בלי תור) אד"ש אמר לו "לשנה טובה ומתוקה והצלחה בתפילות". אד"ש הפסיק את החלוקה בשעה 1:00, נסע לביתו וחזר בשעה 3:00.

ברכה לאנ"ש

בשעה 3:15 יצא לתפילת מנחה. אחז בידו שקית ובדרכו נתן ממנה צדקה בכל הקופות.

עבור הברכה לאנ"ש הכינו מיקרופון אך בעת קדיש דרבנן הבחין בזה אד"ש והראה בידו הק' לסובב את זה. בסיום התפילה סגר את הסידור, נשען על הסטנדר, סגר את העיניים ואמר את הברכה בקול. אחר כך לקח את הסידור ויצא (הברכה י"ל מוגה¹⁰).

מיד לאחר הברכה הלכו לתפוס מקומות לברכה של הבחורים בזאל למעלה.

(10) נדפס בהוס' ללקו"ש חי"ד ע' 392 ובתו"מ שם ע' 99.

אמנם השנה לפ"ע יש יותר בחורים משנה שעברה, אך הדוחק והצפיפות היו הרבה פחות מאחר ופתחו את החדר השני, הורידו את ארון הספרים, פתחו את החלון, ולא הי' שם נרות כבכל השנים שנכנס משם חום עצום.

אד"ש עלה על הבמה, הביט, התכסה עם הטלית והחזיק בידיו הק' את הטלית ואמר וידבר וגו' (ובקול) יברכך וכו', אח"כ אמר ברכה. הברכה י"ל בפ"ע¹¹.

ירד מיד לכל נדרי, לפני התפילה התחילו לשיר אבינו מלכנו. אחרי התפילה נשאר לאמירת תהילים. השנה סדרו שולחן כדי שלא יוכלו לגשת מידי קרוב לבימה.

אד"ש לבש מטפחת אדומה. כשהלך לביתו סידר משהו בין המעיל לסירטוק.

יו"ד תשרי - יוהכ"פ

בהאדרת והאמונה שרו, וכן בשאר הפרקים רמז בידו לשיר. למפטיר עלה כרגיל הרב חזקוני, בכורעים כרע מהר. בברכת כהנים שאל את ר' שלמק'ה מייזנצ'יק (כשמסמן בידו) איפה יוסי צ'חנובר (שהוא כהן).

ביזכור ישנם כאלו שעולים למעלה לדירה של הרבי הקודם. במהלך התפילות הריל"ג מסדר את הכסא של אד"ש. בכלל ששרים באמצע התפילה מרמז בידו הק'.

בעת אמירת מפטיר יונה - אד"ש בכה מאוד חזק וכן באמירת הברכות.

גמרו להתפלל בשעה 4:00. ירד למנחה בשעה 5:00 כשלבוש בכובע, כשהגיע למקומו הורידו והניחו בתוך הסטנדער.

בה' מלך ספר עם האצבעות.

לפני 'התקיעה' התחיל לנגן נפוליאונ'ס מארש ומחה כפיים למשך כמה דקות, אח"כ הסתובב, הביט על הכסא, עלה על הכסא ומחה כפיים ושר כמה דקות חזק, סידר את הטלית כמה פעמים שלא תיפול והמשיך למחוא כפיים.

אחרי הבדלה אמר בקול רם שלוש פעמים 'גוט יו"ט' והתחיל לנגן 'כי בשמחה תצאו'. לא הי' קידוש לבנה.

הלך לביתו מיד. כששרו רמז בידו להגברת השירה.

(11) הברכה הוגהה ונדפסה בהוס' ללקו"ש שם ע' 392-393 ובתו"מ שם ע' 100.

מיד במוצאי יוהכ"פ התחילו לבנות את הסוכה של אד"ש. השנה קנו סוכה חדשה, שעלתה כשבעת אלפים דולר והיא בדיוק כמו בית.

על הדו"חות של צא"ח בעשרת ימי תשובה ענה אד"ש את המענה כללי פרטי של ימים אלו "נת' ות"ח. ודבר בעתו (בהמצאו גו' בהיותו קרוב; קירוב המאור אל הניצוץ) אזכיר עה"צ."

יום ג', י"א תשרי - 'בשם השם'

אד"ש הגיע מהבית 11:30 (הבאתי את התה והיתה מגבת בתוכו). היום התחילו לבנות את הסוכה של הרבי - סוכה חדשה - נסע למקוה ולאחרי זה נסע לאוהל. התפללו מנחה למטה. ערבית בשעה 8:40 ואח"כ נסע לביתו.

יום ד', י"ב תשרי

כשאד"ש הגיע מביתו בשעה 11:40 דיבר עם א' ע"י המזכירות כעשרים דקות. הרבי דיבר איתו בנוגע לעולה שיצא מרוסי'. בין הדברים ששמעו שהרבי אומר לו זה שלא עולה על השכל לומר... וכו'.

אחרי תפילת מנחה נתן לילדים כסף לשים בצדקה. גם אחה"צ לפני שנסע לביתו נתן לילד לשים לצדקה.

ליל יחידות, בעיקר נכנסו האורחים הרבים שהגיעו לתשרי. בין הנכנסים הי' אחד שעובד בתעשי' האווירית, הרבי דיבר איתו בענין קיסנג'ר ואמר שישראל לבד אשמים. בנוגע להתנחלויות אמר שאם מההתחלה היו מובילים אחרת, המצב הי' נראה אחרת, אך מכיון שזה הי' רק כדי להפגין ולא כדי להשתקע שם (...) בנוגע לא"י אמר שאד"ש אמר לו שתהי' התשובה רק ביננו ויצא ואמר שזה סוד, אבל אמר שבתשובה הסתפק. אד"ש דיבר איתו גם בנוגע לחינוך.

ערבית התפללו בשעה 12.30.

יום ה', י"ג תשרי - הילולת כ"ק אדמו"ר מהר"ש

אד"ש הגיע מביתו ברגל, הגם שהריב"ק נסע להביא את אד"ש. קרה"ת התקיימה בזאל מאחר ולא הי' שם 'סדרים'.

נסע לאהל, לפני שנסע דיבר עם ריל"ג.

אד"ש ברך אחד שנוסע לארגנטינה שיהא הצלחה ונסיעה טובה וגמר חתימה טובה.

לאחר שחזר מהאהל נכנס לתפילת מנחה ב'זאל' למטה ללא סירטוק משי. אחרי התפילה הודיעו שתתקיים התוועדות בשעה 9:00. תפילת ערבית בזאל למעלה לפני ההתוועדות.

בעת אמירת מאמר ד"ה בסוכות תשבו

לפני ההתוועדות
אד"ש שאל את ריל"ג האם
כבר הגיעה הקבוצה
מצרפת.

כשנכנס
להתוועדות¹² צוה לנגן
ניגון לפני מאמר, ובמשך
הניגון היו עיניו הק'
פתוחות וחפשו את
הקבוצה הצרפתית
שהיתה אמורה להגיע.
אמר מאמר ד"ה בסוכות
תשבו (י"ל מוגה).

במשך ההתוועדות חיך לכמה אנשים ואמר שיאמרו לחיים. בעת הניגונים מחה כפיים.

לקראת סיום ההתוועדות דיבר אודות יהודי רוסי' שזקוקים לגאולה ואמר שינגנו ניגון רוסי ומה טוב עם מילים בשפה הרוסית, ו'שמחה פורץ גדר' (ובפרט שמהפכים את השפה הרוסית לדבר טוב) וזה ימהר את ה"יוציאם ה' בחדס וברחמים" ובטוב הנראה והנגלה ויוליכם קוממיות לארצנו הקדושה לקבל פני משיח צדקנו" ואח"כ אמר שמסתמא יש כאן חזן או בעל מנגן שהגיע משם ושוב אמר שיהי' עם מילים בשפה הרוסית והחזן ר' בערל זלצמן התחיל לנגן 'סלז'בא נאשא'.

אח"כ אמר לקבוצה מצרפת - שהגיעה ממש הערב - שינגנו 'האדרת והאמונה'.

(12) נדפסה בתו"מ שם ע' 112.

ואח"כ אמר שינגנו 'הושיעה את עמך' שהוא ניגון שקשור עם ארץ ישראל. כץ נכנס באמצע ההתוועדות אד"ש חייך אליו, כן חייך לצלם.

אח"כ אמר שיחה קצרה והחל בחלוקת הדולרים לקהל ע"י ה'טנקיסטים'. בעת החלוקה שאל לכמה מהעוברים האם הם היו טנקיסטים, קרא להר' יוסף וויינבערג ונתן לו דולרים עבור קהל המשתתפות בעזרת נשים. באמצע א' דיבר עם הרבי והרבי הגיב בתנועת ביטול בידו הק'.

בסיום ההתוועדות צוה לנגן ניגון 'לכתחילה אריבער' לאדמו"ר מהר"ש ובתנועה א' רמז לחזור על התנועה י"פ. אח"כ צוה לנגן ניגון 'האפ קאזאק', מחה כפיים וצוה לשרוק, אח"כ אמר שינגנו 'כי בשמחה תצאו' ומיד התחיל לנגן בעצמו, בעת הניגון עמד ורקד על מקומו ושוב צוה לשרוק.

ברך 'ברכה אחרונה', והתחיל לנגן 'כי בשמחה תצאו' בשנית.

את המזונות נתן להר' משה ירוסלבסקי עבור 'הכנסת אורחים'. ר' משה רצה לקחת גם מה שנשאר ואמר לו אד"ש שזה בשביל העולם.

יום ועש"ק, י"ד תשרי - ערב חג הסוכות

הרבי הגיע מהבית בשעה 12:00, כשהגיע נתן לילדים כסף לצדקה.

בהמשך נכנסו (אנ"ש דכפר חב"ד ונחלת הר חב"ד) למסור לאד"ש אתרוגים, ואד"ש ברך אותם, (י"ל מוגה¹³).

אד"ש דיבר עם רי"מ גורארי'.

בשעה 5:00 יצא אד"ש מהחדר לסוכה עם חבילה של לולבים והדסים כרוכים בתוך נייר כסף. הרבי סידר בסוכה את הד' מינים, שהם שם כ-45 דקות. כשיצא מן הסוכה הביט על העירוב.

אח"כ נסע אד"ש לביתו עם לולב, הדסים וערבות. כשנכנס לרכב סידר אותם.

חזר לפני שבת. מנחה, קבש"ק.

(13) נדפס בהוס' ללקו"ש שם ע' 415 ואילך ובתו"מ שם ע' 127.

שבת קודש - יום א' דחה"ס

בשחרית לא שרו האדרת והאמונה, בהוא אלוקינו שרו, מפטיר, לא הי' התוועדות.

נכנס לתפילה עם תניא, לפני מנחה שרו ורמז בידו, גם לפני תפילת ערבית.

יום ב' דחה"ס

בבוקר השתרך תור גדול לברך על הד' מינים של אד"ש.

ב"האדרת והאמונה" שרו, וכן ב"הוא אלוקינו".

להלל הגיש ר' מאיר הארליג את הד' מינים לאד"ש. הפעם הרבי הסתובב וחיכה עד שהביאו את הד' מינים.

סדר הנענועים של אד"ש (לא שייך לכתוב לאחר ובטח לבד ראיתם פעם כשבקרתם בצל כ"ק אד"ש) כמו שכתוב בספר המנהגים. היום התחיל לנענע למערב ואח"כ למטה וכו'.

בעת ההושענות הסתובב אד"ש לראות באם כולם כבר גמרו את ההקפות.

לפני מנחה שרו ורמז להגברת השירה, וכן לפני תפילת ערבית.

ערבית התפללו למעלה, לאחר התפילה עשו הבדלה, הרבי חיכה שהמבדיל יברך לישב בסוכה. נסע לביתו בשעה 11:00.

יום א' דחוח"מ

לאחר הושענות הסתובב הרבי והביט עד שגמרו לעשות את הסיבובים. החזן רצה להמשיך בתפילה, אך אד"ש רמז בידו הק' שיחכו לקהל. אחרי שחרית נתן לילדים כסף לשים לצדקה.

היום התקיימה הועידה השנתית העשרים של צא"ח ולכבוד זה הוציא אד"ש מכתב כללי ומ"מ¹⁴. בלילה שאח"ז התוועדו ב־770 עד אור הבוקר.

על הדו"ח מכל זה ענה אד"ש את המענה כללי פרטי דימים אלו "נת' ות"ח ודבר בעתו - זמן שמחתנו (כפולה) וכו' - ובפרט והכנה לו. אזכיר עה"צ. ובגוף הדוח

(14) נדפס בהוס' ללקו"ש שם ע' 454 ואילך.

עצמו הדגיש אד"ש על המילים שנתנו צדקה שנתנו צדקה ושהיתה התוועדות הדגיש אד"ש התוועדות.

כשיצא אד"ש מ770 לכיוון הרכב, בדק בידו באם יורד גשמים ועשה תנועה, וכן ע"י המכונית נעצר ובדק האם יורד גשם.

יום ב' דחווה"מ

לפני תפילת ערבית שרו
ורמז להגברת השירה.

יום ג' דחווה"מ

בהושענות, אחרי
שהחזירו את הס"ת, הרבי
הסתובב והביט עד שהקהל
סיימו את הסיבוב. ב"הושיעה
את עמך" שרו.

במנחה לא נכחתי.
נסענו למיטוואך שעה וקבלתי
שתי דולר מהדולרים שאד"ש
נתן - דמי השתתפות
בהתוועדויות שעושים כדי
לשמח יהודים. בכ"מ לקחו
אתם ישראלים, ואד"ש נתן \$10
בערב השתתפתי בערב חב"ד
לישראלים בקווינס, הערב
התקיים בהצלחה גדולה.

בשעה 5:00 נסע אד"ש לביתו.

במשך החג ירדו גשמים חזקים כמעט ללא הפסקה וישבו בסוכה מאוד
בדוחק. בנוגע לזה יצא היום מענה מאד"ש במענה לשאלה איך להסביר עניין
השמחה במצב של ירידת הגשמים שמונעים לישיבה בסוכה. הרבי ביקש לפרסם
מענה זה:

בעת אמירת ההלל, חוה"מ סוכות תשל"ו

"כיון שבו ביום קיימו מצות סוכה (כמה פעמים, ובמילא גם לדעת ר"א - שצ"ל ב' סעודות - סוכה כז, א) ה"ז הוכחה דהקב"ה ניחא לי' בשימושו (סוכה כט, א, שו"ע אדמו"ז סתרל"ט סכ"ד) ובפרט שגם בירכו ע"ז בשם ומלכות ע"פ ציווי ה' בתורתו - אשר קדשנו . . וצונו. - ועפ"ז מובן זה שבמשנה וש"ס וכו' מובא המשל לעבד כו' בנוגע להנמצא בסוכה וצריך לצאת כו' - ואכמ"ל.

ועפ"ז - זה שהתוועדות הרי ע"פ תורה מותרת ולכן צ"ל דוקא בבית - ה"ז סימן שרוצים מלמעלה שתהי' נוחה יותר ובישוב הדעת יותר - כדין ת"ת בכל אופן, וכן בתפלה - התבוננות בגדולת ה' (ומעשיו - כולל מצותיו) - כמבואר בשו"ע סי' תרל"ט,

- ששניהם (תורה והתבוננות זו) ה"ה עיקרי תוכן התוועדות. וק"ל."

בדרכו לסוכתו הק', חוה"מ סוכות תשל"ו

יום ד' דחוה"מ

לפני שחרית נתן להרבה ילדים כסף לתת לצדקה, בהושענות הסתובב והביט וכו'. "הושיעה את עמך" לא שרו. חייך לילדים ולצלם פריידין.

יצא מהסוכה בשעה 2:10. אחרי מנחה רמז לילד עם היד והתחילו לשיר.

בתפלה טעה החזון בפזמון - בקטע של הושענות, אד"ש עמד מאחוריו, וסדרתי לו את הסידור.

אד"ש ירד לתהלים בשעה 1:00. בעת אמירת התהלים ישב ובעת אמירת ה"יהי רצון" נעמד. לאחר מכן נסע לביתו, בתוך השקית שלקח לביתו היו הושענות.

יום ועש"ק, כ"א תשרי - הושענא רבה

נכנס לתפילה בשעה 10 עם הסידור וההושענות. ל"הלל" ירד מהבימה ועמד בסטנדר של הרש"ג.

ר' מאיר הארליג הביא את הד' מינים ואד"ש אמר לו "ישר כח", וכן הי' בכל פעם שהביא. לפני הלל הביט אד"ש על הלולב ועל ההדסים.

משאיר את האתרוג על הסטנדר ומחזיק את הג' מינים במשך ההלל. בנענועים לוקח את האתרוג למזרח דרום מזרח צפון מזרח למעלה למטה ומערב.

ב"אנא ה'" וגו' פותח אדש את הרגליים ומשאיר את האתרוג על הסטנדר, ועושה תנועה שמסדר את הטלית ואח"כ שוב נענע ב"אנא ה'" השני.

ל'הושענות' עשו תור שאד"ש יעשה את ההקפות מקודם ואח"כ הקהל - כדי שלא יהיו דחיפות. אד"ש עשה ז' סיבובים. בכל סיבוב חזר למקומו וחזר להמשך הסיבוב.

אחרי התפילה חילק 'לעקאח' לאורחים שלא קיבלו בערב יוהכ"פ. השנה חילק מחדרו הק' ולא מהסוכה מאחר וירדו גשמים.

מיד אחר כך התחילו לתפוס מקומות להקפות.

בשעה 3:15 נכנס אד"ש למנחה למעלה ועמד במקום של שבת. נכנס לסוכה, נסע לביתו. לפני זה חילק שוב 'לעקאח'.

ליל שמיני עצרת

לערבית הלכו כולם לשמח בבתי כנסיות. אומרים שלפני ערבית אד"ש קפץ מעל השולחן כדי לעבור.

הקהל חזר מבתי הכנסיות ברגע האחרון, ובשעה 9:00 נכנס אד"ש לזאל לעריכת ה'הקפות'.

הרבי הסתובב והתחיל לנגן ניגון הקפות לרלוי"צ. במשך כמה דקות מחה כפיים ועשה עם הראש תנועות חזקות להגביר את השירה.

ב'אתה הראת' בפעם הראשונה אמר פסוק ראשון ופסוק אחרון ואח"כ התחיל לנגן 'ופרצת' ומחה כפיים חזק וכן מחה כפיים לילדים. לבנו של הריל"ג שעמד ע"י אד"ש, אמר אד"ש להוציא את פתילות הציציות החוצה ולילד א' אמר שיעלה ויעמוד ע"י כל הילדים.

ב'אתה הראת' בפעם השני' אמר גם כן פסוק ראשון ופסוק אחרון ואח"כ התחיל לנגן ניגון הקפות לרלוי"צ, בעת הניגון מחה כפיים והסתובב לכל הכיוונים.

בפעם השלישית ג"כ אמר פסוק ראשון ופסוק אחרון והוסיף ג"פ הפסוק "והי' זרעך" ואח"כ התחיל לנגן 'ופרצת' ומחה כפיים כמה דקות בחוזק ובמהירות.

את השמחה אי אפשר לתאר על הנייר, "מי שלא ראה שמחת תורה לא ראה שמחה מימיו..."

לאחר מכן החלו ההקפות. ר' בנימין אלטהויז מסר לרבי את הס"ת, הקהל נישק את הס"ת בדרך וכן אד"ש דיבר עם כמה אנשים.

אד"ש שם את ידו על כתפו של הרש"ג והתחיל לרקוד, אד"ש סיבב את הראש לכל הכיוונים ורקד. בעת הליכת וחזרת אד"ש להקפה נישקו את הספר תורה ואד"ש חיך להרבה אנשים ואף דיבר לכמה כגון ליפסקר מד. אפריקה.

בעת ההקפה של האורחים הישראלים עוד לפני שסידרו את הס"ת חיך לי. קוק, והוא התחיל לנגן ניעט ניעט ניקאווא, אד"ש עודד בידו הק' ואח"כ מחה כפיים. אח"ז התחילו לשיר שוב ואד"ש מחה כפיים יותר ויותר חזק. אד"ש הראה לפריידין בידו לציור כעין פילים של פעם שמתארך בארוך כעין (חסר).

גם בהקפה של האורחים משאר הארצות מחה אד"ש כפיים חזק ובמהירות.

את השירה והשמחה בעת ההקפות א"א לתאר.

אחרי אמירת 'עלינו לשבח' אמר בקול רם שלושה פעמים גוט יו"ט, התחיל לנגן בעצמו 'הוא אלוקינו' ועלה לחדרו הק'. ב'זאל' עוד שרו והתוועדו עד אור הבוקר.

שב"ק, כ"ב תשרי - שמיני עצרת

בשעה 10:00 נכנס אד"ש לתפילת שחרית. ניגנו ב"האדרת והאמונה" וב"הוא אלוקינו".

כשהגיע אד"ש מביתו שרו, הרבי נעצר בגעה"ת לפני שנכנס לחדרו, סימן להגברת השירה ומחה כפיים. לפני תפילת מנחה שרו ואד"ש עודד בידו הק'. אחרי התפילה ניגש הריב"ק לאד"ש, ואח"כ הכריזו שתפילת ערבית תהי' ב7:30 וההתוועדות בשעה 9:00.

ליל שמח"ת

הקהל הלך לבתי כנסיות לשמח יהודים בשמחת החג.

אד"ש נכנס להתוועדות¹⁵ וקידש קידוש יקנה"ז, אח"כ ביקש שא' יעשה קידוש בקול.

צוה לנגן 'אתה בחרתנו'.

בא' השיחות דיבר אודות תרגום התורה ל'שבעים לשון' ואחרי השיחה צוה לנגן ניגון בשפת המדינה ושיתאים לשמח"ת. ניסו לשיר ניגון מסוים ואד"ש אמר שזה לא הולך. התחילו לשיר ניגון באנגלית, ואד"ש מחה כפיים ובעיקר לילדים שישבו שם.

אח"כ אמר שישירו ניגון ברוסית, ואח"כ אמר לשיר ניגון בצרפתית ומחה כפיים. אח"כ אמר שישירו ניגון ב"מאמע לשון" ושרו באידיש "זאל שוין זיין די גאולה". אד"ש מחה כפיים בכמה דקות בחוזק. אח"כ אמר שישירו בלה"ק שהיא המקור ל'שבעים לשון' ושרו "מפי א-ל"¹⁶.

צוה לנגן ניגון 'לכתחילה אריבער' לאדמו"ר מהר"ש.

אד"ש אמר לרב טלישבסקי שיעלה על השולחן ושיכריז את הסדר, אח"כ אמר לו אד"ש להגיד לחיים, ואמר לו שיכריז 'שא שטילער' וכמו בכל נדרי שיכריז שלושה פעמים ובכל פעם גבוה יותר, אד"ש דפק על השולחן שיהי' שקט.

אחר ההתוועדות אד"ש עלה לחדרו הק', ובינתיים סידרו את השולחנות בזאל.

כמידי שנה הגיעו ל'הקפות' עובדי הקונסולי' הישראלית. הם עמדו על הבימה ואד"ש נתן לכל אחד מהם את ידו הק' דיבר איתם וחיך אליהם, א' מהם נתן לאד"ש ספר. ריל"ג נתן לכולם לחיים. אד"ש דיבר כמה זמן עם שופט בית המשפט העליון מר חיים כהן. אד"ש קרא לריל"ג ואמר לו לקנות עבורם 'פסוקים'.

הרב טלישבסקי ניגש באמצע לאד"ש וכן הר' וויינברג ודיברו עם אד"ש.

15) נדפסה בתו"מ שם ע' 128.

16) צוה גם לנגן בצרפתית את ה'מערסלייז' עם המילים בצרפתית.

כשמכרו את ההקפות עיין אד"ש בתוך הסידור. באמצע הסתובב ואמר לריל"ג לקנות עבור הקונסולי', ופסוק ראשון עבור חיים כהן. ריל"ג דיבר עם ט. אד"ש נגע בידו על הגב של ריל"ג וקרא לו. ט. ניגש לאד"ש וכן ויינברג ודיברו עם אד"ש.

ב"אתה הראת" בפעם הראשונה אמר אד"ש את כל הפסוקים ואח"כ התחיל לנגן 'ופרצת', לפעם השני' מכרו את הפסוקים ואד"ש אמר רק פסוק ראשון ופסוק אחרון ואח"כ התחיל לנגן 'הושיעה את עמך'. בעת הניגונים חיפש את השופט חיים כהן ואמר לו שיעמוד הראשון. אח"כ מכרו את פסוקי "אתה הראת" בפעם השלישית ושוב אמר אד"ש רק פסוק ראשון ופסוק אחרון והוסיף ג"פ 'והי' זרעך'.

כבכל השנים, רקד אד"ש הקפה ראשונה ואחרונה עם הרש"ג.

אד"ש כיבד את אנשי הקונסולי' בהקפה. ריל"ג שאל את חיים כהן באם הספר תורה של משיח לא כבד מידי עבורו ואד"ש אמר הוא הרי מקבל ע"ע עול תורה. בעת הקפה זו אד"ש מחה כפיים הרבה זמן וכן הראה עם האצבע על חיים כהן שירקוד.

בהקפה של הישראלים והאורחים סימן בידו הק' שילכו מהר. באמצע הקפה כשאד"ש רקד כמעט ונפל הגארטעל. לר. הילמן אמר שירקוד כמו אלוף.

באמצע הראה לילד של שיף שיעמוד ע"י הילדים, וכן לילדים של הקונסולי'. אד"ש חיך אליהם ומחה כפיים. אמר לזלמן שמערלינג שילך להקפה של הישראלים ולא רצה.

בעת ה'הקפות' אד"ש מחה כפיים מאוד חזק והסתובב לצדדים שהעומדים שם ירקדו חזק יותר.

בכלל הקפות של ליל הב' הי' הרבה יותר שמח מליל הא'.

אחרי ה'הקפות' בעת אמירת 'עלינו לשבח' קרא אד"ש לילדים שיגידו מתוך הסידור וכמובן שמיד כל הילדים עלו וקראו מתוך הסידור של אד"ש. אד"ש נגע בילד א' וסידר אותם שיעמדו בשורה.

אח"כ אמר ג"פ גוט יו"ט והתחיל לנגן "הוא אלקינו". מיד אחרי התפילה הלך לביתו.

יום א', כ"ג תשרי - שמחת תורה

אד"ש הגיע מהבית בשעה 10:00. כשהגיע חיפש ע"י חדרו את המפתח ולא מצא, מיד נגש ריל"ג ואד"ש אמר לו משהו. אד"ש נכנס בינתיים ל"מרכז", וריל"ג הלך לבית של הרבי להביא את המפתח. כעבור זמן חזר עם המפתח ואד"ש נכנס לחדרו.

אד"ש ירד לתפילה בשעה 10:25, כשהגיע הביט על השעון, פתח את הסידור ולא התחיל לשיר (כבכל השנים).

החזן התחיל להגיד 'רבי ישמעאל', הקהל עשו שקט אך אד"ש הסתובב וסימן בידו הק' שיכול להמשיך. ב'האדרת והאמונה' שרו בניגון של צרפת.

מיד לאחר תפילת שחרית, עוד לפני המכירות, התחיל אד"ש לנגן ניגון הקפות לרלוי"צ.

כשהתחילו את המכירות אמר רשז"ג שכעת כל אחד יכול לקנות ואד"ש לא יגיד, אד"ש הסתובב ואמר בחיוך שהוא הרי כן יגיד (בתוך הסידור יחד עם כל הקהל).

את פסוקי 'אתה הראת' אמר אד"ש כליל הב' (בפעם הראשונה כל הפסוקים ובשני הפעמים הנוספות רק פסוק ראשון ואחרון). אחרי הפעם הא' התחיל לנגן ניגון הקפות לרלוי"צ ואחרי הפעם הב' התחיל לנגן 'ופרצת', אחרי הפעם הג' הוסיף את הפסוקים "זכור עדתך קנית קדם גו" (כשקורא מתוך התהלים) ו"ואלקים מלכי מקדם גו" אח"כ אמר ג"פ והי' זרעך וכו' והתחיל לנגן 'ופרצת'.

כפי המנהג הי' רק 'הקפה' אחת, אד"ש עשה שלוש וחצי סיבובים סביב הבימה ואח"כ רקד עם הרש"ג.

בפתיחת הארון לקרה"ת התחיל לנגן 'אנא עבדא', כבכל השנים אד"ש עלה לעליית חתן בראשית. בחזרת הס"ת התחילו לנגן 'שישו ושמחו' ואד"ש מחה כפיים.

בעת קרה"ת אמר להרבה שיעלו לתורה.

אחרי התפילה אמר ג"פ גוט יו"ט והתחיל לנגן ניגון הקפות לרלוי"צ.

אחה"צ כשאד"ש הגיע מביתו שרו ואד"ש מחה כפיים ועודד בידו הק'.

לפני תפילת מנחה שרו ועשה עם היד להגביר השירה, אחרי התפילה התחיל לנגן 'הוא אלוקינו'.

אד"ש ירד להתוועדות¹⁷ בשעה 6:30. בפתח ההתוועדות צוה להכריז שמי שלא נטל ידיים שייטול. בעת הניגונים מחה אד"ש כפיים. להרבה מהקהל אמר שיאמרו לחיים על כוסות גדולים, להרבה אמר שיאמרו ג"פ לחיים, לא' אמר שיאמר ג"פ לחיים ועוה"פ.

קוק נגש לאד"ש לבקש לחיים. אד"ש נתן לו מהכוס של המים, שפך לתוכה מים ויין ונתן לו, אד"ש חייך אליו. היו כמה שנגשו ודברו עם הרבי בין השיחות, כגון הרב שמחה עלבערג ועוד. ההתוועדות הסתיימה בשעה 1:45.

אחרי ההתוועדות התפללו תפילת ערבית ואד"ש אמר את הקדישים¹⁸. אח"כ צוה לטלישבסקי שיכריז על הסדר.

בעת חלוקת 'כוס של ברכה' אמר לב. זלצמן שישיר. כמעט כל הכוס של ברכה הורה לשרוק, אמר לילדים שישירו.

לכל א' שיש לו מוסד נתן בקבוק משקה. היו כמה שקרא להם חזרה ועשה תנועה למה ברחו ונתן להם בקבוק.

לי. עוזרי שהי' בצבא בגולן שאל באם הוא עוד יכול להגיע לשם, ונתן לו בקבוק לחלק ממנו לחיילים שם.

מסמן לשרוק

הצלם רלוי"צ פריידין ניסה לצלם את אד"ש בעת שמראה לשרוק, ואד"ש לקח ממנו את כובעו והניח לו על פניו (כשמועך קצת את הכובע). במשך החלוקה אד"ש חייך אליו הרבה פעמים ונתן לו כמה פעמים יין.

אחרי ההתוועדות נתן לרב מענטליק את הלחם, והשאר שנשאר בנייר לר' הענדל ליברמן.

אחרי כוס של ברכה התחיל לנגן 'כי בשמחה תצאו' ועלה לחדרו הק'.

(17) נדפסה בתו"מ שם ע' 150.

(18) אחר זקנתו הרבנית מרת רחל יאנאווסקי הי"ד, אם אימו.

יום ב', כ"ד תשרי

אד"ש הגיע לקריאת התורה ואמר קדיש כמידי שנה ביום זה.

י. כץ נכנס ליחידות בחדרו הק'.

אח"כ נסע אד"ש למקוה. כשיצא מחדרו הק' לנסוע לאהל נתן לילדים כסף לשים בצדקה, ניגש למכונת ודיבר שם עם ריל"ג, קרא לי. כץ והוא נסע עם אד"ש לאהל. לפני שנכנס למכונת אמר לנוסעים שעמדו "שנשמע בשו"ט".

בין אנ"ש הסתובבה שמועה שייתכן ואד"ש יתוועד הלילה. לאחר חזרת אד"ש מהאהל ותפילת מנחה נכנס הר' חדקוב לאד"ש ואח"כ יצא ומסר שלכל אלו שהי' להם ספק אם תהי' התוועדות - שילכו לכינוס תורה.

תפילת ערבית התפללו למעלה מאחר ולמטה התקיים כינוס תורה.

יום ג', כ"ה תשרי

ביציאתו לתפילת מנחה נתן אד"ש לילדים כסף לשים בצדקה.

ליל יחידות. בין הנכנסים הי' הרשד"ב כהן, אד"ש נתן לו \$10 ע"מ שיתן צדקה ויעשה התוועדות בנחלת הר חב"ד.

תפילת ערבית בשעה 1:30. היחידות נגמרו בשעה 5:00 לפנות בוקר.

יום ד', כ"ו תשרי

ביציאתו לתפילת מנחה נתן אד"ש לילדים כסף לשים בצדקה.

ליל יחידות. ערבית התפללו בשעה 1:00.

בגלל תלונות על צפיפות ודחיפות בעזרת הנשים, נכנס לשם אד"ש אחרי היחידות והלך לאורכה ולרוחבה.

יום ה', כ"ז תשרי

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון. אד"ש נסע לאוהל. לפני נסיעתו נתן לילדים כסף לשים לצדקה.

תפילת מנחה למטה. ביציאתו לתפילה נתן לילדים כסף לשים בצדקה.

שב"ק פ' בראשית כ"ט תשרי, מבה"ח מר"חשון

כשאד"ש הגיע מביתו בבוקר שאל את לוי יצחק פריידין מדוע אינו עם מעיל.
ב'אנא עבדא' שרו ואד"ש רמז בידו הק' להגביר השירה. קרה"ת קראו בס"ת
של משיח.

ב'ישמח משה' רמז בידו בעת שהחזן טלישבסקי הבן התפלל וניגן ניגון חג.
ב'הוא אלקינו' שרו.

בעת ההתוועדות¹⁹ צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה ויאמר לו
יהונתן.

אד"ש אמר שימכרו את המצוות כבכל שנה ואמר לטלישבסקי שיכריז שיהי'
שקט. אמר לגבאי ר' יהושע פינסון שיאמר לחיים. כשהגבאי אמר התנאי של ר"ש
גורארי' (שיאריך ימים לשנה הבאה) חייך אד"ש ועשה עם היד.

אד"ש אמר לו שיאמר דבר תורה, ואח"כ אמר לו שיתחיל לשיר ושישמח את
הקהל, אח"כ הוא בקש מזונות עבור הקונים ואד"ש נתן לו עטוף בנייר.

י.ל. נגש לאד"ש ובקש גם מזונות וגם לו נתן אד"ש חתיכה. דיבר עם פ.

אד"ש אמר לרב משה פנחס כץ שיכריז עבור המלווה מלכה של 'מעמד', ונתן
גם לו מהמזונות, ואמר לו שישתה את היין שנשאר בכוס.

בסיום ההתוועדות נתן בקבוקי משקה לר' מענדל פוטרפס, לגרשון העניך
כהן, לר"ש מייזנצ'יק, להורה של בר מצווה, לליברוב מצרפת.

אח"ז לקח אד"ש את הסידור ועיין בפתקים שמונחים בסוף.

אחרי ההתוועדות שרו הללו את ה' ואד"ש מחה כפיים מאד חזק לכמה דקות.
באמצע דיבר עם ר' מ.פ. כץ ובינתיים הקהל הפסיקו לשיר. אד"ש הראה בידו
שימשיכו את השירה ומחה כפיים.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:00.

(19) נדפסה בתו"מ שם ע' 213.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן ניעט ניעט ניקאווא. תפילת ערבית התקיימה בזאל למעלה.

יום א' ל' תשרי - אדר"ח

קרה"ת למעלה. אד"ש ירד לתפילת מנחה. ערבית התפללו למעלה בשעה 7:45.

בשעה 8 נכנס אד"ש להתוועדות²⁰ (על קיום ההתוועדות שמעו בשבוע שעבר מאנשים שהיו אצל אד"ש ב'יחידות').

כותב השורות מקבל דולרים מכ"ק אדמו"ר בסיום ההתוועדות

בתחילת ההתוועדות
צוה לנגן ניגון ואמר מאמר
ד"ה להבין ענין תשרי.

בסיום ההתוועדות
דיבר על המדרש "קשה עלי
פרידתכם" ועל מאחז"ל
"אל יפטר אדם מחבירו
אלא מתוך דבר הלכה"
ואמר שיחלק ג' דולרים
לכל אחד ע"י הטנקיסטים
ושהכל יתנהל בסדר
מסודר. כשדיבר על הסדר
בעת החלוקה סימן בידו הק'
כיצד יתנהל התור.

כשריל"ג שם את הדולרים על השולחן אמר לו אד"ש שיסתיר אותם.

קרא לרב יוסף וויינברג ונתן לו חבילה של דולרים ו'מזונות' עבור העזרת נשים.

באמצע החלוקה נגמרו הדולרים והביאו עוד והמשיך לחלק, לאחר שגם אלה נגמרו אמר אד"ש שאלו שלא קיבלו יוכלו לקבל מחר ע"י המזכירות. (למחרת קראו

(20) נדפסה בתו"מ שם ע' 245.

לג"ע התחתון טנקיסט ואד"ש נתן לו דולרים על מנת לחלקם ואת העודף שימסור בחזרה למזכירות).

צוה לנגן ניגון 'האדרת והאמונה', 'הושיעה את עמך', 'עוצו עצה', מחה כפיים בעת הניגונים וצוה לשרוק, ניגון 'ופרצת' ו'כי בשמחה תצאו'.

בחזרתו מההתוועדות עמדו ע"י חדרו הק' התלמידים השלוחים למונטריאול ואד"ש אמר להם "שימלאו את השליחות ושיהא באופן של ופרצת ולכתחילה אריבער".

כשיצא לביתו שרו ורמז בידו.

במסגרת: הרב מלמד את האורחים במסע 770 | מרחשון תש"י

חודש

חשוון

יום ב', א' מר־חשון - בד"ח

בשעה 12:00 יצא אד"ש לקרה"ת בזאל מאחר ועוד היו הרבה אורחים מחודש תשרי.

בשעה 13:00 יצא לפתח 770, על מנת ללוות את האורחים מארץ ישראל ביציאתם לשדה התעופה, ומחה כפיים בעת ששרו. לשמערלינג חיך ועשה עם היד.

תפילת מנחה התפללו בזאל הגדול, אך כבר ללא הבימה המיוחדת שהוקמה על מקום אד"ש לחודש תשרי. נתן לילדים כסף לשים צדקה. אח"כ דיבר אד"ש עם הצלם פריידין ובערב יצא שוב לפתח 770 ללוות את הקבוצה מצרפת.

ליל יחידות, תפילת ערבית בשעה 1 היחידויות נגמרו בשעה 5:05.

יום ג', ב' מר־חשון

היום חזר אד"ש להתפלל מנחה ערבית בזאל למעלה.

אד"ש יצא גם היום ללוות קבוצת אורחים שנסעה לארץ ישראל בשעה 8:10. בין האורחים שנסעו היו ר"ש מיינצ'יק, בערקע וולף, נפתלי קראוס. ומחה כפיים והביט חזק על האורחים.

על הדו"ח שהכנסתי ממבצעים במשך שבועות האחרונים, ענה אד"ש בפתק מתוקתק "נת' ות"ח אזכיר עה"צ".

מלווה את הקבוצה הראשונה הנוסעת לאה"ק

יום ד', ג' מר-חשון

מלווה את קבוצת האורחים לאה"ק

אחרי תפילת מנחה
עמדו ע"י ג"ע התחתון
התלמידים השלוחים לכפר
חב"ד, ואד"ש בירכם "שיהא
נסיעה טובה ובשו"ט
והצלחה בנגלה ובחסידות
קיום המצוות בהידור
ושתהי' הקדושה של א"י על
כל א' וא'" (הלשון לא כ"כ
מדויק).

אחרי תפילת ערבית
אמר לתלמידים השלוחים
שנוסעים לסיאטל, וואשינגטון "שתהא בשעטו"מ להפיץ נגלה וחסידות בשמחה
וטוב לבב" (הלשון לא כ"כ מדויק).

יום ה', ד' מר-חשון

אחרי קרה"ת אמר לקבוצת בחורים שנוסעת לצרפת "שתהא נסיעה טובה
ובשו"ט שנת הצלחה ושנת תורה".

אחה"צ יצא אד"ש ללווי' של הר' בעקער ז"ל.

שב"ק פר' נח, ו' מר-חשון

לא התקיימה התוועדות.

יום א', ז' מר-חשון

אחרי תפילת מנחה ברך אד"ש את הנוסעים בחזרה לביתם ואח"כ דיבר עם
הצלם ר' לוי"צ פריידין בג"ע התחתון.

בשעה 7 נכנס לאד"ש הרב שמחה עלבערג יו"ר אגודת הרבנים.

יום ב', ח' מר־חשון

אד"ש התענה תענית בה"ב. הגיע לקרה"ת מאוחר בג"ע התחתון. אחרי תפילת מנחה ברך נוסעים.

לתפילת ערבית יצא באיחור של חצי שעה, ובמקום 6:50 התחילה התפילה רק ב7:20, מאחר שהר' בנימין גורודצקי ישב אצל אד"ש בחדרו.

יום ג', ט' מר־חשון

אחרי ערבית אמר אד"ש לתלמידים השלוחים לשיבת תורת אמת בירושלים "שיהא נסיעה טובה ובשו"ט והפצת התורה בנגלה וחסידות ועבודת התפילה בשמחה וטוב לבב" (הלשון לא מדויק).

אד"ש נסע לביתו בשעה 12:30 שאל את הרב י. קרינסקי איפה הרב חדקוב? הרב י. ק. ענה שהוא מגיע, אד"ש זז עד סוף הכסא אחורי.

יום ה', י"א מר־חשון

אד"ש התענה תענית בה"ב. קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון. ערבית הי' בשעה 18:50, מוקדם יותר מהרגיל.

לאחר התפילה נסע לביתו. ע"י המכונית דיבר אד"ש עם מר דרוק מפא"י, אד"ש לחץ ידו ודברו כמה דקות, אחרי ניגש עוד א' ודיבר עם אד"ש.

שב"ק פר' לך־לך, י"ג מר־חשון

לא התקיימה התוועדות.

יום א', י"ד מר־חשון

אד"ש הגיע מהבית יותר מוקדם קצת מהרגיל, לפני שנסע למקוה, הלך אד"ש עד לפתח של 770 וחזר למזכירות ודיבר שם עם א'.

בשעה 2:15 נסע לאוהל וחזר בשעה 7:00, נכנס למנחה 7:30 ואחר כך ערבית ונסע לביתו.

יום ב', ט"ו מר־חשון

אד"ש התענה תענית בה"ב.

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון. בעת תפילת מנחה קרא אד"ש בשיחה שהונחה בסוף הסידור.

תפילת ערבית הייתה מוקדם יותר מהרגיל.

יום ג', ט"ז מרחשון

אחרי ערבית דיבר אד"ש עם י. גורביץ' בג"ע התחתון לפני נסיעתו בשליחות ה'מל"ח' לצרפת.

אד"ש נסע לביתו מוקדם 10:40.

יום ד', י"ז מרחשון

כשאד"ש הגיע מהבית לא שמת לב ודיברתי עם יוסקה שפרינגר, אד"ש הביט עלינו. במשך היום הכל כרגיל. נסע לביתו מוקדם בשעה 11:10.

יום ה', י"ח מרחשון

קרה"ת כרגיל, נסע למקוה, נסע לאוהל, נתן צדקה לפני זה. מנחה וערבית רגיל, ונסע לביתו לאחר תפילת ערבית.

יום ועש"ק, י"ט מרחשון

אד"ש הגיע מהבית, נתן צדקה, הביט לתוך הזאל. בליל שבת אד"ש הלך לביתו די מאוחר בשעה 10:00.

שב"ק פר' וירא, כ' מרחשון - יום הולדת כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע

הגיע מהבית 9:40, תפילה כרגיל. מפטיר הארוך. אחרי התפילה הודיעו שתתקיים התוועדות.

בעת ההתוועדות²¹ דיבר אד"ש אודות מה שאמר אדמו"ר הרש"ב טרם הסתלקותו "איך גיי אין הימל און די כתבים לאז איך אייך", שכיון שכתביו פה, נמצא הוא פה כפי שנמצא הוא בשמים.

ואמר שבנוגע לפועל, כל אלו שהיו אצל אדמו"ר הרש"ב, יגידו לחיים. ואמר שבשבת לא שולחים הזמנות (ולכן שכאו"א יגיד לחיים).

(21) נדפסה בתו"מ ע' 266.

לר' מענדל פוטרפס אמר אד"ש ששיגיד לחיים על כוס שלם, כמו כן אמר לא' הרי היית [כלומר - אצל אדמו"ר הרש"ב] ושיגיד לחיים על כוס שלם. ר' עוזיאל חזנוב גם כן אמר לחיים. ואד"ש שאל אותו האם גם הוא הי' אצל אדמו"ר הרש"ב והוא ענה שיכל להיות... כששמע זאת אד"ש חיך ועשה עם היד.

ר' הענדל ליברמן אמר לחיים לאד"ש ואד"ש ענה לו "אריכות ימים ושנים טובות", אח"כ אמר לו שינגן ניגון והוא התחיל לנגן ניגון הכנה.

אח"כ אמר אד"ש לנגן ניגון 'לכתחילה אריבער' לאדמו"ר מהר"ש וניגון ה'בינוני'.

אד"ש נתן בקבוק משקה לבר מצוה. ר' געצל רובשקין ניגש לאד"ש ואמר לו שיהי' רפו"ש. אח"כ קרא להר' יוסף וויינבערג, לקח בקבוק ריק, מילא בו מבקבוק אחר ונתן לו, אח"כ קרא לר' שד"ב וולפא נתן לו החצי השני ואמר לו "שיהא הצלחה רבה ומופלגה בהפצת התורה ובפרט בהפצת הי'דות" (הלשון לא מדויק).

בסיום ההתוועדות נתן אד"ש לר' הענדל ליברמן בתוך נייר חתיכת מזונות ואמר לו "אריכות ימים ושנים טובות".

ביום ו', אד"ש אמר על ידי המזכירות שהשמות דלהלן יכנסו לחדרו הק' אחרי ערבית במוצש"ק.

הרב י. ויינברג שנוסע לברזיל אד"ש נתן לו מכתב למסור שם. הר' אהרן חיתריק, הר' שד"ב ולפא מקרית גת.

לר' וולפא אד"ש נתן ספר מים רבים וקונטרס עץ חיים ואמר לו, שזה ממש השגח"פ שכעת יצא לאור לכן נותן לו שתי ספרים אלו והמטרה: א. שהוא ילמד בזה בינתיים ב. שילמד אותם ברבים ג. שזה יעזור לו בהפצת הי'דות וחינוך הכשר. אד"ש שאל אם עושה חני' בדרך לארץ, וענה שלא. אד"ש החזיק ביד עוד שני ספרים הנ"ל אד"ש סגר עיניו והתבונן ושאל האם בקרית גת יש כולל וענה שכן, אבל לא ליובאוויטש. שאל אד"ש איזה? ואמר של תל"ת. אמר אד"ש של רייכמן? זה הרי לא ליובאוויטש. אמר אד"ש הרי יש איזה ישיבה שם ושימסור אותם לשם. וכן נתן לו מאה דולרים שיחלק אותם לצדקה.

במוצש"ק החליפו את השעון.

יום א', כ"א מרחשון

מנחה כרגיל. ערבית כרגיל.

ליל יחידות, בין הנכנסים הי' הרב סעדי' ליברוב.

נכנס מפקד תל נוף ושהה כשעתיים ועשרים דקות. הרבי דיבר איתו על כמה וכמה עניינים, ובין היתר אמר לו אד"ש שאסור להחזיר את אבו רודס היות וזה דבר חיוני לנו, והסביר שנוזלים הוא דבר שא"א לדחוס, ואינו דומה לציווד מסוג אחר כגון מטוסים שאפשר להניח א' ע"ג השני. גם דיבר איתו על יחסי ארה"ב וישראל, וכן דיבר איתו בנוגע לחינוך.

בסיום היחידות אמר לאד"ש שמאז שאד"ש יצא בקריאה למבצע נש"ק התחילו להדליק בביתו, וכן כשבאים שלוחים של הרבי להניח תפילין אזי מניח תפילין וכו', וענה לו אד"ש שאילו רק כדי לשמוע זאת, הי' כדאי השעתיים. הנ"ל יצא מאוד בהתפעלות²².

היום הי' ביקורת אחרי השיפוצים ב749 בפנימי' ובמטבח, ובחובבי תורה, כולם התאספו וא' ביקר ביקורת. ניצלו את הביקורת באמירת שיעור כללי ברבים לכל הזאל.

יום ב', כ"ב מרחשון

בבוקר בעת שאד"ש הגיע מביתו דיבר עם ריב"ק ע"י המכונית. קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון.

כשאד"ש נסע לביתו דיבר ע"י המכונית עם ר' געצל רובשקין. מנחה וערבית כרגיל.

כמעט ובכל הימים האחרונים אד"ש נסע לביתו מוקדם.

יום ג', כ"ג מרחשון

בעת תפילת מנחה עיין בשיחה. תפילת ערבית כרגיל.

יום ד', כ"ד מרחשון

מנחה וערבית כרגיל. נסע לביתו בשעה 11:30. וכן שאר הימים.

יום ה', כ"ה מרחשון

קרה"ת כרגיל. ליל יחידות הסתיים ב12:45.

(22) נדפס בהוס' לשיחות קודש תשל"ו ח"א ע' 721.

יום ועש"ק, כ"ו מרחשון

כשלושת רבעי שעה לפני שבת נסע אד"ש לביתו, א' עצר את אד"ש ע"י המכוננית ודיבר איתו. מנחה וקבש"ק כרגיל.

שב"ק פר' חיי שרה, כ"ז מרחשון, מבה"ח כסלו

מפטיר רגיל, כשאד"ש ירד לתפלה היו מעילים על הרצפה ואד"ש הרים אותם.

בהתוועדות²³ דיבר אד"ש בשיחות הראשונות בנוגע חיי שרה שפועלת גם אחרי הסתלקותה וכו' ואודות שטחים ומערת המכפלה וכו'.

אמר מאמר כעין שיחה ד"ה אמר ר' אחא וגו'.

ניגשו חתנים לאד"ש וביניהם יוסף העכט, ואד"ש קרא גם לאביו הר' י. ונתן לו לחיים. הרש"ג ניגש לאד"ש עם יין ואמר לחיים. וכן נגש ר' ז. טייבל.

בסיום ההתוועדות קודם ברכה אחרונה צוה לנגן 'עוצו עצה' ומחה כפיים כמה דקות.

את המזונות נתן לר' הענדל ליברמן, ואמר לו שיחלק לכולם, אח"כ שאל אותו אד"ש אם לקח לעצמו.

אד"ש נתן להר' חדקוב בקבוק משקה קטן (שהי' מונח על השלחן כל משך ההתוועדות) עבור המלוה מלכה (ההתוועדות נגמרה קצת מאוחר מהרגיל).

אחרי ההתוועדות התפללו תפילת מנחה ואחרי' התחיל אד"ש לנגן ניעט ניעט ניקאווא.

אח"ז הלך לביתו וחזר לתפילת ערבית. לאחר התפילה נסע לביתו.

יום א', כ"ח מרחשון

מנחה וערבית כרגיל. ליל יחידות.

(23) נדפסה בתו"מ שם ע' 291.

יום ב', כ"ט מרחשון

כשהגיע מהבית דיבר אד"ש עם ר' בנימין קליין ליד המכונית. קרה"ת בג"ע התחתון.

נסע למקוה ואח"כ נסע לאוהל, תפלת מנחה וערבית התפללו גם כן בג"ע התחתון.

החל מהיום קרה"ת ותפילות מנחה וערבית יתקיימו בג"ע התחתון, מאחר ומחליפים כעת את הרצפה בזאל (למעלה). כבר הרסו את הרצפה הישנה וכעת מתחילים כבר לעבוד (שלא כמו בפעמים הקודמות) על הרצפה החדשה.

יום ג', ל' מרחשון - אדר"ח

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון.

אחרי ערבית ריל"ג אמר לאד"ש על שטיינר שעמד ע"י חדרו הק' שהוא נוסע לא"י אד"ש הביט עליו חזק ואמר שיהי' בשעטומ"צ והמשיך להביט בו ואמר וילך מחיל אל חיל. לפני תפילת ערבית ישב אצל אד"ש ר' ניסן מינדל, אחרי תפילת ערבית נכנס שוב.

חדשות מכרם חב"ד

מידי יום יצא הטנק של הרבי למבצעים לבתי ספר וכו'. מידי יום שישי יוצאים מכאן 8 טנקים לרחבי העיר. בשבתות אחה"צ יוצאים קבוצות קבוצות לחזור חסידות בבתי כנסיות.

בליל שבת התחילו ה'קנים' של חסידות להגיד פלפול, המשפיע החדש של הישיבה ב־770 אומר שיעור תניא פעמיים בשבוע ושיעור בהמשך עת"ר וכן נהי' השגחה חזקה יותר בישיבה.

שמעתי שהייתה הוראה מאד"ש למזכירות להדפיס את כל ספרי קה"ת שאזלו מהשוק במשך הזמן.

הרב פיקארסקי אמר שיעור בנגלה לכל הזאל.

הרבנים: הרב נחמן לואל-הודול לבינסקי-ראלי | רבי כסליו רש"י
בדמויות: הרב נחמן לואל-הודול לבינסקי-ראלי

חודש כסליו

יום ד' א' כסלו - בדר"ח

קרה"ת ותפילת מנחה התקיים בג"ע התחתון.

אחרי תפילת מנחה עמדו הר' סעדי' ליברוב והת' ישראל גליצנשטיין (שנוסע ל'שליחות' לעיר אילת) ע"י חדר אד"ש, אד"ש הביט עלי'ם וברכם: "פארט געזונטער הייט והצלחה'דיקער יאר און הערן בשו"ט" (שיהא נסיעה טובה ושנת הצלחה ושנשמע בשו"ט).

תפילת ערבית בג"ע התחתון.

אד"ש נסע לביתו ב10:15, הביט על הרצפה ששופצה ואמר משהו לריב"ק.

יום ה', ב' כסלו

השיפוצים של הרצפה בקומת הזאל עדיין בעיצומם, ולכן תפילות מנחה וערבית וקרה"ת עדיין מתקיימות בג"ע התחתון.

כשאד"ש פתח את הדלת של חדרו היתה מעטפה על הרצפה אד"ש הכניס את המעטפה פנימה לחדר עם הרגל, הרים בחדרו.

בקרה"ת אד"ש קיבל עלי', לאחר ההגבהה רצה המגבי' להחזיר את הס"ת, אד"ש עשה עם הראש בתמיהה. ואמר אשרי ובא לציון, אמרו קדיש תתקבל ואד"ש חיכה ליד הסטנדר עד אחרי הקדיש.

בתפילת מנחה יצא עם עוד סידור, אד"ש שאל את החתנים מי מתחתן יותר מוקדם? ענה שזה אותו יום, שאל באם יש כהן בין החתנים או לוי, א' ענה שהוא לוי אד"ש נתן לו ואמר שיתקבלו בקשתם כל הדברים הטובים ואמר לו שימסרו לאחר מכן לשני.

ליל יחידות, בין הנכנסים הי' הרב דוד משה רוזן, רבה הראשי של רומני', וישב אצל אד"ש כשעתיים. היחידות הסתיימה בשעה 1:05

יום ועש"ק, ג' כסלו

אחה"צ נסע אד"ש לביתו מוקדם מהרגיל, ושהה בביתו כרבע שעה.

שעה לפני מנחה נכנס לחדרו הק' הר' בנימין גורודצקי, וישב שם עד השקיעה. מיד לאחר מכן יצא אד"ש לג"ע התחתון והתפללו מנחה.

שב"ק פר' תולדות, ד' כסלו

לא התקיימה התוועדות.

תפילות מנחה וערבית והבדלה היו למטה. אחרי ערבית עמדו ר' משה ירוסלבסקי וגורביץ לפני נסיעתם אד"ש שאל אותם אם נוסעים מחר וענו שהיום, אד"ש בירך אותם.

יום א', ה' כסלו

ליל יחידות, בין הנכנסים ה' הרב ליווי שנכנס ליחידות עם מסרטה בידו, בעת היחידות נכבה האור לערך 15 דקות, ואח"כ נכבה שוב ל-25 דקות. היחידות ארכה כשעה והסתיימה בשעה 1.

היום יצאה תשובה מהרבי לפתק שהכנסתי עבור אחד שמסר לי במבצעים:

"יחליט (וזוג' תי') לדייק בעניני טהרת המשפחה כדרוש. ואח"כ ישאלו דעת רופא ויעשו כעצתו. בדיקת התפילין והמזוזות אזכיר עה"צ".

נסעתי אליהם לביתו וקבענו להם מזוזות חדשות.

יום ב', ו' כסלו

קרה"ת בגעה"ת באיחור וכן תפילת מנחה באיחור בעת חזרת הש"ץ הביט לכיוון למעלה.

לפני תפילת ערבית ישב אצל אד"ש ר' ניסן מינדל, אחרי תפילת ערבית נכנס שוב.

כשאד"ש יצא מחדרו, על מנת לנסוע לביתו, עצר ע"י חדר המזכירות וחיכה עד שהר' חדקוב יצא, אד"ש מסר לו משהו.

יום ג', ז' כסלו

הכנסתי פתק לרבי על יום הולדתי ודו"ח ממבצעים במרכז היהלומים במנהטן. על הפתק שלי ענה "אזכיר עה"צ".

ועל הדו"ח ענה (בפתק מתוקתק עם סיכה על הדו"ח) תוך שעתיים - (המענה כללי פרטי דימים אלו): "נת' ות"ח ודבר בעתו כו' - תחלת כסלו חדש הגאולה אזכיר עה"צ".

כן על הדו"ח של צא"ח מפעילות ה'טנקים' ענה התשובה הנ"ל. ועל דו"ח הקודם של צא"ח ענה אד"ש בכת"ק "נת' ות"ח".

תפילת מנחה קצת באיחור, סדרתי לאד"ש את הכסא לפני תחנון - היות ור' מאיר הארליג לא הי'.

לפני תפילת ערבית צלצל אד"ש בדלת וריל"ג נכנס לחדרו הק', אד"ש עמד בלי כובע ומשקפיים ומסר לו משהו.

בערב כשאד"ש נסע לביתו היו מונחים כמה מכתבים על החומשים, אד"ש הוריד אותם ואמר להר' חדקוב "עומדים פה בחורים ואף אחד לא יכל לעשות זאת?...".

יום ד', ח' כסלו

כשאד"ש הגיע מביתו עצר אדם זר את אד"ש, ואמר לו בשפה הרוסית שרוצה לדבר עם רבי שניאורסאהן אד"ש נעצר לשמוע, והלה חזר על שאלתו בשפה האנגלית, אד"ש ענה לו ברוסית שייכנס למזכירות.

תפילת מנחה כרגיל אך קצת באיחור.

לפני תפילת ערבית ישב אצל אד"ש ר' ניסן מינדל (אד"ש עמד בצד השני של השולחן ללא כובע ודיבר איתו).

יום ה', ט' כסלו - יום ההולדת ויום ההסתלקות של כ"ק אדמו"ר האמצעי

כאשר אד"ש הגיע לקרה"ת הלך על הקרשים שמשפצים את הכניסה.

דפדף בחומש ששמתי ופתח לתחילת פרשת ויצא, אחרי שחזר מהעלי' לתורה סגר אותו. חיכה עד שאמרו קדיש. כשיצא מהחדר נישק את הס"ת.

אחרי קרה"ת נכנס ר' ש. העכט לחדרו הק'.

לפני שאד"ש נסע למקווה עמד ע"י הדלת ר' חיים ברוך הלבשרטם, אד"ש חיך אליו ושאל האם השיפוץ יהי' מוכן בעיתו ובזמנו ואמר שיהי' בשעוטמ"צ.

נסע לאוהל.

כשחזר מהאוהל שם את השקית על המדרגות נטל ידיים בג"ע התחתון ונטל עם הספל מימין לשמאל. נכנס למנחה. בתפילת ערבית אמר אד"ש קדישים כמידי שנה²⁴.

יום ועש"ק, יו"ד כסלו - חג הגאולה

אד"ש הגיע ל-770 מוקדם מהרגיל. נכנס דרך העזרת נשים מאחר והדלת הראשית סגורה בעקבות השיפוצים. כשנכנס לג"ע התחתון חיפש את המזוזה.

הייתי החזן לתפילה בג"ע התחתון. אד"ש נכנס עם הסידור ואמר קדישים. בעלינו אמר כל עלינו. בתהילים אמר בע"פ פרק כ. אח"כ אמר פרקים עד, עה ונה.

לפני תפילת מנחה אמר קדיש דרבנן. אחרי מנחה אמר את הקדישים. בקבלת שבת אמר גם כן את הקדיש שאחרי "ה' מלך גאות לבש".

שב"ק פ' ויצא, י"א כסלו

אד"ש נכנס בדרך הרגילה. מפטיר ועמי תלואים ופסוק ויברח יעקב. לא התקיימה התוועדות.

אחה"צ הלכו קבוצות קבוצות לחזור חסידות בבתי כנסיות.

אחרי תפילת ערבית יצא לקידוש לבנה החזיק את הסידור וניער שולי ט"ק ג"פ כמו"כ העביר ברוך יוצר עם היד על השיניים.

במוצ"ש כשאד"ש יצא לביתו, עמד ליד המזכירות ר' יהודה אלינסון ואד"ש שאל אותו בקשר לבתו מה שלומה? ובקשר לבנו שלא בא לכאן, שאל האם הי' בנ"י. בשבת ושאל בקשר ל"ט כסלו, ואמר ששומר על החזקה שיבוא, ושיברר השבוע איך הפרנסה אצלם והבריות.

אד"ש חיך אליו ואמר לו שנשמע בשורות טובות.

יום א', י"ב כסלו

לפני מנחה עמד ריל"ג ליד החדר, אד"ש פתח את הדלת וראה שישנו חתן שממתין, חזר לחדרו והביא לו את הסידור ואמר לו שיבקש בזה כל טוב.

(24) אחר דודו הרה"ח שמואל שניאורסון ז"ל.

אחרי מנחה נכנס הר' סימפסון לאד"ש עם חבילה. ראיתי את אד"ש בלי כובע ומשקפיים מעיין בתוך שקית ומדבר עם ריל"ג. נסע לביתו מוקדם.

ערבית קצת באיחור היות והיתה חופה בחוץ.

יום ב', י"ג כסלו

בעת קרה"ת כשעשו 'הגבהה' רצה המגביל לשבת עם הס"ת פתוח כמנהג העולם ואד"ש הראה לו בידו הק' להניחו על הבימה.

כשאד"ש עמד ע"י הבימה הזיז א' את הדלת ואד"ש זז קצת. לא אמר תהילים כנהוג.

בשעות הבוקר יצא אד"ש ללווי' שעברה ע"י 770, לאחר הלווי' נטל ידיים בג"ע התחתון, ה' מונח שם ספסל ואד"ש ישב ע"ז ואמר ז"פ ויהי נועם.

לפני מנחה נתן לחתן סידור. ראיתי את אד"ש בחדרו בלי כובע ומשקפיים והידיים א' על הב' ודיבר עם ר' ניסן מינדל. המעיל ה' על הכסא ועל זה מונח ניירות.

יום ג', י"ד כסלו

אד"ש הגיע מביתו מוקדם מהרגיל.

בכניסתו ל770 דרך העזרת נשים (בגלל השיפוצים) הסתכל לתוך הזאל כמה דקות, ונתן צדקה.

אחרי מנחה נכנסו הריב"ק והריל"ג לאד"ש, מיד לאחר מכן הריב"ק נסע (אומרים שהיתה בעי' במערכת אזעקה בבית של אד"ש וביקש את המפתח ונסע לבית).

אחה"צ נסע לביתו וחזר דרך העזרת נשים. כשחזר מביתו ניגש לחלון העזרת נשים והביט כמה דקות לבית הכנסת למטה לראות איך שלומדים, אח"כ פסע הלאה והביט לתוך העזרת נשים החדש שממול המשמש כעת כ'זאל' עבור הבחורים הלומדים ב-770.

כשאד"ש נסע לביתו חייך חיוך רחב לר' חיים ברוך הלברשטם ושאלו האם יהי' מוכן בעתו ובזמנו כפי שקבעו, וכן האם אינו חושב ללכת לישון.

יום ד', ט"ו כסלו

אד"ש נסע לאהל. מאחר ואד"ש צם היום וזה צום של החברה קדישא נסע הרבי יותר מוקדם.

(שמעתי בסוד שאד"ש נסע מוקדם מאחר והאחיניית של הרבי היתה בבית ונוסעת לא"י).

כשחזר מהאהל שם את הסידור על כסא ונטל ידיים בג"ע התחתון, שם גם התפללו תפילת מנחה וכמה דקות לאחמ"כ התפללו ערבית.

יום ה', ט"ז כסלו

אד"ש הגיע מביתו דרך העזרת נשים. נכנס לחדרו ומיד יצא לקריאת התורה בלי שהות זמן.

קבלתי עלי', מספר אורחים ברכו הגומל, כשאד"ש קיבל עלי' הזיז משהו את הדלת ונגע באד"ש ואד"ש זז, הביט על החזן שאמר קדיש ונכנס לחדרו הק'.

לפני תפילת ערבית ראיתי את אד"ש בלי כובע ומשקפיים והכיפה קצת בצד.

היום גמרו את העבודה ברצפה וכאשר נסע אד"ש אחה"צ לביתו כבר יצא מהדלת הראשית. כשעבר ע"י חדר המזכירות נתן אד"ש צדקה ושאל בחיוך רחב ושמח את ר' חיים ברוך הלברשטם שעמד שם האם הכל כבר מוכן? ר' חיים ברוך ענה שכן, אד"ש סימן בידו הק', הביט על כל האורך של הפרוזדור ואמר בחיוך מאוד רחב "ישר כח".

כשאד"ש חזר מביתו נעצר ע"י הדלת של 770 ובא לפנות לעזרת נשים (מאחר והי' פתק על הדלת שלא להיכנס עד יום שישי בבוקר), רח"ק ניגש לרבי ואד"ש שאל אותו באם מותר להיכנס?

ר' חיים ברוך הלברשטם שעמד לקבל ברכה לפני נסיעתו ניגש לאד"ש ששאלו האם מותר להיכנס מכאן? ר' חיים ברוך ענה שכן ואד"ש אמר שהרי כתוב שלא להיכנס וענה שזה אמור רק לקהל. אח"כ אד"ש ברכו בנסיעה טובה ושיהי' בשעטומ"צ.

יום ועש"ק, י"ז כסלו

היום כבר יכולים להסתובב בחופשיות בקומה למעלה. אד"ש נסע לביתו כחצי שעה לפני שבת - החזיק בידו תוספתא חדתא שי"ל ע"י מוסד הרב קוק - וחזר לפני שבת.

מנחה בזאל פעם הראשונה מהשיפוץ אד"ש הביט חזק. קב"ש כרגיל למטה.

שב"ק פר' וישלח, ח"י כסלו

ירד לתפלה, מפטיר חזון עובדי', אחרי התפילה כולם התכוננו להתוועדות, לשבת הגיעו ממונטריאל, ממוריסטאון ועוד מקומות.

אחרי התפילה בעת ההכרזות של הגבאי, לקח אד"ש את הטלית מעל הראש וכיסה את האוזניים, חיכה שיכריזו על זמן מנחה.

לא התקיימה התוועדות.

כשהלך לביתו עמדו שתי ילדות אחת מול השני' ואד"ש חיכה עד אחת תעבור לצד השני. תפילת מנחה כרגיל.

בתפלת ערבית אמר קדיש. אחרי המשניות²⁵ העביר בידו הק' פעמיים על המצח ואח"כ אמר קדיש דרבנן.

יום א', י"ט כסלו - 'חג הגאולה'

נכנס לתפילה, אמר את הקדישים. בתהילים אמר פרק כ' ואח"כ נ"ה לאחר מכן ע"ד וע"ה. אמר קדיש.

לפני מנחה אמר קדיש דרבנן, אחרי התפילה אמר את הקדישים.

האוירה החגיגית מורגשת, הגיעו אורחים מכל קצוי תבל, מא"י, מצרפת, ממונטריאל, מערים של נ.י. ועוד.

לפני ההתוועדות²⁶ הי' הזאל מלא עד אפס מקום, לא יכלו להסתובב מפינה לפינה, כל מקומות הישיבה היו תפוסים, אע"פ שהי' 14 ספסלים לכל צד. הפירמדה של צד מזרח הגיעה עד לארון קודש, הפירמדה של צד הב' צד המערבי הגיע עד

(25) אחר דודתו הרבנית מרת מרים גיטל ע"ה שניאורסון.

(26) שם ע' 323.

עמוד האחרון, ובכ"ז גם מקומות העמידה היו דחוסים עד אפס מקום, על כל פירמידה קבועה נדחפו עוד הרבה אורחים ובניהם ה' גם הרבה פוליש'ע חסידים.

בשעה 9 נכנס אד"ש להתוועדות.

בעת שאד"ש נכנס להתוועדות שרר שקט בזאל וכולם עמדו בצימאון להתוועדות.

בעת הניגונים מחה כפיים, ורמז בראשו להגביר השירה. אמר לכמה אנשים להגיד לחיים ועל כוס מלא, חייך לכמה אנשים שאמרו לחיים.

התוועדות י"ט כסלו

כמה אנשים
נגשו לאד"ש ודירו
עם אד"ש וביקשו
ברכה.

נגשו אל
אד"ש: הרב אברהם
אליעזר יאלעס; הרב
ישראל יצחק
פיקארסקי מסר
פתק, אד"ש קרא את
הפתק ושמו בסוף
הסידור; הרב דובער
ריבקין; הר' פרשן

מסר פתק לרבי; הרב דוד ראסקין; הרב סימפסון; הרב שמואל לויטין; ניגש גם הר' שמחה עלבערג ודיבר עם אד"ש הרבה זמן, אד"ש נתן לו יד והחזיק את ידו כמה דקות.

כמו"כ אורחים שהגיעו להתוועדות נגשו לרבי ולחצו ידיים. הנכד של הרב יאלעס ניגש ואד"ש נתן לו יד ואמר לו להגיד לחיים.

ריל"ג ניגש ואמר משהו לאד"ש, כמה חתנים נגשו עם בקבוקי משקה.

בעת חלוקת הש"ס הר' יאלעס ניגש ומסר לאד"ש עט כחזקתו מידי שנה, ואד"ש כתב על הפתקה את שם המסכתא בש"ס אותה הוא לוקח.

קודם השיחה האחרונה צוה לנגן ניגון הכנה, ד' בבות (בבא הרביעית ג"פ), נייע ז'וריצי'.

אח"כ דיבר על כך שרבותינו נשיאנו התעסקו ביישוב א"י ועל כן עולה הצעה שיסעו מכאן 'שלוחים' לא"י ויתעסקו שם בלימוד התורה וקיום המצוות, עשרה בירושלים העתיקה ועשרה בצפת, ומי שמעוניין בכך שיודיע ב'מזכירות'.

אח"כ צוה לנגן ניגון 'לכתחילה אריבער' לאדמו"ר מהר"ש, 'צמאה לך נפשי', 'אתה בחרתנו', 'הושיעה את עמך' ו'ופרצת'.

בירך ברכה אחרונה וביציאתו התחילו לנגן ושמחת.

יום ב', כ' כסלו - 'חג הגאולה'

קרה"ת התקיימה בזאל בשעה 1 - מאוחר מהרגיל, הייתי חזן, אד"ש הביט עלי בשעת בעת אשרי ובא לציון. אחרי קרה"ת נכנס לחדרו הק' הר' יעקב יהודה העכט.

ליל יחידות, בעיקר נכנסו האורחים שהגיעו לכבוד חג הגאולה.

היום יצאה תשובה מאת אד"ש ל'ועד השכונה' אודות ההסכם שנחתם בינם ובין חברת השמירה D.K.D. "אזכיר עה"צ להמצו"ב שיהא בהצלחה רבה בכל. ועד שסו"ס לא יצטרכו לכ"ז, כי תתרבנה עוד יותר ברכות השם שומר ישראל ובאופן נראה ונגלה, ותתחזק ותתפשט השכונה ומתוך שמחה וט"ל. ואשרי חלקם וגדול זכותם דכאו"א המתעסק בזה וכיו"ב במרץ ובתוקף וכו'. להחזיר המצו"ב."

על הדו"ח מהאסיפה ע"ד שמירת השכונה ענה אד"ש את המענה כללי פרטי דימים אלו 'נת' ות"ח ודבר בעתו כו' עש"ק שהוא ערב חג הגאולה. אזכיר עה"צ."

יום ד', כ"ב כסלו

לפני תפילת מנחה נגש לאד"ש א' מחסידי ברסלב ומסר לאד"ש ספר מתנה מחסידי ברסלב. אד"ש נכנס עם הספר למנחה. אחרי תפילת מנחה ברך את ר' י. אלינסון לנסיעתו ולא חייך אליו.

לתפילת ערבית יצא קצת באיחור (מוסרים שאד"ש דיבר בטלפון), אחרי ערבית ברך נוסעים לארץ ישראל.

נסע לביתו בשעה 1:30 ויצא לאח"ז מכתב כללי.

יום ה', כ"ג כסלו

לפני קרה"ת נגשה אשה לאד"ש ודברה עם הרבי ליד חדרו, לפני שנכנס נתן לילדים כסף לשים לצדקה ואמר להם תודה, אחרי קרה"ת חיפש בכיס כסף לתת לעני ואח"כ נתן לו.

נסע למקוה וכן נסע לאוהל.

יום ועש"ק, כ"ד כסלו

תפילת מנחה התפללו בשעה 3:15 בזאל למעלה, אד"ש התפלל תפילת מנחה במקום של ימות החול ומפה לבנה על השולחן. לפני 'עלינו לשבח' הדליק ר' הענדל ליברמן נר ראשון של חנוכה, ב'הנרות הללו' שרו ואד"ש הביט כל הזמן על הנרות. אח"ז נסע אד"ש לביתו וחזר ברגל לפני קבלת שבת.

שב"ק פר' וישב, כ"ה כסלו, מבה"ח טבת

בעת הניגונים בהתוועדות²⁷ מחה כפים ועשה עם הראש כמה פעמים להגביר את השירה. חיך לכמה אנשים ואמר לכמה להגיד לחיים.

אמר מאמר ד"ה מאי חנוכה. באמצע המאמר הי' מאמר המוסגר ואד"ש דיבר בחריפות על אלו שמפקקים בעת ההתוועדות, אמר שפעם חשב שרק הזקנים, כעת רואה גם הצעירים מפקקים מול הפרצוף ושילך לצד.

נתן משקה לשיף מלוד, לא' בעל תשובה מצרפת, ליוזביץ, כשניגש הרב אשכנזי לקבל משקה אד"ש אמר המרא דאתרא של כפ"ח ונתן לו ואמר שיחלק לרבנים של כפ"ח.

התחיל בעצמו לנגן 'ופרצת'.

אחרי תפילת מנחה התחיל לנגן ניעט ניעט ניקאווא. עלה לחדרו ואחרי קצת משך זמן יצא לתפילת ערבית (לא הלך לביתו לסעודת שבת).

(27) נדפסה בתו"מ שם ע' 392.

בכניסתו לראלי

יום א', כ"ו כסלו

היום התקיים
בזאל הגדול כינוס
ילדים ואד"ש ירד
להתפלל מנחה יחד
איתם. כשנכנס חיך
אד"ש לכמה אנשים.

לפני שעלה
לבימה (שהכינו לכבוד
הכינוס) ה' נראה
שמחפש משהו, שם
את הסידור על
הסטנדר והסתובב
שוב. הרב יוסל
וויינברג ניגש ואד"ש
שאל אותו איפה
האורח שהביא מדרום
אפריקה? (עניין
פרטי).

אחרי מנחה
דרש הר' יעקב יהודה
העכט מהמכתב כללי.

אחרי התפילה הדליקו את החנוכי' וניגנו ב'הנרות הללו' בסוף הניגון מחה אד"ש כפיים כמה דקות.

מעודד את השירה בצאתו מבית הכנסת

אח"ז רמז לר' יעקב יהודה העכט שיתחיל לשיר לפני היציאה, שרו ואד"ש עודד בידו הק' ועלה בחזרה לחדרו הק'.

ע"י ג"ע התחתון ברך נוסעים שנוסעים לאה"ק, ליד המכונית כשנסע לביתו חיך לא' שעמד שם.

יום ב', כ"ז כסלו

בעת שאד"ש עלה לתורה עיין באיזה אות בספר תורה, ולאחר העלי' הסתובב כמחפש משהו. לאחר הקדיש, הוריד אד"ש את המעיל מהספר, פתח אותו ושאל את ר' דוד ראסקין על האותיות ה"א ובי"ת במילה "זהב" בפסוק "כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת" שהיו נראים מחוברים ור' דוד ענה שזה בסדר. שמעתי שגם הסופר הכניס פתק לרבי שלא הי' מחובר.

בהדלקת נרות החנוכה רמז אד"ש לר' הענדל ליברמן שיגיד הנרות הללו.

בלילה התקיים חלוקת דולרים שע"י הנהלת הישיבה.

יום ג', כ"ח כסלו

תפילת מנחה התפללו למטה לכבוד הדלקת 'נר חמישי' שאז המנהג הוא שמנגנים ב"הנרות הללו". כאשר ניגנו אד"ש לא רמז בידו הק' אלא הביט. כשנסע לביתו נופף אד"ש בידו הק' לשלום לילדים שהיו שם.

כשיצא לתפילת ערבית עמדו ע"י הזאל יהודים שאספו צדקה וכאשר ראה אותם חיפש בכיס ולא הי' לו כסף, נכנס בחזרה לחדרו הק' ונתן להם צדקה.

יום ד', כ"ט כסלו

אחרי קרה"ת נכנסו לאד"ש סידני העכט עם הבנים שלו לקבל דמי חנוכה.

ע"י המקוה הרבי דיבר עם בנימין, אשה שהיתה שם נגשה עם מכתב ומסרה לרבי ואמר לה שיהא בהצלחה רבה.

נסע לאוהל.

בעת שהדליקו את החנוכי' אחרי תפילת מנחה פתח אד"ש את הדלת של הזאל שע"י מקומו שהנוכחים בפרוזדור יראו את הדלקת נרות חנוכה.

אחרי התפילה קרא אד"ש להר' חדקוב לחדרו הק', לאחר זמן יצא הר' חדקוב והודיע שתפילת ערבית תהי' בזמן ולאחרי' התוועדות קצרה.

לאחר התפילה קרא להרב חדקוב לחדרו כשיצא הודיע שתפילת ערבית תהי' בזמן ולאחר מכן התוועדות קצרה.

אד"ש נכנס להתוועדות²⁸ בשעה 7:00. צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה בכ"ה בכסלו.

בעת הניגונים ניגש הרב ליווי עם בקבוק משקה לאד"ש. צרפתי ניגש לאד"ש וביקש ברכה ואד"ש נתן לו יין להגיד לחיים.

אד"ש חילק דולרים לטנקיסטים על מנת שיחלקו לכל הקהל ומקודם אמר שיהי' בסדר מסודר. באמצע החלוקה אמר לריל"ג שיביא עוד דולרים. לפועל החלוקה נגמרה באמצע כי נגמרו הדולרים. אד"ש קרא להר' וויינבערג ונתן לו דולרים עבור העזרת נשים.

התחיל בעצמו לנגן ניעט ניעט ניקאווא, צוה לנגן 'הושיעה את עמך', 'ופרצת', בעת הניגונים מחה כפים (באמצע חיפש את הר' וויינברג. וריל"ג רץ לחפש אותו).

אחרי זה אד"ש אמר מי שלא אמר ברכה אחרונה שיגיד וברך ברכה אחרונה. טרם יציאתו התחיל בעצמו לנגן 'כי בשמחה תצאו'.

כשיצא אד"ש מ770 לביתו הדליקו את החנוכיות שהיו על הרכבים בחוץ, אד"ש נעצר והביט עלי'ם. הסתובב להענדל ליברמן והתחיל לשיר.

יום ה' ל' כסלו - אדר"ח טבת

אחרי קרה"ת דיבר אד"ש עם המזכיר סימפסון ע"י חדרו הק' ואח"כ גם נכנס לחדרו.

חדשות מכרם חב"ד

עדיין עוד עובדים על הרצפה החדשה שעשו בחלק הראשון של הפרוזדור, הזאל והחדר שני, וכמו"כ עושים בחדר שני ארונות חדשים, וכן הרסו את החרסינה, ועושים קיר חדש. ועשו בכניסה של 770 חרוט באותיות ובצבע אחר -770-.

יש תכנית להוציא 49 טנקים לרגל י"ד כסלו (אבל כנראה שזה לא יתבצע). מידי יום שישי יוצאים 10 טנקים לרחבי העיר וחוזרים דקות ספורות לפני שבת.

הבחורים המבוגרים התחילו ללמוד כאן גמ' חולין הקדמה ליו"ד, והרב פיקארסקי נתן על הגמ' שיעור כללי בזאל (בישיבת קינגסטון).

ה'קנים' בחסידות שכבר התחילו להגיד הפלפולים הם הת' י. העכט, א. תגר, ש. דוכמן. ובנגלה אומרים במוצש"ק ואלו שאמרו כבר הם הת' א.ב. פוזנר, ויונה יעקובוביץ.

כאן ב-770 ובחובבי תורה מוכרים מכתבים של כ"ק אד"ש שעדיין לא יצאו אף פעם לאור, המכתבים הם מאוד מעניינים ויפים.

בימים שלפני י"ט כסלו התוועד הר' א.ד. בזאל עד השעות המאוחרות בלילה. בימים שאחרי י"ט כסלו התוועד ר' ניסן בזאל עד שעות המאוחרות.

בימי חנוכה נסעו כל יום טנקים ומכוניות ועלי'ם חנוכיות דלוקות לכל העיירות בסביבה, כמו"כ נסעו לכל מיני בתי רפואה וכד'.

במנוחה: הרב בער ראלי לילדים | חנוכה תשע"ז

חודש

שבט

יום ועש"ק א' טבת - בדד"ח

אד"ש הגיע מהבית (עם הרחי"ק) במכונית של הרבנית, כשאד"ש יצא מהמכונית יצאו ה'טנקים' לרחבי ניו יורק ובליוי שירים, אד"ש הסתובב רמז בידו הק' להגביר את השירה. כשהגיע לדלת הכניסה ל770 עצר והביט על הטנקים.

תפילת מנחה התפללו למטה בשעה 3:15, ב'הנרות הללו' שרו. בעת ששרו 'על נסיך' אד"ש חיך לילד ומחה כפיים. אחרי 'עלינו לשבח' בעת שאד"ש הסתובב לכיוון הקהל, נעמד ר' הענדל ליברמן (שלפנ"ז ישב על מקומו וכשראה את אד"ש נעמד - נעמד אף הוא) ואד"ש סימן לו בידו הק' ובחיוך שישב בחזרה.

ע"י החדר נתן דמי חנוכה לילדה (הבת של הר"מ גרליק).

חזר מהבית ברגל לפני קבלת שבת. אחרי התפילה נכנס אד"ש לזאל למעלה והביט במקום של הנרות באם הנרות דלוקות.

שב"ק פ' מקץ ב' טבת - זאת חנוכה

ה' ספק באם תהי' התוועדות ולאחרי התפילה נודע שתתקיים.

בעת הניגונים בהתוועדות²⁹ מחה כפיים, חיך לכמה אנשים והורה להם שיאמרו לחיים. היתה התוועדות די שמחה.

בחור בר מצוה מארגנטינה נגש לאד"ש עם בקבוק יין ואד"ש הסביר לו שיבשל את היין וכו'.

הרש"ג נגש לאד"ש עם בקבוק משקה, אד"ש שפך קצת לכוסו ואח"כ נתן לחיים להרש"ג ואמר לו משהו.

הרש"ג נגש לאד"ש עם בקבוק משקה עבור הדינר של הישיבה, אד"ש שפך קצת לכוסו אח"כ נתן לו לחיים ואמר לו משהו.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה מאי מברך וגו'.

נתן משקה להר' צ. גורביץ ולהרב ניסן פינסון מטוניס. אחרי ההתוועדות, נתן את המשקה והמזונות לר' הענדל ליברמן ואמר שיעשו מלוה מלכה ושימשיכו את החנוכה לימים שלאח"ז. את היין שנשאר בכוס שפך לתוך בקבוק המשקה.

(29) נדפסה בתו"מ שם ע' 435.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן ניעט ניעט ניקאווא, עלה לחדרו ואחרי זמן קצר יצא לתפילת ערבית (ולא הלך לביתו לסעודת שבת).

אחרי תפילת ערבית הרכב של אד"ש נעצר בברוקלין ופתח את החלון מאחר והי' שם תאונה לבחור.

ריל"ג סיפר לי בנוגע למאמרים והשיחות שמכניסים לאד"ש ואמר שאד"ש אמר לו שזה הנחות מאוד טובים ולא יודע שחושבים שזה כ"כ וזה מאד טוב.

בשבת עיין אד"ש במאמרים של שבת שעברה וכן במאמר מיום ד'.

יום ב', ד' טבת

הכנסתי דו"ח מהפעילות במרכז היהלומים וטרם יצא מענה.

יום ג', ה' טבת

י"ל מכתב כללי³⁰ לעשרה בטבת (במקורו הוא ממכתב פרטי לא' ששאל כיצד לנהוג בעשרה בטבת במצב כעת באה"ק ובכלל).

יום ד', ו' טבת

לפני תפילת מנחה נתן לילדים כסף לשים בצדקה. לא נכנס לתפילת ערבית.

יום ה', ז' טבת

בקה"ת שכאד"ש עלה לתורה התחיל עם הברכה ברוך אתה ה'.. (ולא אמר עדיין ברכו) ושמע את הקריאה, אח"כ אמר את הברכה אחרונה וכשהס"ת הי' סגור אמר ברכו את ה' המבורך וברוך את ה'.

ליל יחידות, בין הנכנסים נכנס המשפיע של הישיבה גדולה בברינואה הר' ניסן שיחי' נעמענאו.

יום ועש"ק, ח' טבת

היום התחילו להודיע מי זכה לנסוע לשליחות בא"י, עדיין המתח גבוה כדי לדעת מי הם הנוסעים. תחילה הודיע ריב"ק לכל א' בנפרד, ובשבת לפני התוועדות נודע לנו על כל השלוחים.

(31) נדפס בלקו"ש חט"ו ע' 555 ואילך.

שב"ק פר' ויגש, ט' טבת

אחרי קרה"ת הלך אד"ש ממקומו והביט על הבימה וחיכה - כמו כשיש ב' ס"ת ועושים הגבהה - הבעל קורא קרא לאד"ש, אד"ש הסתובב לסטנדר ולקח את החומש והסידור ועלה לבימה.

התוועדות פתאומית.

בהתוועדות³¹ דיבר אד"ש בשיחה הראשונה בהמשך למכתב כללי שיצא בשבוע האחרון בו נכתב שיש להוסיף ביום עשרה בטבת בג' הקוין דתורה עבודה וגמ"ח, ואמר אד"ש שלכתחילה לא נכתבו פרטים באיזה אופן להוסיף בכל אחד מג' הקוין אבל כיון שכל התעוררות יש להביאה לידי פועל לכן כעת הוא יאמר פרטים.

ואמר אד"ש שההוספה בקו העבודה תהי' ע"י אמירת מזמורי תהילים כ' כ"ב וס"ט (שהם פרקים שאמר כ"ק אדמור הרי"צ לאמרם בשנת תש"א) אחר שחרית ואחר מנחה.

בסיום השיחה אמר, שכיון שבשבת צריכים להיות בשמחה אזי שינגנו ניגון של שמחה על פסוק מכל אחד מהפרקים האלו, ואמר שכיון שעל הפסוקים שבפרק כ' אין ניגון אזי שינגנו את הפסוק האחרון "ה' הושיעה" על המנגינה של "ושמחת בחגיך", שג"כ קשור לעשרה בטבת שהרי ימים אלו יהפכו לששון ולשמחה. ואח"כ שינגנו את הניגון "בך בטחו" מפרק כ"ב, ו"כי אלוקים" מפרק ס"ט.

בשיחה השני' אמר שההוספה בקו של תורה תהי' ב"הלכות החג בחג", הלכות תענית. ועל אף שישנם כמה וכמה ספרים שמדברים על תענית ילמדו דווקא את הלכות תעניות שבספר הרמב"ם כיון שבספר זה ישנם הלכות הקשורות לימות המשיח, ובהלכות אלו גופא ילמדו דווקא את סיום הלכות תעניות בו כותב הרמב"ם כיצד יהיו ימי התעניות בימות המשיח.

אח"כ החל אד"ש לדבר על ההלכה האחרונה "כל הצומות האלו עתידים ליבטל לימות המשיח ולא עוד אלא שהם עתידים להיות יום טוב וימי ששון ושמחה שנאמר כה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהי' לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשלום אהבו" וביאר אותה.

בשיחה השלישית דיבר אודות ההוספה בקו הגמ"ח, ואמר שכיון שבעשרה בטבת התחיל המצור על חומות ירושלים וחומה זו תורה אזי שיתנו צדקה למוסדות תורה, ובזה גופא לעניינים של 'חומה' בניית ושיפוץ מוסדות תורה. ומכיון שיש מעלה בצדקת חו"ל ומעלה בצדקת א"י שיתנו למוסד של תורה בחו"ל ולמוסד של תורה בא"י.

אח"כ אמר מאמר כעין שיחה ד"ה ויגש אליו יהודה (בעצימת עיניים).

בסיום ההתוועדות נתן לר' הענדל ליברמן חתיכת מזונות, את שאר המזונות והיין נתן לר' דוד ראסקין עבור אסיפה שיערוך כיצד לפעול במדובר בהתוועדות³².

לפני תפילת מנחה, כשאד"ש ירד מהמדרגות עשה עם היד להענדל ליברמן (שירד לפניו במדרגות). אד"ש רמז בידו להגביר השירה והתחיל לנגן ניעט ניעט ניקאווא.

התפללו תפילת ערבית (ולא הלך לביתו לסעודת שבת).

יום א', י' טבת - תענית

השכם בבוקר יצאו רכבים לערוך סיומים בבתי כנסיות.

היום יצא מאת אד"ש תוספת דיוקים בהלכה האחרונה בהלכות תעניות ברמב"ם "יום טוב - ל' יחיד - אף דכל השאר דהל' זו ל"ר: הצומות כו' וימי כו' ולמועדים כו', אבל בדפוס רומי ובכו"כ (ראה רמב"ם הוצאת פרנקל) הגי' לנכון: ימים טובים".

אד"ש נכנס לסליחות. ב'רחמנא דעני' וב'אבינו מלכנו' רמז בידו הק' לשיר ועודד בידו הק'.

בעת קרה"ת פתח אד"ש את דלת הזאל שע"י מקומו עבור העומדים בחוץ. אחרי תפילת שחרית במניין של הבחורים, למדו את הסיום של הלכות תעניות ברמב"ם, ור' יואל כהן חזר על שיחת אד"ש מההתוועדות של שבת.

תפילת מנחה התפללו למטה. לפני התפילה נתן לילדים כסף לשים בצדקה. עלה ל'מפטיר'.

(32) ראה לקמן במדור "חדשות מכרם חב"ד".

אחרי תפילת מנחה אמר החזן וכן אד"ש את הג' פרקים מתהילים. אח"כ הוציא אד"ש את הסיום מהרמב"ם, מיד אמרו לגבאי שיחזור על הסיום של הרמב"ם ועם ההוספות שאד"ש הוסיף על הסיום.

אחר כך הכריז שילכו לבתי כנסיות.

כשיצא אד"ש מהזאל עמד ליד הפרוכת ילד עם קופה כדי שאד"ש יתן לו לשים בצדקה, אד"ש הכניס את ידו הק' וחיפש ואמר בחיוך שאין לו לתת, מיד הוציא ר' מאיר הארליג את כל הכסף קטן שהי' לו ונתן לאד"ש.

ע"י ג"ע התחתון שוב עמדו הרבה ילדים ואד"ש נתן להם כסף לשים לצדקה. כשהכסף נגמר נתן הריל"ג לאד"ש כסף קטן נוסף, כשגם זה נגמר נתן הת' י. חזן כסף משלו.

ערבית כרגיל מיד לאחר מכן נסע לביתו. אד"ש שאל לריל"ג האם מנחם וולף לקח איתו את הסיום לא"י?

יום ב', י"א טבת

אחרי תפילת ערבית ברך אד"ש את ר"ל קפלן לנסיעתו לא"י, אד"ש חיך לילדו ונופף בידו הק' לשלום.

יום ג', י"ב טבת

אחרי תפילת ערבית נכנס הרב בנימין גורודצקי לאד"ש.

יום ד', י"ג טבת

לפני תפילת מנחה נתן לילדים כסף לשים בצדקה. ביציאתו מהתפילה ברך נוסעים.

קרא להרב חדקוב ודיבר איתו ע"י החדר. אחרי ערבית נגש א' לאד"ש בג"ע התחתון ודיבר עימו כמה דקות.

יום ה', י"ד טבת

אד"ש נסע לאוהל.

שב"ק פר' ויחי, ט"ז טבת

בשבת התקיימה תכנית 'פגישה' לנשים והי' ספק אולי תהי' התוועדות אך בפועל לא הי'.

יום א', י"ז טבת

לפני תפילת מנחה נתן אד"ש לילדים ישראלים כסף לשים בצדקה ואמר להם תודה רבה (בעברית).

ביציאתו מהתפילה עשה אד"ש בידו הק' לשלום לילד.

ליל יחידות, בין הנכנסים הי' הרב שטרנבוך מאנטוורפן, והי' ביחידות כשעה, אד"ש דיבר איתו בנוגע נש"ק. הוא שאל מה הי' אם הילדה שלו תדליק היא הרי דתי'. ענה לו אד"ש שלו יצויר שא' חפשי' תשאל מהבת של הרב באם היא מדליקה, ותענה שלא, אז מה היא תגיד מה בת של רב אינה מדליקה כ"ש וק"ו היא. התשובה התקבל אצלו. וכן דיבר בנוגע למיהו יהודי, חומרת המצב של גיור שלא כהלכה.

כמו"כ דברו שאלה באישות ואד"ש אמר לו שאצל בית הרב הי' נהוג שהי' לכולם סמיכה על רבנות (לפני הנישואין) ואד"ש אמר לו בחיור כמובן שזה לא הי' תנאי לשידוך.

כמו"כ אמר אד"ש שמהצ"צ לא פסקו הלכות אלא דיני מקוואות היו מפנים את כולם לרב.

כן נכנס ליחידות הרב יהושע יוזביץ משך 35 דקות.

יום ב', י"ח טבת

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון. זמן תפילת מנחה עיין בשיחה.

יום ד', כ' טבת

תפילת ערבית התפללו בזמן, בשעה 5:15. מיד אחרי התפילה נסע אד"ש לביתו באופן פתאומי כשכל הבחורים עומדים משועממים וחיפשו מה לעשות (ליל ניטל). בשעה 6:45 חזר מביתו.

יום ה' כ"א טבת

אחרי קרה"ת נגש הר' סימפסון לאד"ש ודיבר עימו בג"ע התחתון. לתפילת מנחה נכנס אד"ש כשהוא כבר לבוש בגארטעל.

ליל יחידות, בין הנכנסים א' ממילנו ושהה כשעה וחצי.

כשנסע לביתו נופף אד"ש בחיוך לשלום לילדה.

(הם רצו להיכנס ליחידות והכניסו פתק ואד"ש ענה להם אזכיר עה"צ וטהמש"פ) היחידות נגמר בשעה 12:45.

שב"ק פ' שמות, כ"ג טבת - מבה"ח שבט

בעת הניגונים בהתוועדות³³ רמז בראשו להגביר את השירה, אמר לא' להגיד לחיים.

אד"ש נתן משקה לא' עבור בר מצוה של בנו, ולילד נתן חתיכת מזונות. נתן גם לר' דוד ראסקין עבור המלוה מלכה שהתקיים ע"י צא"ח (בספרי' ע"ש רלוי"צ), לר' אבא פילינסקי עבור המסיבת מצוה של הרוסים (שהתקיים ביום א' עבור כ-85 בעלי תשובה שעשו ברית מילה בתקופה האחרונה), לר' יעקב חנוכה עבור ה'פגישה' (שהתקיימה החל מיום חמישי והגיעו למעלה ממאתיים איש כ"י, והי' הצלחה מאוד גדולה. וכן נשארו לאח"ז הרבה סטודנטים ללמוד בהדר התורה).

ההתוועדות הסתיימה בערך בשעה 5:00.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן ניעט ניעט ניקאווא ומיד לאח"ז התפללו תפילת ערבית בזאל למעלה.

יום א', כ"ד טבת - יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן

אד"ש נסע לאוהל. לא הי' התוועדות.

על הקובץ "שו"ת התלמידים" שי"ל ע"י אהלי תורה ענה אד"ש את המענה כללי פרטי דימים אלו "נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות לשק"מ שבט ולהילולא דאדה"ז אזכיר עה"צ".

(33) נדפסה בתו"מ חפ"ג ע' 9.

יום ג', כ"ו טבת

לפני מנחה ישב אצל אד"ש הרב אברהם סופר (מהדיר המאירי) משום כן תפילת מנחה הי' קצת באיחור.

אד"ש יצא מחדרו בחיוך, בעת התפילה היו הרבה ילדים מבתי ישראלים מה'מיטוואך' שעה' בעברית. ביציאתו נפנף אד"ש בידו הק' לשלום לילדות שעמדו בחוץ.

כמה דקות אחרי התפילה הריל"ג יצא מאד"ש והודיע למדריכים שיביאו כל הילדים לג"ע התחתון. אד"ש עמד בפתח חדרו הק' ואחז שקית צהובה מלאה מטבעות ונתן בידו הק' לכל ילד כמה מטבעות לצדקה. אח"כ אמר אד"ש "המדריכים?!" ומיד נעמדו המדריכים בשורה ואד"ש נתן לכל א' כמה מטבעות (לכל אחד סכום אחר).

הריל"ג נכנס לחדרו הק' של אד"ש ולאחר שיצא נגש שוב הר' א. סופר ודיבר עם אד"ש בפתח הדלת בנודע לכת"י. אח"כ אמר הריל"ג לאד"ש שיש עוד שני מדריכים שלא קיבלו ואד"ש נכנס שוב לחדרו ויצא לג"ע התחתון עם השקית הצהובה, אד"ש נתן להם מטבעות ואמר להם הצלחה בהדרכה.

כשאד"ש יצא לתפילת ערבית עמדו יהודים שאספו צדקה בפרוזדור. כשאד"ש ראה אותם רצה לחזור לחדרו הק' על מנת להביא כסף עבורם, אך מיד נגש ריב"ק ונתן לאד"ש כסף קטן ואד"ש נתן להם.

יום ד', כ"ז טבת

כשאד"ש חזר מביתו אחה"צ נגש א' לאד"ש ודיבר עימו ע"י המזכירות.

בלילה כשאד"ש נסע לביתו ניגש אד"ש ע"י המכוננית לר' נ. גורארי' ודיבר איתו כמה דקות.

יום ה', כ"ח טבת

אד"ש נסע לאוהל.

חדשות מכרם חב"ד

בעשרה בטבת נסעו כל הבחורים לכל בתי הכנסת באיזור, על מנת לקיים את הוראות אד"ש במכתב ובהתוועדות שב"ק ט' טבת. וכן חזרו בכל מקום ומקום את שיחת אד"ש על סיום הלכות תעניות ברמב"ם.

גם ב־770 אחרי תפילת מנחה (אחרי שאד"ש יצא מהזאל), למדו שוב את הסיום של הלכות הנ"ל וחזרו על השיחה של שבת.

ואלו שמות השלוחים שזוכים לנסוע בשליחות כ"ק אד"ש לעיר צפת: 8) אברכים 31 (בחורים) ר' י. גולדברג, י. ווילשאנסקי, י. גורארי, ל. ביסטריצקי, א. פרידמן. י. רוזנפלד, י. הענדל, ש. גרייזמן, הת' א.א. צייטלין, י. קרמר, י. רייצעס.

אלו השלוחים שזוכים לנסוע לירושלים העתיקה: התמימים ש. דוכמן, י. גורביץ, שד"ב לאבקובסקי, שנ"ז גוטמן, נ. לוריא, ש.ד.ב. שור, ז. סליון, נ. קסלר, י. ראזנשיין, א.ב. פעוונזנער, מ. ליברמן.

יום המיועד לנסיעת השלוחים נקבע ל"א שבט.

יצאה שמועה שהר' מ. מענטליק יסע ביחד עם השלוחים לא", ויבקר במוסדות בא"י ובאירופה.

כמו"כ מדברים שהשלוחים לוקחים איתם את הטנק החדש שקנו עבור א", (הטנק קצת יותר קטן מהקודם, אבל יותר חזק), וא' מהשלוחים יפקח ע"ז.

לפני שבועיים התוועד ר' ניסן נעמענאו בזאל למעלה, ודיבר בנוגע עבודת התפלה ותבע מהבחורים שיתפללו בעבודה. וסיפר שביחידות האחרונה שהייתה לו אמר לו אד"ש, שהבחורים צריכים להתפלל לפי סדר חוץ משבת, להתפלל בהדרגה בהתחלה יום א' בשבוע, ואח"כ עוד יום וכו', וכמובן שזה לא יפריע לסדרי הישיבה.

במסגרת "שיעורי לימודי הדת" ארגנה (בזמן האחרון בפרט) המחלקה הישראלית פעולות מיוחדות לילדים הישראלים ברחבי ניו יורק, הפעולות הם בעיקר בימי רביעי לילדים הלומדים ב"פאבליק סקולס", וכן הם בקשר נרחב עם הורי הילדים.

ב"ה הועברו הרבה ילדים לישיבות ובשבוע אחרון כשהי' חופש בבתי"ס (העממיים) יצאה הוראה מהר' חדקוב ללמוד בכל יום מהחופש עם ילדים שעתיים

בכל יום, כמובן שהמבצע אורגן במהרה ובמשך השבוע וחצי של החופש למדו בכל יום עם עשרות ילדים ישראלים.

ביום ג' כ"ו טבת אורגן טיול לילדים, ובמסגרת הטיול באו לתפילת מנחה עם כ"ק אד"ש (ראה לעיל בחדשות מבית חיינו).

הרבה אורחים התחילו להגיע ליו"ד שבט, בעיקר השלוחים מערי השדה.

בימים אלו עורכים בחינות בישיבה כבכל שנה.

ברמנות: הרב מנדל לוקט שידות עבר השלוחים הוטעים לארץ | י"א שבת תשל"ו

חודש

שבט

שב"ק פ' וארא, א' שבט - ר"ח

לא הי' התוועדות (הי' ספק באם תהי', והרבה מאנ"ש התכוננו לכך, אך בפועל לא התקיימה התוועדות).

יום א', ב' שבט

אחרי מנחה נופף אד"ש בידו הק' לשלום לילדה.

על הדו"ח שהכנסתי על הפעולות ממרכז היהלומים במנהטן, ענה אד"ש את המענה כללי פרטי דימים אלו: "נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות לשק"מ שבט ולהילולא דאדה"ז אזכיר עה"צ".

ליל יחידות.

יום ב', ג' שבט

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון (מאחר והי' אתמול ליל יחידות).

אחה"צ כשאד"ש נסע לביתו עמד הצלם יצחק ברז ע"י המרכז ואד"ש עשה לו בידו הק' לשלום.

יום ג', ד' שבט

לפני תפילת מנחה נתן אד"ש לילד כסף לשים בצדקה.

אחרי תפילת ערבית ברך אד"ש נוסע. אד"ש שאל אותו באם הוא נוסע היום? וענה שכן, ברך אותו בנסיעה טובה.

היום התחלף השליח במקום נ. קסלר לי. איידלקופ.

יום ד', ה' שבט

בערב התקיימה מסיבת 'צאתכם לשלום' לקבוצת השלוחים שנוסעים לא"י לירושלים העתיקה ולעיה"ק צפת.

יום ועש"ק, ז' שבט

בליל שבת הלך אד"ש לביתו די מאוחר.

שב"ק פר' בא, ח' שבט

בבוקר בעת שאד"ש הגיע מביתו, יצא מפתח הדלת של 770 מ. חממי ואד"ש ראה אותו. כשפתח את הדלת שאל אותו אד"ש איפה המעיל הרי קר ועשה עם היד בלשון תמיהה!!!

בעת התפילה הוציא מסוף הסידור נייר ועיין בזה.

אחרי התפלה נודע בהפתעה שהרבי יתועד. הרבה נסעו למקומות אחרים היות והיו בטוחים שלא יהי' התוועדות.

בעת הניגונים בהתוועדות³⁴ רמז בראשו להגביר את השירה, חייך לכמה אנשים שאמרו לחיים.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה באתי לגני וגו'.

נתן משקה עבור בר מצוה וכן לר' יעקב יהודה העכט עבור הדינר לטובת מכון חנה שמתקיים ביום ראשון באומרו: "הרי עושים ביום ראשון".

אח"כ אמר לשלוחים שעולים לאה"ק והרב מענטליק נוסע איתם. הר"מ מענטליק ניגש ואד"ש אמר לו כמה מילים, אח"כ אמר שיחלק לכל השלוחים. רמ"מ חילק לכאו"א אד"ש הביט חזק על כאו"א שלקח את המשקה ממנו הר' מ"מ הסתובב ממקום למקום וחילק (לפני שהתחיל לחלק אד"ש נתן לו להגיד לחיים) אח"כ שאל אד"ש באם כולם קבלו?

חתן ניגש עם בקבוק משקה לאד"ש אד"ש הביט עליו חזק והבקבוק לא נפתח, אד"ש העביר את הבקבוק לחתן והוא פתח את הבקבוק.

בסיום ההתוועדות מחה כפיים וכן באמצע הקטורת.

את שאריות המזונות נתן אד"ש להר"מ מענטליק על מנת שיחלק לנשות השלוחים ולילדיהם.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן "עוצו עצה". תפילת ערבית התקיימה למעלה אחרי קצת זמן, בלי הפסק עבור סעודת שבת.

אחרי ערבית יצא אד"ש לקידוש לבנה.

[אד"ש ביקש ע"י ריל"ג שרוצה את המאמר מי' שבט תשל"ה, מיד כשנודע לנו עשינו את המאמר והכנסתו אותו לאד"ש מיד בבוקר].

יום א', ט' שבט

בשעה 6:45 ירד אד"ש לתפילה מלובש עם הגארטעל. הביט על עמוד תפילה ששיפצו לכבוד יו"ד שבט. הגיע קהל גדול לתפילה והיו דחיפות נוראיות.

יום ב', יו"ד שבט

בבוקר כשאד"ש הגיע מביתו נתן לילד כסף ואמר לו "טו אריין אין פושקה" (שים את הכסף בקופה). אח"כ הסתובב לפני שפתח את הדלת ודיבר עם בנימין קליין.

אד"ש ירד לבוש עם הטלית ותפילין לתפלת שחרית, אמר קדיש דרבנן ולא אמר איזהו מקומן וכו'.

סידר התפילין, כל התפילה משמש בתפילין. אחר חזרת הש"ץ, קודם

קריאה בס"ת של משיח

שהתחיל תחנון, ניגש ר' מאיר הארליג ואמר לאד"ש שיש חתן אד"ש הסתובב ושאל "הא?" הביט על החתן ואמר חצי קדיש.

קרה"ת קראו בס"ת של משיח. אד"ש לקחת את הס"ת מידי הרב חדקוב, אד"ש שם את הס"ת על הבימה וחזר למקומו, הדחיפות היו שוב ושוב.

אחרי התפלה הכריז הגבאי שיצאו אחרי התפילה טנקים לפעילות ברחבי ניו יורק, וכמו"כ יהי' אוטובוסים לנסוע לאוהל. אד"ש שאל (ע"י הרב חדקוב) באיזה שעה והודיעו בשעה 11:00, אד"ש שאל שוב (ע"י הרב חדקוב) מאיפה יצאו? הודיעו מ770 ואד"ש יצא בחיוך מבהכנ"ס.

מנחה התפלל אד"ש לפני התיבה כמובן, בקדושה ובקרנו תרום היתה מנגינה אחרת מתפילת שחרית.

בשעה 6:45 תפלת ערבית ובשעה 7:00 נכנס להתוועדות.

בעת ההתוועדות³⁵ הי' הזאל מלא עד אפס מקום, 13 ספסלים לכל צד.

כשאד"ש נכנס להתוועדות חייך להר' אפרים אליעזר יאלעס.

בעת הניגונים בין השיחות נגשו לאד"ש: הרב יאלעס מסר פתק לאד"ש, ש' אד"ש קרא את הפתק ושמו בסוף סידורו; הרב פנחס הירשפרונג מסר פתק ודיבר עם אד"ש; הרב ישראל יצחק פיקארסקי אמר לחיים ודיבר עם אד"ש; ע. מלכא ניגש עם אביו וביקשו ברכה; הרב שלמה אהרן קזרנובסקי ואמר לחיים; ר' שמואל שאולזון ניגש עם בקבוק משקה ואמר לאד"ש שזה עבור הברית אצל בנו-נכדו, אד"ש שאל איפה הבן? קראו לבן ואד"ש נתן לחיים לו לבנו.

בעת הניגונים רמז בראשו להגביר השירה ומחה כפיים. לכמה אנשים אמר שיאמרו לחיים וחייך אליהם.

בסיום השיחה הרביעית אמר אד"ש, בהמשך למדובר קודם לכן שצריכים לבטל את ה"רגשו גויים ולאומים יהגו" שמתגבר בתקופה זו אודות הבעלות של עמ"י על ארץ ישראל, על כן יש למצוא בקהל שבעים ושניים רבנים - כנגד שבעים אומות והראשים שלהם "עשו"

ו"ישמאעל" - שיעבירו 'החלטה' שארץ ישראל שייכת לעם ישראל, ואין למסור אף שעל לאומות העולם, וזה יהי' "הקדימו שקליהם לשקליו" ויבטל את ה"ריק" של "רגשו גויים ולאומים יהגו".

אד"ש אמר שקודם לכן ידבר א' מהרבנים, והוסיף שאינו רוצה להחליט מי מהרבנים ידבר על מנת שלא ליצור קנאה בין הרבנים, ושימצאו א' (ואמר שימצאו מישהו עם זקן לבן או שלפחות נראה כך או מנהיג של אגודת הרבנים).

הרב יאלעס ניגש, אד"ש סובב את המיקרופונים לכיוונו ואמר לו שידבר. הרב יאלעס התחיל לדבר אודות אד"ש ואד"ש עשה עם היד בתנועת ביטול ואמר "אל תדבר אודותיי, דבר אודות א"י". אחרי שדיבר מעט, אמר לו אד"ש שידבר עוד על א"י.

אח"כ אד"ש הסתובב וביקש מהרבנים שידברו, אך סירבו לדבר, אד"ש אמר שראש ישיבה מאיזה בירושלים יגש לפסוק, ונגש הר' בן ציון ברוק ר"י נובהרדוק, אד"ש סובב לכיוונו את המיקרופון. כשהתחיל לדבר הזכיר את הרבי ואד"ש עשה עם היד. לפני שהתחיל לדבר נתן לו אד"ש ידו ואמר לו שלום עליכם,

לפני שהתחיל לדבר אמר ריל"ג לאד"ש באם לקרוא לו? אחרי שסיים לדבר אד"ש אמר לו משהו.

אח"כ דיברו הרב הירשפרונג והרב שמחה עלבערג. כשהרב עלבערג סיים, דיבר עם אד"ש פרק זמן.

אח"כ אמר אד"ש שידבר הרב של בית הכנסת והרב זלמן שמעון דווארקין דיבר ופסק במילים קצרות שא"י שייכת לעם ישראל. אח"כ אמר אד"ש שהתפקיד הראשון בעסקנות ציבורית של בעל יום ההילולא היא התמנותו למנהל פועל של תו"ת, ועל כן שידברו ראשי הישיבה של תו"ת, הן מי שהי' עוד בליובאוויטש והן הר"י כאן והן הר"י שנוסע עם קבוצת השלוחים לא"י. ודיברו הרב דובער ריבקין (לאחר לחץ של מ. ליפסקר), הרב פיקארסקי והרב מענטליק.

אד"ש הסתובב כמה פעמים ובקש מהם שידברו.

אחרי שהרבנים דיברו ופסקו וכו', אמר אד"ש שיערכו הצבעה ושהרבנים שמסכימים לפס"ד ירימו את האצבע, ריל"ג ורד"ר רשמו את כולם. אד"ש שאל באם אכן הי' שבעים ושניים רבנים וכן הסתובב כמה פעמים באמצע לריל"ג ושאל על כמה רבנים באם הם

נרשמו. אחרי שריל"ג רשם את כולם מסר את הרשימה לאד"ש.

אד"ש ערך סיום על מסכתא כתובות ואמר 'הדרן'. אחרי הסיום נגש הר' ש. עלבערג ודיבר עם אד"ש זמן קצר.

ניגשו לאד"ש שלוחים מערי השדה עם הנדיבים שלהם (חלק נגשו עם מפתח של 'טנק', וחלק עם מפתח של ה'בית חב"ד'), ביניהם:

שורת רבנים נואמים במהלך ההתוועדות לבקשת הרבי (מימין לשמאל): הרב בן ציון ברוק, הרב פיקארסקי, הרב, הרב יאלעס, הרב עלבערג, הרב הירשפרונג, הרב מענטליק

ניגש הרב פרוס מבוסטון - ושאר האנשים שהביא אמרו לחיים, הביאו לרבי משהו והרבי עיין בזה.

ניגש הרב אברהם יצחק גליק מאנגלי, אד"ש שאל אותו אודות מישהו שנכח בהתוועדות, ההוא ניגש לאד"ש ואמר לחיים.

אח"כ ניגש הרב לויטין מסיאטל עם האורחים שהביא אד"ש דיבר איתם ונתן לא' הנדיבים חתיכת מזונות בתוך נייר.

כן נגשו השלוחים מטורונטו ואד"ש חיך אליהם ודיבר איתם, ניגש מאצקין ממונטריאל, קלמנסון מסינסנטי, שמוטקין.

לא' מהשלוחים ממונטריאל נתן אד"ש בקבוק משקה, לפני שהשלוחים ניגשו שאל ריל"ג לאד"ש האם יכולים לגשת ואד"ש רמז בראשו שכן, וכולם באו עם המתנות.

אח"כ ניגשו קבוצת תורמים עם המפתח של הטנק החדש שקנו עבור א"י, והם: נ. פינסון ש. בוטמן. ב. קיבמן. ד. רפרפורט. ב. קלמנסון.

אד"ש לקח את המפתח ושאל אותם למה הם לא נותנים את זה לנוסעים- לשלוחים, ענו שהמזכירות לא נותנים להם לקחת אותם (לאחר והי' מענה מאד"ש שישאלו ע"י המזכירות ושאלו והרב חדקוב ענה שא"א לקחתם אתם לאחר ועניניהם היא ללמוד תורה), שאל אותם אד"ש בכמה יהי' הבדל בכסף באם השלוחים יוציאו את זה מהמכס? אז ענו שההבדל הוא בכ-80 אחוז, אד"ש ענה הרי התורה חסה על ממונם וכו', ואמר להם שאת המפתח הזה הוא לוקח איתו ושיתנו לשלוחים מפתח אחר.

בשיחה אח"כ דיבר אד"ש אודות עניינו של מפתח.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה באתי לגני וגו' (אחרי י' שבט ביקש אד"ש מר' יואל שיסדר את המאמר של השבת והמאמר של י' שבט ביחד).

לקראת סיום ההתוועדות צוה לנגן ניגון הבינוני, ניגון הכנה, ד' בבות (בבא הרביעית פ"א), נייע ז'וריצ', התחיל בעצמו לנגן "עוצו עצה" ומחה כפיים וסימן באצבעותיו הק' תנועה של שריקה. צוה לנגן נייעט נייעט.

טרם צאתו התחיל בעצמו לנגן "כי בשמחה תצאו" ועלה לחדרו הק'.

כשיצא מחדרו רמז אד"ש בידו הק' להגביר השירה ודיבר עם רי"י העכט מהדלת של 770 ועד המכונית.

יום ג', י"א שבט - יום נסיעת השלוחים

תפילת מנחה התפללו למטה. אד"ש נתן לילדים כסף לשים בקופת צדקה.

הודיעו לשלוחים להופיע בג"ע הת' בשעה 4:30. ואכן בשעה 4:30 עמדו בגעה"ת בינתיים רק הרב מ. מענטליק ואשתו והרב חדוקוב וריל"ג ורב"ק.

בשעה 4:40 לערך נכנסו לאד"ש הרב מ. מענטליק ואשתו, באמצע צלצל אד"ש בדלת ונכנס ריל"ג ואד"ש ביקש שיביא תניא כיס שהי' מונח בחוץ, אחרי 10 דקות יצאה אשתו מהחדר ובידה תניא כיס וכסף, רמ"מ נשאר לבד בחדר. אח"כ נכנס הרב חדוקוב ושוב צלצל אד"ש וריל"ג הכניס לאד"ש לפי בקשת אד"ש ספר לקו"ש חי"א. בשעה 5.00 יצאו הר' מענטליק והר' חדוקוב. הר' מענטליק יצא עם לקו"ש חי"א.

בינתיים הגיעו כל השלוחים לגעה"ת, הבחורים האברכים נשים וילדים. על המדרגות עמדו ההורים של השלוחים ובלעדיהם לא נתנו לאף אחד להכנס.

ריל"ג נכנס לאד"ש והודיע שבקשו שיהי' בסדר מסודר. מיד סדרו את השולחן מחדרו הק' וע"ז ספרים לקו"ש, תניא, וכספים.

אד"ש יצא לפתח חדרו הק' ואמר שיכנסו לחלוקה מצד א' ויצאו מצד הב'. אח"כ אמר שיחלק לאברכים ספר לקו"ש ולנשים תניא וסידור, ויתן גם \$101 עבור ההוצאות כאן, ומאה ל"י עבור ההוצאות שם כדמי השתתפות, ועוד חמישים ל"י על מנת שיתנו לצדקה שם לבנין הארץ. והוסיף שיכולים לפרוט את הניירות האלו לניירות אחרים.

השלוחים מקבלים מהרבי לקו"ש חלק יא

בהתחלה
עברו המשפחות.
לוי ביסטריצקי
עבר ראשון ואד"ש
נתן לו ספר לקו"ש
חי"א סגור בגומי,
\$101, מאה ל"י
וחמישים ל"י, אח"כ
נתן לאשתו סידור
ותניא כיס, \$101
מאה ל"י וחמישים
ל"י, אח"כ נתן לילד
תניא כיס ובתוך
התניא הכניס את
שטרות הכסף. כך
הי' הסדר אצל כל
השלוחים.

רק אחרי שהראשון קיבל, בירך שיהא בהצלחה רבה ומופלגה ונסיעה טובה,
(אשתו של ש. גרייזמן בכתה מרוב התרגשות, אמר לה אד"ש למה בוכה, הרי
נוסעת לאה"ק?... ואמר שיהא נסיעה טובה).

הרבי מלווה את השלוחים במפתן 770

אח"כ עברו
הבחורים ולהם
נתן אד"ש רק ספר
לקו"ש חי"א
והשטרות.

בשעה 5.30
יצא אד"ש לפתח
770 ללוות את
השלוחים (אד"ש
הי' מאד רציני
הידיים היו בכיס
של המעיל), בחוץ
עמדו מאות
אנשים ממש כמו
אחרי התועדות.

אד"ש הביט בתמיהה והסתובב ושאל האם נוסעים? אד"ש הביט שוב חזק והסתובב
ושאל למה לא נוסעים? מיד הודיעו להם, התחילו לשיר ואד"ש לא מחה כפיו הק'
וכמו"כ לא חיכה עד שכל מכוניות נעלמו מהאופק.

מיד לאח"ז נכנס אד"ש לתפילת מעריב ואח"כ נסע לביתו.

ליל יחידות, נכנסו בעיקר האורחים שהגיעו ליו"ד שבט.

אד"ש אמר לר' אברהם יצחק גליק ביחידות שצריכים להחליף את הגלגלים
מהטנק של אנגלי', וכן אמר לו שלא יעזוב את ההפצה שלו וכל הרוצה מנה רוצה
מאתיים ועד שמונה מאות ועד אז כבר יבוא משיח (הגם שהוא לא כתב לאד"ש
שרוצה לעזוב). אח"כ אד"ש שאל אותו מה עם השיניים (לאחר ופעם כתב בדו"ח
שנסע לאיזה מקום בגלל רופא שיניים). וענה שלקח את המשקה שאד"ש נתן לו,
אמר לו אד"ש שיראה להוסיף כ"פ לבקבוק, אח"כ שאל אד"ש לילדה באם שמעו טוב
את ההתועדות של יו"ד שבט או שהיו הפרעות בעזרת נשים.

(האוטובוסים התמלאו וכולם נסעו לשדה התעופה. הי' שם מאות אנשים,
ורקדו בכל שטח שדה התעופה. הרב מענטליק עלה על כסא ודיבר בפני הקהל,
אח"כ דיבר רמ"פ כץ, א' מהסוכנות ועלי', א' מהקונסולי', דיברו השלוחים ר"ש
גרייזמן (באנגלית) ור"ש דוכמן, וכן נכחו צלמי טלויזי' ועיתונאים. כל שדה התעופה
נכנסו לתוך המעגל הגדול של הריקודים.

את כל המחזה ראו כמה פעמים בטלויזי', והרבה אנשים שהיו על הטנקים סיפרו על הרושם האדיר שזה עשה).

יום ה', י"ג שבט

כשאד"ש הגיע מביתו לפני קרה"ת, יצאו הטנקים למבצעים בשירה, אד"ש הסתובב ורמז בידו הק' להגביר את השירה והביט עליהם קצת זמן.

אחרי קרה"ת נתן לעני צדקה ולאחמ"כ נכנס לכ"ק אד"ש ר' שד"ב העכט.

אד"ש נסע לאוהל.

יום ועש"ק, י"ד שבט

כשאד"ש הגיע מביתו דיבר עם ר' חיים ברוך הלברשטם ע"י המזכירות כמה דקות שמעו שאד"ש אומר לו "אריכות ימים ושנים".

שב"ק פר' בשלח, ט"ו בשבט.

אמר 2 ההפטרות.

בהתוועדות³⁶ מזג הרב בערל יוניק את כוס היין (מאחר והרב מענטליק נמצא בא"י לכעשרה ימים).

בעת הניגונים רמז בראשו להגביר השירה, אמר לכמה אנשים שיאמרו לחיים וחייך אליהם, אד"ש אמר לרב העכט שיאמר לחיים וכן אמר למחותן שלו הרב פעליג. לכמה אמר שיאמרו לחיים על כוס גדולה כגון הרב בנימיני, אורח מאנגלי, ר' משה דער געלער.

כמו"כ נתן משקה לחתן בר מצוה ולרב זאברבסקי מאוסטרלי'.

אמר מאמר כעין שיחה ד"ה ועבדתם את ה"א וגו'.

אחרי 'ברכה אחרונה' אמר שיחה קצרה בעיניים סגורות בנוגע השידור הוקאפ ומוסרים דברים לא נכונים.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן "עוצו עצה" ומיד לאח"ז התקיימה תפילת מעריב בזאל למעלה.

(36) נדפסה בתו"מ שם ע' 140.

יום א', ט"ז שבט

חיכיתי במקוה כשעה עד שאד"ש הגיע.

לפני שאד"ש נסע לאוהל, עמדו האורחים מאנגלי' שהגיעו לכבוד יו"ד שבט ע"י המזכירות. אד"ש יצא ובידו השמאלית החזיק חבילת הפני"ם ובידו הימנית החזיק דולרים, ואמר אד"ש שזה עבור צדקה. הר' אברהם יצחק גליק ניגש ואד"ש אמר לו (שוב) שיתנו לכל אחד אחד או שניים, ושיתנו אותם שם לצדקה. והוסיף אד"ש וכן לילדים. אד"ש מסר לו הדולרים ואמר שיהי' בשמחה ולקבל פני משיח צדקנו.

ריל"ג אמר לי שצריכים להוסיף בשיחה ב' דברים בנוגע לכש"ט ובנוגע לרש"י.

יום ב', י"ז שבט

כשאד"ש הגיע לקרה"ת דיבר עם רח"ק במכונית כמה דקות.

לפני קרה"ת ריל"ג יצא מחדרו הק' ואמר להרב חדקוב שיגש לטלפון שבו הקשר עם אד"ש. אח"כ חיפשו את ר' שלמה קונין שעשה אפשערניש (כנראה שאד"ש רצה לגזור).

יום ג', י"ח שבט

אחרי תפילת מנחה בירך אד"ש נוסעים לא"י שיהא נסיעה טובה ובשעטומ"צ.

אחרי מעריב נכנס הר' בנימין גורודצקי לאד"ש ושהה שם כשעתיים לערך.

יום ה', כ' שבט

בקה"ת עיין בפ' בשלח.

ליל יחידות. בין הנכנסים הי' ר' זושא ריבקין מכפ"ח, כשנכנס אמר לו אד"ש הרי אתה הדוגמא חי' של הבית הכנסת שלי. אד"ש מאוד התעניין על כל פרט ופרט מביהכנ"ס, בין היתר בנוגע לעזרת נשים, אד"ש שאל באיזה צד בנו? ענה שאד"ש אמר שיהי' בצד מערב, אמר לו אד"ש נכון, כי בבתי כנסת של חסידים לא עושים בכל הצדדים. אח"כ שאלו אד"ש בנוגע לארון קודש והלוחות ואמר ר"ז שזה עגול, אמר אד"ש שיהי' מרובע, אמר ר"ז שיעשה כמו הס"ת, אמר אד"ש נכון כי בינתיים רואים ס"ת ועץ חיים, וכן אמר אד"ש שישפצו את ארון הקודש הישן. ר"ז נתן לאד"ש

תמונות מהבית כנסת ואד"ש התעניין על כל פרט וכן אמר שיעשו אבני ירושלים מאחר וזה וכפר חב"ד היא עיר הבירה וצ"ל יפה... היחידות נגמרה בערך בשעה 11.

שב"ק פר' יתרו, כ"ב שבט

לא התקיימה התוועדות.

כשאד"ש הלך לביתו, פתחתי את הדלת של 770 ופתאום פגשתי עם הרבי ממול הלכתי אחורה ופתחתי את הדלת לאד"ש, אחרי שהרבי ירד 2 מדרגות הסתובב אלי ועשה לי עם הראש ואמר יישר כח או גוט שבת.

יום א', כ"ג שבט

ליל יחידות. בין הנכנסים הי' הר' קובלסקי מב"ב, אד"ש אמר לו שיהי' בריא או שלכתחילה לא יהי' חולה, אד"ש נתן לו 2 דולר ולזה שבא איתו (רב מברונקס) 3 דולר כדי לתת צדקה.

כן נכנס הרב אלפרין מברזיל, אד"ש שאל את הילד כמה ציציות לובש? ואמר ארבע, כמה ביחד (הסה"כ)? וענה שלושים ושתיים. כשיצאו מהיחידות בדק אביו את הפתילות של הציצית וראה שהי' לו 31. היחידות הסתיים בשעה 11:15 כשיצא מהחדר עשה עם הראש לשלום למלווה של הרב קבלנסקי הרב רבינוביץ וחייך אליו.

יום ב', כ"ד שבט

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון.

לפני תפילת מנחה נתן אד"ש לילדה כסף לשים בצדקה ואח"כ אמר לה תודה.

יום ג', כ"ה שבט

כשאד"ש הגיע מביתו הצדיע בידו הק' לשוטר שעמד בפרוזדור של 770. אד"ש הביט חזק על הרצפה שתקנו ע"י פתח הדלת של 770.

לפני תפילת מנחה נתן לילד כסף לשים בצדקה ואח"כ אמר לו תודה.

היום יצאה הוראה מאד"ש לחברת ניח"ח להוציא תקליט חדש עד י"א ניסן³⁷.

יום ד', כ"ו שבט

אחה"צ יצא הטנק של הרבי לקבל את פני הרב מענטליק, ונסעו כמה נציגים של הבחורים מהשיבה, ובראשם ר"ד ראסקין והר' שלמה זרחי. הרמ"מ יצא מבית הנתיבות בליווי הר' לייב ביסטריצקי שהגיע גם כן מא"י, הר"מ התקבל ע"י הבחורים וכו' וע"י גיסו רמ"פ כץ ובני משפחתו והגיע לשכונה בטנק של אד"ש.

כשאד"ש הגיע מביתו עמד ר' לייב ביסטריצקי ע"י הזאל, אד"ש חייך אליו חזק ואמר לו 'שלום עליכם'. אח"כ הוא נגש לאד"ש ע"י החדר, ומסר לאד"ש ד"ש מבני משפחתו (הארנשטיין) אד"ש התעניין מאוד בשלומה ושאל פרטים אודותה (באם משרתת את עצמה לבד ובאם היא רואה, אד"ש התפעל מאוד מהד"ש חם).

כמו"כ הוא מסר לאד"ש פריסת שלום מהשלוחים וכו' ואד"ש הי' מאוד מרוצה וחיך. אד"ש שאל אותו באם אשתו מילתה את שליחותה ואד"ש המשיך להתעניין מה שלום הבן? ומה שלום השנור (כלתו)? ומה שלום הנכד? ואד"ש שאל אותו מה שלומו, ואמר שעשה קצת מסחר, אמר לו אד"ש האם אתה מסתפק במועט הרי צ"ל בהרחבה, ואמר לאד"ש בנוגע לשוויגער שלו, אמר אד"ש שאשתו הרי תכתוב דו"ח מהפעילות שתכתוב גם בנוגע לשוויגער.

יום ה', כ"ז שבט

אד"ש נסע לאוהל.

אחרי מעריב נכנס הרב מרדכי מענטליק לאד"ש ושהה בחדרו הק' כשעתיים (מז עד 9).

אד"ש הלך לביתו בשעה 11 לערך (הגם שהי' על האהל).

על הדו"חות מהמבצעים במרכז היהלומים במנהטן ענה אד"ש את המענה כללי פרטי דימים אלו "נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות לשבת מתן תורה כו' אזעה"צ".

יום ו', כ"ח שבט

כשאד"ש הגיע מביתו אחה"צ, עצר א' (מברייטן) את אד"ש בפתח הדלת של 770 אד"ש החזיק עם שתי אצבעות את פתח הדלת כדי להיכנס ואד"ש דיבר אתו כמה דקות.

שב"ק פר' משפטים, כ"ט שבט - מבה"ח אד"ר

בין הניגונים בהתוועדות³⁸ רמז בראשו הק' להגביר את השירה. אמר מאמר
כעין שיחה ד"ה ועבדתם את ה"א וגו'.

דיבר בנוגע ל"גמ"ח שומרי שבת" שעורכים מלווה מלכה במוצ"ש ונתן משקה
עבור זה, אח"כ אמר לרב שמעון גולדמן שיגיד דבר תורה ושילבש שטריימל, ואמר
להכריז שא שטילער.

אחרי שגמר לדבר התחיל אד"ש בעצמו לנגן "והריקותי לכם ברכה", ומחה
כפיים כמה דקות.

נתן משקה להר' מרדכי מענטליק עבור השלוחים שבא"י בירושלים ובצפת,
ואד"ש אמר לו שזה כאילו שהם היו בהתוועדות, ושזה שבת אחרי שבת דמתן תורה.
וכן נתן להר' דיסקין מב"ב ואד"ש איחל לו רפו"ש ואמר שימסור מכאן בשו"ט
ושיכתוב בשו"ט.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן "עוצו עצה" ורמז בידו הק' להגביר
השירה.

תפילת מעריב (בלי הפסק לסעודת שבת).

יום א', ל' שבט - אדר"ח

קרה"ת - קבלתי עלי'.

אחרי תפילת מנחה עמדו ע"י ג"ע התחתון נוסעים לא"י ואד"ש ברך אותם
בנסיעה טובה ושיהי' בשו"ט אח"כ פנה לנשים שעמדו שם שגם נוסעות שיהי' נסיעה
טובה ובשו"ט.

אד"ש ענה תשובה על רש"י ואמר שיכניסו לרשימה ושלא יהי' מורגש ושיהי'
בחצאי ריבוע.

על דו"ח הפעולות ממרכז היהלומים במנהטן וכן על העלון להורים והילדים
שהתחילה להוציא המחלקה לדוברי עברית שתחת של"ה, ענה אד"ש את המענה
כללי פרטי דימים אלו "נת' ות"ח, ודבר בעתו - בסמיכות לר"ח אדר"ר. אזכיר עה"צ."

(38) נדפסה בתו"מ חפ"ג ע' 83.

ליל יחידות, בין הנכנסים הי' הר' ט. בלוי.

חדשות מכרם חב"ד

בימים שלפני יו"ד שבט נסעו כל יום כ-10 טנקים לכבוש את העולם, ועסקו בפרט במבצע מזוזה, (כפי שאד"ש דיבר בהתוועדות ש"פ בא).

התקיימה מסיבת 'צאתכם לשלום' לכבוד השלוחים שנוסעים לא"י, המסיבה התחילה בשעה 9.30 ונמשכה עד השעות המאוחרות של הלילה. בראש השולחן ישבו הנהלת הישיבה ר"ד רסקין, הר"ש מרוזוב, ר"י שפרינגר, ר"ש זרחי, הר' טובי' בלוי, ועוד, וסביב השולחן ישבו השלוחים.

מנחה הערב היה רד"ר וכ"א מהשלוחים חזר על שיחה מכ"ק אד"ש ואות א' מהמאמר 'באתי לגני', הסדר הי' ע"פ הא"ב.

אחרי השלוחים דברו: ר"י יוזביץ, ר"נ רבינוביץ, ר"ט בלוי.

אחרי שהשלוחים נסעו עברה הכתה הגבוהה של חובבי תורה ללמוד ב770 מאחר והתפנו מקומות.

כמו"כ הי' בהוראות אד"ש שהתקליט החדש (מספר 8) של נח"ח יהי' בהידור ויותר מהר, וכן שיכניסו את הניגונים "עוצו עצה ותופר" וניגון "ואלקים מלכי מקדם".

התחילו כבר את ההכנות לתקליט החדש ובין הניגונים יופיעו "וכל קרני" (הגם שכבר מופיע בתקליטים קודמים יופיע כעת שוב לרגל הכניסה לשנת הע"ה), "האדרת והאמונה" (הצרפתי), "והיא שעמדה", "הללו את ה'", "בך בטחו".

בדרך מהשדה תעופה לשכונה סיפר הר' מענטליק לשאר הנוסעים, על התרשמותו הרבה ממוסדות חב"ד בארץ כגון בית הספר למלאכה, הישיבה הגדולה בכפ"ח ובת"ת ועוד. וכן על ביקורו בירושלים, בנחלת הר חב"ד בת"ת וכו', ראשל"צ, צפת, וכן על ביקורו אצל נציגי ציבור כגון: רבין, קציר, ראשי עיריות ים וצפת.

כשהגיע עם הטנק של הרבי ל770 יצאו כל הבחורים לקבל את פניו בשירה וריקודים ובניגון נפוליאון'ס מארש, הרמ"מ נכנס מיד למזכירות ומיד להר' חדקוב, ולמחרת שהה ביחידות כשעתיים.

ניתן כבר להשיג לקו"ש חלק יא, המחיר 4.50 דולר.

בחובבי תורה התקיימה הגרלה על כל השיחות של כ"ק אדמו"ר שליט"א,
ממשך כל השנים (שי"ל ע"י ספרית צא"ח המחיר בערך 500) והזוכה בגורל הוא הת'
דוד ועקנין.

בתמונה: הילי מגיע לזלז | אי"ר תשל"י

חודש

אדר ראשון

יום ב' א', אד"ר - בד"ח

הגיע מביתו בשעה 11:30. קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון, אחרי שהלוי קיבל עלי' ואמר את הברכה שלאחר הקריאה, הוא ירד מהבימה ואד"ש רמז לו בידו הק' שיחזור לבימה ושיעמוד בתור שלישי ע"י הבימה.

לפני שאד"ש התחיל את הברכה הביט שוב באם הוא אכן עומד ע"י הבימה.

היום אד"ש לא נסע לביתו אחה"צ. אד"ש נשאר ב-770 לתפילת ערבית ולאחרי' נסע לביתו, וחזר רק למחרת בבוקר שלא כמו בכל יום שנוסע אחר מנחה וחוזר לאחר כשעה.

היום הבאתי הטה ואחה"צ בקשו מחזן שיביא, שוב צלצל מצד שני והרבנית נתנה לו.

הקור כאן גובר מיום ליום...

יום ה', ד' אד"ר

קרה"ת בלי הסטנדר היות ולקחו לתקן, אד"ש הסתכל בחומש על השולחן. מנחה וערבית כרגיל.

ליל יחידות. בין הנכנסים הי' ר' פייטל לוין, אד"ש אמר לו לעסוק בהפצת המעינות ונתן לו 20 לירות עבוד צדקה בא"י. כמו כן נכנס מר גולד (מהקונגרס) ושהה כשעתיים וחצי. אד"ש דיבר אתו על יהדות ועל יהודי רוסי'.

אחרי היחידות, כשאד"ש נסע לביתו, שאל אד"ש את מר גולד באם יש לו מכונית לחזור, והוא ענה שיש לו מכונית ויכול לקחת גם את אד"ש, אד"ש שאל שוב אם יש לו נהג וענה שוב שמוכן לקחת את אד"ש ואד"ש ענה בחיוך תודה יש לי מכונית.

ליל היחידות נגמר בשעה 1:45.

יום ועש"ק, ה' אד"ר

נסע לביתו כחצי שעה לפני שבת.

שב"ק פר' תרומה, ו' אד"ר

לא הי' התוועדות. אחרי ערבית נסע לביתו.

יום א', ז' אדר"ר

אד"ש הגיע מביתו בשעה 10:00.

הלכתי למקוה, האישה מסרה לאד"ש פתק בקשר לשלומה, אד"ש אמר לה שתשכח מזה וברך אותה בברכת אריכות ימים ושנים טובות.

(לפני שאד"ש הגיע הלכתי לנקות את השלג וכנראה שאד"ש ראה מהחלון).

נסע לאוהל בשעה 1:30 וחזר בשעה 6, מנחה וערבית כרגיל.

אחרי ערבית בירך נוסע לא"י.

יום ב', ח' אדר"ר

אד"ש הגיע לקרה"ת בשעה 10:35 (הי' מאוד רציני). מנחה בשעה 15:40.

אחה"צ התקיים אסיפה עם הר"מ מענטליק כהמשך לשליחותו בא"י³⁹.

נסע לביתו בשעה 12.

יום ג', ט' אדר"ר

לפני תפילת מנחה נתן אד"ש לילד כסף לשים בצדקה.

אחרי התפילה נגש א' ודיבר עם אד"ש בג"ע התחתון.

אחרי מנחה נכנס הרב הארליג עם נכדו לגעה"ת וביקש שאד"ש יגזור שערות נכדו לאפשערניש, אד"ש שאל לסבא איפה האבא הר' מאיר הארליג, ור' מאיר נכנס לגעה"ת. אד"ש ברך את הילד אח"כ גזר אותו ע"י הפיאות בסוף השערות בצד ימין.

אחה"צ בנימן קליין קרא לי ונתן לי מעטפה לשים בין שתי הדלתות בבית של אד"ש ולצלצל.

אחרי ערבית ברך אד"ש את טובי' בלוי שיהא נסיעה טובה ונשמע בשו"ט.

יצא הוראה חדשה ב־770 ובחובבי תורה שאי אפשר לעשן בתוך הזאל רק לצאת החוצה.

(39) ראה במדור חדשות מכרם חב"ד.

יום ד', י' אדר"ר

אחרי תפילת ערבית עשה אד"ש בידו הק' לשלום לילדה.

בשעה 11 נסעה הרבנית מ770 ובנימין ויודל יצאו, בנימין נסע עם המכונית לבית של אד"ש ויודל כיוון את הרכב של הרבנית לצאת מהחני'.

מיד לאח"ז נסע אד"ש לביתו, הביט לתוך הזאל.

יום ה', י"א אדר"ר

לפני קרה"ת נתן אד"ש לילדים כסף לשים בצדקה וחיכה עד שהכניסו אותו לתוך הקופה, ואח"כ אמר להם תודה.

אחרי קרה"ת נכנס לאד"ש הר' שד"ב (סידני) העכט.

בשעה 5 אחה"צ נסע עם בנימין. הרכב חנה קצת רחוק והרבי הלך עד המכונית של בנימין.

ליל יחידות. בין הנכנסים הי' ר' דובער חן שהגיע במיוחד בשליחות מוועד כפר חב"ד, וכן נכנס נכה צה"ל צבי שפיר בן של הרצל שפיר, אד"ש דיבר איתו בעניני בריאות. היחידות הסתיימה בשעה 12 לערך ונסע לביתו.

בערב התקיימה התוועדות עם הר"מ מענטליק. סיפר על התרשמותו בא"י ואצל אישי ציבור.

שמעתי היום שהר' דובער חן הגיע לכאן למסור לאד"ש פ"נ עבור שייקביץ שבכפ"ח שבגם לא מרגיש טוב. ושמעתי שנכנס ליחידות, מסר פ"נ עם חתימות רבנים בא"י שפסקו שהילד צריך להבריא וביקש מאד"ש שיצטרף לחתימה, אד"ש אמר לו שמצטרף לחתימות וכן אמר לו אד"ש שישלחו את החתימות שהרבנים חתמו ואמר לו שישנה כאן עוד כמה ימים וכן אמר לו אד"ש שיסע לאוהל ולבקש עליו.

יום ועש"ק, י"ב אדר"ר

כשאד"ש נסע לביתו אחה"צ הצדיע לשוטרים שעמדו בחוץ ע"י המכונית.

הלך לביתו בשעה 8:50.

שב"ק פר' תצוה, י"ג אד"ר

אד"ש הגיע מהבית בשעה 8:45, לא היתה התוועדות.

יום א', י"ד אד"ר - פורים קטן

לפני ערבית עמדו ע"י המזכירות יהודים שאספו צדקה, אד"ש הכניס את ידו לכיס ולא ה' כסף קטן, חזר בחזרה לחדרו הק' שהה שם כמה זמן ואח"כ נתן לכאו"א. עמדה שם ילדה ונתן לה גם לשים לצדקה. כשנכנס לזאל לתפילת ערבית הסתובב ממקומו והביט על הפרוזדור היות ולא סגרו את הדלת, והביט עד שהכניסה את הכסף בקופת צדקה, ואד"ש נפנף בידו לשלום.

אחרי תפילת ערבית חיך אד"ש לילדה ואמר לה משהו.

יום ב', ט"ו אד"ר - שושן פורים קטן

אד"ש נכנס לקרה"ת בשעה 11:10, נסע למקוה ונסע לאוהל בשעה 13:40. חזר ב18:25, נכנס למנחה, אחרי קצת זמן נכנס לערבית ומיד לאחר מכן נסע לביתו. הבאתי את התה.

יום ג', ט"ז אד"ר

הגיע מהבית ב11:55. הבאתי את התה.

תפילת מנחה התקיימה למטה, מאחר והגיעו הרבה ילדים מבתי הספר העממיים. אחרי התפילה בירך אד"ש להר' בראנשטיין ומשפ' שנוסעים לשליחות באיטלי', אד"ש בירך אותם בנסיעה טובה ושנשמע בשו"ט.

אחה"צ לא נסע אד"ש לביתו כבכל יום. בשעה 6 נכנס ר"נ מינדל לאד"ש. לפני ערבית נתן לעניים לצדקה ואחרי ערבית נסע לביתו וחזר בשעה 8.

על החומר החדש של "מבצע מזוזה" ועל המעטפות החדשות שעלי'ם מצויר שמונת המבצעים, ענה אד"ש בשני סעיפים. בחלק הראשון ענה את המענה כללי פרטי דימים אלו (א) "נת' ות"ח ודבר בעתו - בסמיכות לשבת דבנין מקדש ומשכן כו' אזכיר עה"צ". - ואח"כ הוסיף (ב) "להציע לכל סניפיהם להדפיס עד"ז".

יום ד', י"ז אדר"ר

בעת חזרת הש"ץ בתפילת מנחה עיין אד"ש בשיחת ש"פ תשא. בשעה 5:40
אחה"צ הלך לביתו וחזר לפני ערבית בשעה 6:40.

כשאד"ש הגיע מהבית דיבר עם ריב"ק כ-5 דקות. בלילה אחרי שהרב חדקוב
הי' בחדרו הק' נכנס ריב"ק לכ-10 דקות.

יום ה', י"ח אדר"ר

קרה"ת כרגיל. עיין ברש"י בפ' כי תשא. היום החליפו את קופת צדקה לקופה
אחרת למעלה בשיפוע, וכן גם חור למטה כדי שהילדים יוכלו להכניס את הכסף
שהרבי נותן להם.

לפני מנחה נתן אד"ש לילדים כסף לשים לצדקה.

ליל יחידות. בין הנכנסים: ר"י חמד הרב שלמה נח קרול (החתן של הרב י.
לנדא). אד"ש דיבר אתו בנוגע לאגודת הרבנים בא"י.

וכן נכנסו ליחידות בהוראת אד"ש הר' גרשון בער יעקובסון והר' מ"מ שם טוב
(מנהלי העיתון 'אלגעמיינער ז'שורנאל'), ואד"ש אמר להם אודות מה שכתבו בעיתון
שיש מאמר העולם "אחרי שריפה מתעשרים", שזה לא מאמר העולם אלא זה מאמר
מקדושי עליון כפי שמובא באריכות הסיפור מהצ"צ (ומאוד עודד אותם, נדמה
שהיתה להם שריפה).

היחידות נגמרה בשעה 11.30 ויצא לביתו בשעה 12:15.

כשאד"ש יצא מחדרו הק' מסר לר' חדקוב מעטפה.

יום ועש"ק, י"ט אדר"ר

כרבע שעה לפני כניסת השבת נסע אד"ש לביתו.

בליל ש"ק הלך אד"ש לביתו מאוחר מאוד בשעה 22:10, כשלוש שעות אחרי
התפילה. מהחלון ראיתי שאד"ש יושב נשען על הכסא ויושב קצת נוטה לצד שמאל
ובאותה תנועה ישב כשעה וחצי.

שב"ק פר' כי תשא, כ' אד"ר

בבוקר הגיע בשעה 9:55. בעת התפלה עיין בשיחה ובחומש. לא היתה התוועדות.

אחה"צ אד"ש הלך לביתו מאוחר מאוד, בשעה 4 לערך. בשדרת ברוקלין פגשתי ממולי את הרבי. סידר או החזיק את הכובע, מאחר והיו רוחות. המלווים אומרים שאד"ש אמר עם הראש גוט שבת אבל לא הי' נראה לי.

מנחה בשעה 5, ערבית כרגיל. אחרי ערבית נכנס הרב בנימין גורודצקי וישב לערך שעה וחצי, עד 8. בשעה 8:50 הלך אד"ש לביתו ולפני שיצא הביט לתוך הזאל שהי' בשעת פלפול.

לסיכום כללי בימים האחרונים הולך אד"ש לביתו מאוד מאוחר מהרגיל.

יום א', כ"א אד"ר

במנחה עיין אד"ש בשיחה. בחזרת הש"ץ עמד א' מול אד"ש והתפלל, הרבי הרים את הסידור כלפי מעלה והביט בחזרת הש"ץ בסידור.

ליל יחידות: בין הנכנסים א' מהקונסולי' בוושינגטון. הרב ציפל מאיטלי' שהה כשעה וחצי. וכן נכנס הר' אולידורט ושוב הזכיר לאד"ש שרוצה שנכדו יחזור לארץ, אד"ש אמר לו שירגיע את בנו אביו של ד. ויגיד לו שהבן דוד משה לומד כאן בהתמדה ושקידה ומצליח בלימודיו, ואד"ש אמר לו לסבא שהיות והדור הצעיר לא יודעים את המס'נ' שברוסי', שיכתוב רשימה מה שהי' שם.

וכן נכנס הת' מרדכי ליפסקר, שאל את אד"ש האם יכול לנסוע לא"י בתור שליח כא' השלוחים הקודמים שנסעו לארץ, ענה לו אד"ש שכבר דובר בהתוועדויות שהשלוחים הם רק אמריקאים ועולים לארץ לעלי', ולא מא"י שהי' כאן קצת זמן וחוזר חזרה לא"י.

שאל: באם ללמוד בתו"א או בתו"ת, אד"ש ענה לו היות ושהה כאן עם רשות הנהלת הישיבות של כפ"ח, ממילא שיחזור לשם וילמד שם והיות והוא תמים של תומכי תמימים ממילא הוא שייך לישיבה. שאל, באם להוציא עלון בא"י, ענה לו אד"ש שיראה להוציא אבל שלא יהי' כפלות, כי באם מוציאים בא"י כזה דבר לא צריך להוציא אלא דבר חדש.

וכן אמר לו אד"ש שיבקש על כל הדברים על הציון וכן אמר לו שיכנס בעוד כמה ימים למזכירות ויקבל כספים כדי לתת צדקה בא"י.

כן נכנס הר' שמוטקין מתל אביב. אד"ש אמר לו בנוגע לכת"י שהביא לאד"ש, אד"ש נתן לו 125 לירות 100 עבור צדקה ו25 לירות עבור נש"ק בא"י.

ליל יחידות הסתיים בשעה 1:45.

יום ב', כ"ב אדר"ר

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון. כשריל"ג נכנס לחדרו הק' עמד אד"ש עם הכובע ומשקפיים והגמרא על הכסא ועיין בזה, כשריל"ג יצא כבר לא היתה הגמ' וראיתי על הכסא המעיל.

מנחה כרגיל. בעת חזרת הש"ץ עיין בשיחה, א' התפלל שמו"ע מול הרבי ואד"ש הרים את הסידור כפי שמוזכר לעיל. אחרי תפילת ערבית ברח להרב סגל מירושלים שנוסע לא"י בנסיעה טובה ובשו"ט. פ אד"ש הלך לביתו בשעה 11:50.

יום ג', כ"ג אדר"ר

כשאד"ש הגיע מהבית בבוקר, ריב"ק נסע דרך שדרת קינגסטון ונכנס בדרך ההפוך ל770, מאחר והלווית הרב אורבון היתה צריכה לעבור ע"י 770 והיו שם הרבה מכוניות.

לפני שאד"ש נכנס לחדרו הק' דיבר עם ד"ר זליגסון בג"ע התחתון.

אחרי תפילת מנחה, בירך אד"ש להר' גורביץ מצרפת - שנוסע בחזרה לפאריז - שיהי' נסיעה טובה ושנשמע בשו"ט. בשעה 17:30 נסע לביתו. ערבית כרגיל. בלילה נכנס הרב חדקוב ג"פ לחדרו הק'. נסע לביתו בשעה 11:50.

יום ד', כ"ד אדר"ר

נסעתי למוריסטאון לביקור.

לפני מנחה נתן אד"ש לילד כסף לשים לצדקה, הילד לא שם את הכסף ורמז לו אד"ש בידו שישים את הכסף לתוך הקופה.

אחרי תפילת מנחה, בירך אד"ש את הר' שמוטקין מת"א - שנוסע לא"י - שיהי' נסיעה טובה ושנשמע בשו"ט.

אד"ש הסתפר. בנימין חיפש בלילה את הר' מאנגעל וביסטריצקי. נסע לביתו בשעה 12.

יום ה', כ"ה אדר"ר

לפני קרה"ת נתן אד"ש לילד כסף לשים לצדקה ואמר לו תודה.

הלכתי למקוה לשמירה, נסע למקוה בשעה 10:30. הבאתי את התה.

אד"ש נסע לאוהל בשעה 14:10, ביציאתו מ770 עצר א' את אד"ש בפתח הדלת של המכונית דיבר עם אד"ש כמה דקות וביקש ברכה.

חזר מהאוהל בשעה 18:30, ערבית התקיים בשעה 19:15.

שמעתי שאד"ש שאל לסבא של אולידורט מתי הוא נוסע וענה שלא יודע, אמר לו אד"ש שג' ימים לפני שנוסע שיכנס שוב.

יום ו', כ"ו אדר"ר

כשאד"ש הגיע מביתו דיבר עם ריב"ק במכונית כמה דקות.

כשהגיע אחה"צ נתן לבחור יוניק כסף לשים לצדקה.

בליל שב"ק בשעה 22:05 כשאד"ש הלך לביתו, פגש בפינת איסטערן פארקווי וברוקלין בחור (גרינגלאס) שהלך ברחוב ושאל אותו למה הוא הולך לבדו ברחוב.

שב"ק פר' ויקהל, כ"ז אדר"ר, פ' שקלים - מבה"ח אד"ש

נכנס להתוועדות בשעה 1:30. שיחה ראשונה בנוגע לג' דברים שיש בשבת זו: פרשת ויקהל, מברכים החודש הסמוך לניסן, ושבת שקלים.

בעת ההתוועדות⁴⁰ אמר לכמה אנשים להגיד לחיים. להר"ד. ריבקין ולהר"מ פרידמן מחמ"ה אמר שיאמרו לחיים וחיך אליהם. הר'. ב. לויטין וכן הר' בוימגרטן מארגנטינה ניגשו לאד"ש ואמרו לחיים. אמר מאמר כעין שיחה ד"ה כי תשא וגו'.

הי' שבע ברכות.

הרש"ג נגש עם בקבוק משקה עבור המלוה מלכה שהתקיים במוצש"ק עבור הישיבה.

אד"ש קרא להר' גורביץ' ונתן גם לו לחיים. אד"ש דיבר והראה על עצמו ועל הרש"ג וחיך.

נגשו לאד"ש הרבה חתנים. כשניגש הת' י. העכט קרא אד"ש לאביו ונתן לו לחיים, וכן כשהת' י. חיטריק נגש גם כן קרא אד"ש לאביו ונתן לו לחיים. לכמה חתנים שהגישו אמר להם לקחת את הבקבוק בצד ימין.

אד"ש שאל מי נוסע הלילה, ריל"ג קרא למוטי ליפסקר אד"ש אמר לו לחיים ולברכה, הצלחה ושיחלק חלק כאן וחלק בשיבת תומכי תמימים, ושיתוועד שם עם המשפיע ושימסור נקודות מההתוועדות. אד"ש שאל את ריל"ג האם יש עוד נוסעים היות ונשארו בקבוקי משקה.

בעת הניגונים רמז בראשו להגברת השירה. אחרי מנחה התחיל לנגן עוצו עצה. במנחה קראו בס"ת של משיח, אד"ש עלה לתורה. בדרך לביתו הצדיע לרכב משטרה שאפשרו לרבי לחצות הכביש והרכב משטרה ליווה כל הזמן שהרבי הלך ונסע לאט.

תפילת ערבית התפללתי לפני עמוד. אחרי ערבית עמד מ. ליפסקר ועוד ליד געה"ת ואד"ש ברך אותם בנסיעה טובה ושנשמע בשו"ט והצלחה.

יום א', כ"ח אדר"ר

הכנסתי דו"ח לאד"ש על הפעילות במרכז היהלומים, אד"ש ענה בנוסח מתוקתק "נת', ות"ח ודבר בעתו בין פורים (קטן) לפורים (גדול) וכו' אזכיר עה"צ".

מנחה באיחור.

ליל יחידות, בין הנכנסים נכנס מר דורון מנהל קופ"ח בא"י ואד"ש דיבר איתו בענייני פוליטיקה ובענייני רפואה, הנ"ל יצא מאוד בהתפעלות ואמר שהרבי דיבר איתו בכל הנושאים. סיפר קצת מה שהרבי אמר לו למה לא מחליפים בא"י את הממשלה כמו בארגנטינה. וכן על יחס הרופאים שאין להם מספיק כבוד, ולכן אין להם יחס טוב לחולים, צריכים לעשות כמו באמריקה, שמזמינים רופא לפני זה (הכוונה רופא פרטי) וקופ"ח משלמת לרופא. והמעלה בזה ב' דברים: א' שכל רופא רוצה להראות שהוא טוב יותר מהשני ושיבואו אליו אנשים, ונותן יחס טוב לחולים. וכאו"א יכול להחליף את הרופא. וזה גם הסיבה שהרבה עולים חדשים בורחים מא"י.

וכן אמר לו הרבי היות ועבודה של כעת רק בנוגע ליחס אנוש, וכן עבודתי להסביר לכולם לפי מצבו את היחס האנושי. ממילא אני אומר לך מה שצריכים לעשות עם הרופאים, לתת להם יותר כסף.

וכן אמר לו אד"ש שכעת האחיות מוסרות את כל הצרות של החולה, במקום שהחולה ידבר עם הרופא, אמר אד"ש שזה צרה גדולה, וכן זה יכול להביא שהאחיות למעלה יותר מהרופאים, וכן שהרבה עולים והרבה תושבים בורחים לאחר שמגיעים לא"י ולא מסבירים להם את המעלות שיש בא"י שאין בארצות אחרות ולא בבחינת דמוקרטי כי כאלה דברים יש ג"כ כאן ויותר.

יום ב', כ"ט אדר"ר

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון.

כשאד"ש הגיע מביתו נכנס דרך העזרת נשים, וכן במשך כל היום כשנסע למקווה ולאווהל הלך דרך העזרת נשים, מאחר ומתקנים את המדרגות החיצוניות של 770.

איצ'לע סיפר לי בסוד ששמע שתהי' התוועדות היום ואכן לפני שאד"ש נסע לאווהל בשעה 15:05, נודע על התוועדות⁴¹ שתהי' בלילה. בשעה 18:30 חזר מהאווהל, ע"י המכונית חייך לג'ץ מאנגלי'.

אחרי תפילת מנחה יצא הר' חדקוב מחדר אד"ש והודיע שההתוועדות תתקיים בשעה 7:30.

בין הניגונים רמז אד"ש בראשו הק' להגביר את השירה, אמר לכמה אנשים להגיד לחיים. לח"כ ורדיגר (מפא"י) שנכח בהתוועדות אמר אד"ש שיוריד את המעיל, וכן אמר לו להגיד לחיים על כוס גדול, אח"כ אמר לו אד"ש שיקח חתיכת מזונות, אח"כ הוא נגש ודיבר עם אד"ש.

הרב חדקוב מסר פתק לאד"ש ועיין בזה ושם את זה בסוף הסידור. כשהרב סימפסון נכנס התרומם אד"ש פעמיים לכבודו עד שהתיישב.

אחרי שיחה הראשונה הראה אד"ש עם ידו הק' לאחד מהנוכחים שיגיד לחיים.

(41) נדפסה בתו"מ שם ע' 225.

וכן נגש הר' גרוס עם עוד א' ואד"ש אמר לו להגיד לחיים. הר' זלמן טייבל ביקש ברכה ואד"ש אמר לו רפו"ש ואריכות ימים. וכן אמר אד"ש להר' א. סימפסון, ולהר' ד. ריבקיין שיאמרו לחיים.

בשיחה קודם חלוקת הדולרים אמר שייתן לכ"א (ע"י הטנקיסטים) שני שטרות, א' ע"מ שיתנו אותו לצדקה לפני פורים והשני ביום הפורים עצמו. קבלתי חבילה וחלקתי אותם, בעת החלוקה כמה טנקיסטים ניגשו מספר פעמים לקבל דולרים מאחר והי' חסר טנקיסטים. אד"ש נתן לרש"ז גורארי' דולרים שיחלק אותם בעזרת נשים.

באמצע שכולם מקבלים התחיל אד"ש בעצמו לנגן צמאה לך נפשי וכו' כן בקודש.

אח"כ צוה לנגן ניגון מהר"ש לכתחילה אריבער בתנועה אחת רמז בראשו ל8 פעמים. צוה לנגן הושיעה את עמך ומחה כפיים חזק מאוד ולמשך כמה דקות. ניגון ופרצת ומחה כפיים.

אמר ברכה אחרונה לאחר מכן אמר שיחה קצרה. אחרי השירה ניגש הרב סימפסון וביקש ברכה, אמר לו אד"ש שיהי' שמחות ושיהי' רפו"ש ואריכות ימים. אחרי ההתוועדות יצא אד"ש דרך העזרת נשים. לפני המדרגות של הבימה א' עצר את הרבי וביקש ברכה, אד"ש אמר לו להתעניין אצל רופא מומחה ויגיד שהוא שלח אותו ומה שיעשה שיהי' רפו"ש.

יום ג', ל' אדר"ר - אדר"ח

אחרי קרה"ת כשכבר הכניסו את הס"ת לארון, אמר החזן בקול "ה' חפץ" וכו' ואד"ש אמר תהילים, אח"כ אמר אד"ש שיאמר קדיש ר"מ הארליג אמר שהרי ר"ח, ואד"ש אמר שוב למה לא אומרים קדיש.

חדשות מכרם חב"ד

ביום ב', ח' אדר"ר בשעה 5:45 אחה"צ התקיימה אסיפה לתלמידי הישיבה בזאל למעלה. רד"ר פתח את האסיפה ואמר שמבקשים מכולם להפסיק לעשן, מאחר ואד"ש אמר לא' לפני חודש ביחידות בנוגע לעישון סיגריות, שיש כבר מכתב מהרבי הקודם.

למחרת האסיפה התפרסם ב־770 המכתב מהרבי הקודם בנוגע לעישון סיגריות ונהי' תקנון חדש שכל אלו שרוצים לעשן צריכים לצאת מהזאל, וכך גם מקפידה הנהלת הישיבה בחובבי תורה.

אח"כ דיבר רמ"מ ואמר שכמו שהי' השליחות בא"י בבניין הארץ ברוחניות, לעודד ולחזק את היהודים שנמצאים שם בקיום התורה והמצוות, כך גם כאן צריכים להנהיג שצריכים ללמוד בהתמדה ושקידה וכו'. וכן אמר שמסתמא ידוע לכולם תוכן המברק⁴² ששלח אד"ש לשלוחים באה"ק ששם כתוב "וכן יעשו רבים" והרי הכוונה בזה, שג"כ כאן צריך להיות השטורעם בנוגע לזה. בין השאר אמר שפרטים נוספים משליחותו בא"י יספר בע"ה בהתוועדות הקרובה יותר.

ביום חמישי שאח"כ התקיימה התוועדות ע"י הרמ"מ ורד"ר.

רד"ר שוב הזכיר על התקנה החדשה שלא לעשן סיגריות, וכן הדגיש שלא יעשנו גם אחרי הסדרים.

הרמ"מ סיפר על התרשמותו בא"י ובמוסדות חב"ד שבא"י, וחזר על השיחות שחזר בא"י, וכן על הפלפול שאמר בא"י.

רד"ר סיפר שקיבלו כבר ד"ש שהטנק שנשלח לא"י מטייל בכפר חב"ד ובירושלים וכבר עוסק בכל המבצעים.

עדיין עוד מכינים את ההכנות לתקליט החדש של נח"ח שבע"ה יופיע לי"א ניסן.

שאר הניגונים שיופיעו בע"ה בתקליט הם "יפרח בימיו", "אום אני חומה", ניגון להרב מיכאל דווארקין, ניגון ניקולייב, ניגון ריקוד (ישישו וישמחו), ניגון התוועדות, "תקעו בחודש" ועוד.

חודש

אדר שני

יום ד', א' אד"ש - בדר"ח

אחה"צ כשאד"ש הגיע מביתו חייך לרב ג'ץ מאנגלי, אח"כ חייך וקרא לא' (האגרוףן שבא כ"פ להתוועדות) ושאל אותו למה לא הי' בהתוועדות האחרונה, הלה ענה שהבחורים לא קראו לו ולא ידע שהייתה התוועדות, אד"ש ענה לו בחיוך שיקח אותם למשפט. אח"כ הוא אמר שיש לו בעיות ואד"ש ענה לו שאין לו בעיות וה' יעזור לו ושאל אותו מדוע לא נכנס ליחידות, הוא ענה שלא נותנים לו להיכנס ואד"ש אמר שיכנס.

יום ה', ב' אד"ש

קרה"ת כרגיל. בתפילת מנחה צעק אחד וביקש ברכה בעת אמירת אשרי, ואד"ש הסתובב והביט עליו חזק.

כשאד"ש נכנס לתפילת ערבית הנהן בראשו לח"כ מנחם פרוש.

ליל יחידות, בין הנכנסים נכנסו תלמידי ה'קבוצה' מאה"ק שהגיעו הנה בפסח תשל"ה. אד"ש אמר לא' שיחשוב פ"א הנה ה' נצב עליו כדי לבלבל את היצר. בשעה 11 נכנס לחדר אד"ש הרב חדקוב והווילון הוסט לסגירה. אח"כ הגיעו עוד להיכנס, ביניהם גביר א' מאנגלי. היחידות הסתיים בשעה 12.

כשאד"ש יצא הסתובב והביט אל תוך הזאל.

יום ועש"ק, ג' אד"ש

אחה"צ כשאד"ש הגיע מביתו, חייך והצדיע בידו הק' לרב ג'ץ שעמד ע"י ג"ע התחתון והתעניין אצלו אודות עסקיו, בסיום אמר לו אד"ש שיהי' בהצלחה.

שב"ק פר' פקודי, ד' אד"ש

בתפילת שחרית, לפני שאד"ש פתח את הסידור פתח את החומש ועיין בו. בחזרת הש"ץ עיין בהערות התמימים צ"צ.

לא היתה התוועדות.

במוצ"ש כשיצא מחדרו הק' לביתו חייך לרב ג'ץ מאנגלי.

נודע שאד"ש הורה לניח"ח להוציא בתקליט הקרוב⁴³ את הניגון 'האדרת והאמונה'.

יום א', ה' אד"ש

אחה"צ כשאד"ש הלך לביתו דיבר ע"י המזכירות עם הר' ג'ץ כמה דקות.

ליל יחידות, בין הנכנסים נכנס שוב הר' אולידורט מירושלים (ע"פ הוראת אד"ש שיכנס לפני שנוסע ע"מ לקבל כסף לתת לצדקה בכותל המערבי ובביהכ"ס צ"צ).

היחידות הסתיימה בשעה 11:45.

יום ב', ו' אד"ש

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון, כשהכניסו את הס"ת הביט אד"ש אל תוך הזאל.

לפני תפילת מנחה נתן לילדים כסף לשים בצדקה. אחה"צ כשאד"ש נסע לביתו דיבר ע"י המזכירות עם הר' ג'ץ במשך כמה דק'.

כשחזר מביתו הדליק את האור בג"ע התחתון. נסע לביתו בשעה 11:50.

על הנרתיק דוגמת משלוח מנות שי"ל ע"י צא"ח, על עלוני דף להורים ודף לילד שי"ל ע"י המחלקה לדוברי עברית של של"ה, על דו"ח הפעולות של הבחורים הישראליים שנוסעים למרכז היהלומים במנהטן מידי יום שישי, ענה אד"ש את המענה כללי פרטי דימים אלו "נת' ות"ח, ודבר בעתו - בין פורים (קטן) לפורים (גדול) וכו' אזכיר עה"צ".

על העלוני של של"ה הוסיף אד"ש (בנוגע לזה שתתקיים מסיבה לילדים ביום א' י"ב אדר) "כיון שבאים אחה"צ - כדאי שיתפללו מנחה (וגם ההורים שיחי') ובנוגע לכך שכתבו בסיפור המגילה שמרדכי דוד אסתר לא השתחווה להמן ענה "מרדכי לא הי' דוד אסתר (אסתר ב, וא"ו)".

יום ג', ז' אד"ש

כשאד"ש חזר מהמקוה החזיק את הדלת עבור א' שבונה מקוואות בא"י.

אד"ש נסע לאוהל.

אחרי תפילת מנחה קרא אד"ש להר' ח. לחדרו הק'. לאחר שיצא מחדרו הק' הודיע שתתקיים התוועדות בשעה 7:30, מיד רץ כל א' וא' להודיע לחברו ולמשפחתו על ההתוועדות הפתאומית. המזג אויר הי' מאוד קר וירד שלג והטלפונים ב-770 לא פעלו, אז כולם עמדו בתור בחוץ, בקור, לתפוס את הטלפון.

בין הניגונים בהתוועדות⁴⁴ רמז בראשו להגביר את השירה ומחה כפיים. אמר להר' אולידורט, להר"ד ריבקין ועוד שיאמרו לחיים. להר' ג'ץ מאנגלי, להר' י.י. העכט אמר שיאמרו לחיים על כוס שלמה.

בשיחה הראשונה הרמקול ב-770 לא פעל, רק שני רמקולים אחרים, לאחר השיחה ניגש זינגר וסידר את הרמקול ואד"ש דיבר איתו וחיך אליו.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה ויקרא אל משה וגו'.

לאחר המאמר אמר אד"ש שיחה בנוגע לנתינת משלוחי מנות ב'מבצע פורים', שיש לדאוג שיהי' בהם שתי מנות של דבר חשוב כשיעור וכו' (אומרים שבקשר לנרתיק שעשו בצא"ח). בסיום השיחה דיבר שיש להגיע ולתת משלוחי מנות לחיילים שהם זוכים להגן על יושבי א"י, ואמר שהם פועלים בדרך הטבע שיהי' "נפל פחד היהודים עליהם". לאחר השיחה ניגנו הקהל ניגון ואח"כ אמר אד"ש שניתן לפעול שיהי' "נפל פחד היהודים עליהם" ע"י שמנגנים ניגון וככל שמנגנים בהתלהבות יותר יכולים לפעול זאת יותר, ואמר שכיוון שהגיעה לכאן לחג הפורים קבוצה מצרפת אזי שינגנו "האדרת והאמונה".

חיפש את הר' פשטר ושאל להר' ח. איפה הוא, אחר זמן קצר אמר אד"ש שימנו מישוהו אחר. התחילו לשיר ואד"ש מחה כפיים.

אח"כ אמר עוד שיחה ולאחרי' צוה לנגן 'הושיעה את עמך' ו'ופרצת' ואמר לשלוחים שיאמרו לחיים. אח"כ אמר עוד שיחה בעיניים סגורות והתחיל לנגן 'כי בשמחה תצאו' ובירך ברכה אחרונה.

בסוף ההתוועדות הגיע הר' פשטר ואד"ש עשה בשתי ידיו (כעין חבל).

לפני שאד"ש נכנס למכונית הסתובב להר' שד"ב (סידני) העכט ושאל אותו בשלום אחיו אברהם.

יום ד', ח' אד"ש

בימים אלו הופיע כאן הטנק של מיאמי. היום כשאד"ש הגיע מביתו, הסתובב והביט חזק על הטנק שעמד מול 770.

לפני תפילת מנחה נתן לילדים כסף לשים בצדקה.

אחה"צ כשאד"ש נסע לביתו דיבר אד"ש עם הר' ג'ץ מאנגלי' (אומרים שאד"ש אמר לו לפני שבוע שיקנה מלירה שטרלינג דולרים בסכום מאוד גדול כי באנגלי' יש כעת אינפלציה, ואח"כ ירד השווי של הליש"ט והוא הרוויח בזה אלפי דולרים, וכן שאד"ש אמר לו שיבנה בכסף שהרוויח בתי"ס באנגלי').

בלילה התקיים צאתכם לשלום לשלוחים שנוסעים לדרום אפריקה.

יום ה', ט' אד"ש

כשאד"ש הגיע בבוקר לקרה"ת יצאו הטנקים בשירה לפעילות ואד"ש הסתובב ורמז בידו הק' להגביר את השירה כ"פ.

לפני תפילת מנחה נתן לילדים כסף לשים בצדקה.

אחה"צ כשאד"ש הגיע מביתו דיבר עם הר' מ. שם טוב. (כנראה) בנוגע הענדל ליברמן ששוכב בבית הרפואה.

בשעות הערב י"ל מכתב כללי לפורים עבור תלמידים ותלמידות⁴⁵.

בלילה כשאד"ש הלך לביתו הסתובב להר' חדקוב ושאל אותו משהו, מיד לאח"ז רץ רח"ק ושאל את הרב אברהם שם טוב באם קיבל כבר את המכתב. ע"י המכונית הצדיע לי. ברז.

יום ועש"ק, י' אד"ש

במענה לדו"ח מתלמידי כתה ז' בחדר אהלי תורה, מסר להם אד"ש את המכתב כללי לתלמידים שיצא אתמול והוסיף בכתי"ק "נוסף על קיום כל המצוות בעצמם שישפיע כאו"א מהם על אחד מבנ"י (שספק בהנהגתו) שגם הוא יעשה כן".

בתפילת ערבית הביט אד"ש בעת התפילה במאמר של הנחת הת' מיום ג'.

(45) נדפסה בלקו"ש חכ"א ע' 485.

הלך לביתו בשעה 10.

שב"ק פר' ויקרא, י"א אד"ש - פר' זכור

באמצע שיחה הב' בהתוועדות⁴⁶ צעק א', ואד"ש הסתובב והפסיק לרגע.

בעת הניגונים רמז אד"ש בראשו להגביר את השירה ומחה כפיים. אמר לבנו של הר' פשטר (מהקבוצה מצרפת) שיגיד פעמיים לחיים.

אמר מאמר כעין שיחה ד"ה זכור את אשר וגו'. לאחר המאמר שאל את הקושיות על רש"י ואח"כ אמר שאם יש שבע ברכות שיערכו.

בהמשך ההתוועדות בסיום א' השיחות אמר שנמצאים פה אנשי צרפת ושינגנו 'האדרת והאמונה'.

נתן משקה להר' א. פילנסקי עבור המלוה מלכה של ארגון f.r.e.e. שהתקיים במוצש"ק וכן נתן להר' שגלוב עבור המסיבת פורים שהתקיימה ב־770 למחרת, את המשקה ערבב אד"ש עם היין שנשאר בכוס.

אחרי ההתוועדות קם ממקומו ומחה כפיים. באמצע הדרך המשיך למחוא כפיים ונטל ידיו לתפילה, בתפילת מנחה קראו בס"ת של משיח.

אחרי מנחה צוה להכריז על המלוה מלכה ואח"כ התחיל לנגן 'עוצו עצה'. תפילת ערבית התפללו זמן קצר אחרי תפילת מנחה בלי הפסק לסעודת שבת.

במוצש"ק לפני שאד"ש נכנס לביתו דיבר עם השוטר ששומר על הבית של הרבי.

יום א', י"ב אד"ש

אד"ש נסע לאוהל. טרם נסיעתו הודיע שיתפללו תפילת מנחה למטה במסיבה שהתקיימה לרוסים ע"י ארגון f.r.e.e, וכמו"כ נתן אד"ש דולרים - ע"י הר' חדקוב - שיחלקו לכל המסובים.

נתן סידור לחתן שפאלטר.

כשיצא מחדרו הק' נכנס לעזרת נשים והביט למטה על המסיבה, אח"כ ברך ע"י המזכירות נוסעים לא"י (סירוטה ואולידורט) שיהי' נסיעה טובה והצלחה ובשו"ט, אח"כ דיבר עם אישה וילד ואמר לה שיהי' לה נחת.

כשאד"ש ישב במכונית הצדיע לשוטר שעמד ע"י 770.

אחרי תפילת ערבית יצא אד"ש לקידוש לבנה.

לפני שאד"ש נסע לביתו התחילו לשיר בחוץ, וכשאד"ש יצא מחדרו הק' רמז בידו הק' להגביר את השירה, וכן כשישב במכונית רמז שוב בידו הק' להגביר את השירה.

לפני שנכנס למכונית דיבר עם הר"נ מינדל.

יום ב', י"ג אד"ש - תענית אסתר

כשאד"ש הגיע מביתו הביא את המגילה עטופה בנייר. בסליחות רמז אד"ש בידו הק' לשיר ב'אבינו מלכנו' וב'רחמנא דעני'.

לפני תפילת מנחה יצא אד"ש ללווי' של הר' הענדל ליברמן ז"ל שעברה ע"י 770.

כשירד לתפילת מנחה נתן צדקה בכל הקופות. קרא את ההפטרה. לאחר תפילת ערבית פתח את המגילה לג' חלקים ואמר את הברכה מהסידור.

בעת אמירת המן דפק ברגלו הק' עם השפיץ העליון. בהמן פשוט דפק כ"3 פעמים ובהמן עם תואר, כנהוג שכולם דופקים, דפק כ"27 פעמים ולפעמים 18 פעמים, לפעמים ברגל ימין ולפעמים ברגל שמאל.

עקב מאד חזק בקריאת המגילה.

אחרי הקריאה בעת שיצא מהזאל אמר לכולם גוט יו"ט. התחילו לשיר ואד"ש רמז בידו הק' להגביר את השירה וכן כשיצא מחדרו הק' רמז בידו הק' להגביר את השירה.

נסע לביתו ללא המגילה.

יום ג', י"ד אד"ש - פורים

אחרי תפילת שחרית יצאו הטנקים ועשרות מכוניות לחלק משלוחי מנות. בשעה 1 לערך נסע לביתו עם המגילה.

מנחה התקיים בשעה 3:15. בשעה 5 נסע לביתו וחזר לאחר זמן קצר.

תפילת ערבית התפללו בשעה 6:45.

להתוועדות⁴⁷ הגיעו מאות אנשים מכל מיני מקומות, אוטובוס מלא מבארא פארק, ועוד אורחים וכו'. בכל צד הכינו 16 ספסלים.

בכלל, ההתוועדות⁴⁸ הייתה מאוד שמחה. כמ"פ צוה לשרוק ורמז בידו הק' להגביר את השריקות. בין הניגונים רמז בראשו להגביר את השירה ומחה כפיים כמעט בכל הניגונים.

להרבה אנשים אמר שיאמרו לחיים, ולהרבה אמר שיאמרו על כוס גדול וגם אמר שיאמרו פעמיים. קירב מאד מקורב מלוס אנג'לס.

כמה אנשים נגשו לאד"ש ואמרו לחיים ואד"ש נתן להם חתיכת מזונות.

בין הניגונים נגש לאד"ש ילד עם קופת צדקה שהצליח להשתחל מתחת לשולחנות ואד"ש חיך אליו והכניס כסף לקופה.

הלל זיידמן נגש לאד"ש ואמר לחיים, וכן נגש רב מברונקס ואד"ש נתן לנכדו חתיכת מזונות.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה איש יהודי וגו'.

בסוף א' השיחות אמר שינגנו ניגון עם מילים בשפה הרוסית על מנת לשחרר את היהודים הנמצאים במדינה ההיא, ואח"כ שינגנו ניגון ממדינת צרפת. ניגנו אחד מי יודע ברוסית ואח"כ אמר לרב פשטר שיאמר לחיים ושיתחיל לנגן וניגנו 'האדרת והאמונה'.

בהמשך ההתוועדות אמר שינגנו ניגון באנגלית ושאל איפה מנהלי המחנות, ניגנו ווייק אפ אידן.

(47) נדפסה בתו"מ שם ע' 314.

(48) נדפסה בתו"מ שם ע' 72.

בסיום ההתוועדות צוה לנגן 'האפ קאזאק', ניגון הכנה, ד' בבות (בבא הרביעית פ"א), נייע ז'וריצי', 'עוצו עצה', 'הושיעה את עמך', ניעט ניעט ניקאווא, וצוה לשרוק.

מנהלי בית רבקה נגשו לאד"ש עם מפתח של הבניין החדש שקנו בקראון הייטס, אד"ש חיך אליהם ואמר לרב ריבקין שיוסיפו על השמות של המנהלים שליט"א ומיד הוסיף בעט. אח"כ אמר לכולם שיאמרו לחיים, ונתן לכל אחד מהם חתיכת מזונות, אח"כ נתן את הטס עם המזונות לרב ריבקין מנהל בית רבקה.

ביציאתו התחיל בעצמו לנגן 'כי בשמחה תצאו' ולקח איתו את המפתח.

ע"י המדרגות עצר א' את אד"ש ונתן לו משלוח מנות, אד"ש לקח את זה ודבר א' נפל ואד"ש חכה עד שירימו את זה.

אד"ש אמר משהו לר' גרשון בער יעקובסון.

לפני שאד"ש נכנס לחדרו הק' חיפש יין ונתן לא' שיאמר לחיים.

ע"י המכונית דיבר אד"ש עם הר' י.י. העכט.

יום ד', ט"ו אד"ש - שושן פורים

ליל יחידות, היחידות התחילה מאוד מאוחר, רק בשעה 9:40, מאחר וריב"ק ישב אצל אד"ש מהשעה 8:00.

בין הנכנסים נכנסו האורחים מצרפת, ונכנס גם הר' פשטר ושהה ביחידות כ- 50 דקות. היחידות נגמרה בשעה 3:30 לערך.

יום ה', ט"ז אד"ש

קרה"ת התקיימה בג"ע התחתון. אד"ש נסע לאוהל.

אחרי ערבית נכנס לאד"ש הר"ב גורודצקי ושהה שם עד שעה 11 (כשלוש שעות).

יום ועש"ק, י"ז אד"ש

אחה"צ כשאד"ש חזר מביתו נתן לבחור מגיאורגי' כסף לשים בצדקה ואח"כ ע"י חדרו הק' הסתובב ואמר לו תודה.

שב"ק פר' צו י"ח אד"ש, פר' פרה

בהתוועדות⁴⁹ אחרי השיחה השני' הסתובב אד"ש ורמז בידו הק' לז. טיבל שיגיד לחיים, אח"כ אמר לו שישיר את הניגון 'אנא עבדא', אד"ש הי' מאוד רציני בעת ששר את הניגון ואח"כ רמז אד"ש שישירו איתו ביחד.

כמעט ובכל הניגונים מחה כפיים. אמר לכמה אנשים שיאמרו לחיים וגם שיאמרו ופעמיים, אמר לילד צרפתי להגיד לחיים וחיך אליו.

אחרי התירוצים על רש"י אמר שיערכו שבע ברכות.

נתן משקה לשפאלטר עבור בר מצוה, לר' גרשון בער יעקובסון עבור ב"מ של בנו וחיך אליו, לקרסיק, להר' פרידמן עבור המלוה מלכה של חדרי תורה אור, אד"ש קרא ג"כ למנהל הכ' הר' שטיינמץ ונתן לו לחיים.

בסיום ההתוועדות צוה לנגן 'עוצו עצה', ניעט ניעט ניקאווא, 'הושיעה את עמך' ואמר לשלוחים שנוסעים לדרום אפריקה שיאמרו לחיים על כוס גדול, אח"כ אמר שההורים שלהם (הר' פאפאק, הר' ליברמן והר' שמעון גולדמן) יאמרו ג"כ לחיים, אח"כ התחיל בעצמו לנגן 'ופרצת'.

את המזונות נתן להר' פרידמן. קרא להר' ש. ונתן לו חתיכת מזונות.

אחרי תפילת מנחה צוה להכריז אודות המלוה מלכה ואח"כ התחיל בעצמו לנגן ניעט ניעט ניקאווא, אחרי זמן התפללו תפילת ערבית (ואד"ש לא הלך לביתו לסעודת שבת).

כשאד"ש נסע לביתו עשה שלום לילד.

יום א', י"ט אד"ש

אחה"צ יצא אד"ש ללוות את קבוצת האורחים מצרפת ואת השלוחים שנוסעים לדרום אפריקה, לכל אחד מילדי השלוחים נתן אד"ש 10 סענט, לכמה מהם פתח את כף היד ונתן להם את ה-10 סענט לצדקה.

עשה בידו הק' לשלום לילד, בעת ששרו מחה כפיים, עשה שלום לרב פשטר, ובכלל חיך מאוד לאורחים. נשאר לעמוד בכניסה ל770 עד שנעלמו כולם מהאופק.

תפילת ערבית מתפללים עדיין בשעה 7.

בלילה התקיימה אסיפה בקשר למיהו יהודי והרבה תרמו עבור ההוצאות של הקמפיין גיור כהלכה.

יום ב', כ' אד"ש

לפני קרה"ת סימן בידו הק' לשלום לילד.

יום ג', כ"א אד"ש

אחרי מנחה ברך אד"ש לשליח הר' יי"צ לאבקובסקי שנוסע לשליחות עם משפ' בפאריז, אד"ש נתן לילדו כסף, הכסף נפל וריל"ג הרים את זה ורצה למסור זאת לילד, אך אד"ש לקח את זה ונתן את זה לילד שוב.

יום ד', כ"ב אד"ש

הגיעו לכאן הרבה ילדים מהמיטוואך שעה לבקר במאפיית המצות וב-770, בסיום תפילת מנחה חייך אליהם אד"ש.

אחרי התפילה הודיע הריל"ג שאד"ש יחלק מטבעות לילדים לתת לצדקה, כולם נעמדו בג"ע התחתון ואד"ש עמד בפתח דלתו עם שקית מטבעות ונתן בידו הק' לכל ילד, להרבה מהילדים אמר משהו, וגם למורה שלהם אמר משהו כשעבר. אח"כ נתן למדריכים מטבעות לצדקה, כשאד"ש נכנס בחזרה לחדרו הק' הגיע מדריך נוסף ואד"ש יצא שוב נתן לו ואמר לו משהו.

לפני שהתחילה החלוקה סידר אד"ש ברגלו הק' את השטיח הקטן שעל יד החדר ע"מ שהילדים לא יתקלו בזה.

יום ה', כ"ג אד"ש

אד"ש לא יצא לתפילת מנחה. לפני קרה"ת נופף בידו לשלום שעמדו ליד המזכירות. אחרי תפילת ערבית קרא אד"ש לריב"ק.

ליל יחידות, בין הנכנסים נכנסו הר' י.י. העכט, רש"ז גורארי, ר' גרשון בער יעקובסון ומשפ' לרגל בר מצוה לבנו ואד"ש נתן להם דולרים, הר' דניאל ליווי, ר' חס"ד הלברשטאם ועוד הרבה אורחים שהגיעו לכאן לקצת זמן.

היחידות הסתיימה בשעה 2:30.

יום ועש"ק, כ"ד אד"ש

בהמשך למענה אד"ש מיום י' אד"ש לתלמידי כיתה ז' בחדר אהלי תורה, מסרו התל' דו"ח בו דיווחו על ביצוע מה שנאמר להם במענה הנ"ל וענה אד"ש בכת"ק "מכתבם נת' ות"ח על הבשו"ט, ויה"ר שילכו מחיל אל חיל בכהנ"ל, ויהי' כאו"א מהם בתוככי כלל ת' בנ"י שי' - חי"ל. "אזכיר עה"צ".

אחה"צ כשאד"ש הגיע מביתו דיבר א' מברייטן ביטש עם אד"ש ע"י ג"ע התחתון.

שב"ק פר' שמיני כ"ה אד"ש, פר' החודש - מבה"ח ניסן

בין הניגונים בהתוועדות⁵⁰ אמר לכמה אנשים שיאמרו לחיים.

ניגשו הרבה חתנים לאד"ש עם בקבוק משקה. כשניגש החתן יהושע העכט קרא אד"ש לאביו ונתן לו לחיים.

נתן משקה לב"מ, לכמה מהם שאל אד"ש מתי נהי' הילד ב"מ, ובאם הילד כבר נהי' ב"מ נתן אד"ש את הבקבוק לילד עצמו.

אח"כ קרא לר' גרשון בער יעקובסון ונתן לו שוב בקבוק משקה עבור הבר מצוה של בנו, ונתן את הבקבוק לילד, אף שקיבלו בשבוע שעבר, אד"ש שאל אותו איפה הבן ה'גדול' שלך שהרי הוא נהי' בן י"ג ושאל מתי הב"מ וענה שביום א'. אח"כ אמר לו אד"ש ש'פרצת' שדובר שיהי' בתחתון מה שתחתון למטה הימנו.

נתן משקה להר' משיח. נתן משקה לשני בחורים גרמנים שנוסעים לשליחות לעסוק במבצעים באנגלי' ובגרמני', אד"ש אמר להם שיערכו שם התוועדות. אד"ש חילק עבורם את הבקבוק לשניים, ערבב מכוסו בבקבוקים ונתן להם.

כשתירץ אד"ש את הקושיות ברש"י דיבר עם היד כלפי מעלה.

התחיל בעצמו לנגן 'והיא שעמדה' ואח"כ צוה לינגן 'עוצו עצה', 'הושיעה את עמך', נייע ז'וריצי, ומחה כפיים, צוה לנגן ניגון 'לכתחילה אריבער' לאדמו"ר מהר"ש. כמ"פ שאל אם יש עוד שבע ברכות.

אחרי תפילת מנחה התחיל לנגן נייעט ניקאווא. בהמשך התפללו תפילת ערבית ואד"ש לא הלך לביתו לסעודת שבת.

כשהלך אד"ש לביתו דיבר עם זאיינץ.

יום א', כ"ו אד"ש

אד"ש נסע לאוהל.

לפני שנסע נתן לחתנים את הסידור, אד"ש שאל איפה דרייפוס הלוי, וכשבא לקחת את הסידור אמר לו אד"ש אתה הרי לוי.

יום ב', כ"ז אד"ש

כשאד"ש הגיע מביתו בבוקר עצרה אישה את אד"ש, ודיברה עימו. אחה"צ כשאד"ש חזר מהבית נתן לילדים כסף לשים בצדקה ואמר להם תודה.

שמעתי שריל"ג אמר להר' חדקוב שאד"ש הורה להדפיס את הספר של ביחאווסקי, לא ע"ש קה"ת אלא בהוצאה אחרת וכתובת אחרת.

נוסחאות המענה כללי פרטי בתקופה האחרונה הם "נת' ות"ח, ודבר בעתו בין פורים לשק"מ חודש הגאולה, אזכיר עה"צ". ו"נת' ות"ח, ודבר בעתו - בסמיכות לר"ח ניסן חודש הגאולה, אזכיר אה"צ".

יום ג', כ"ח אד"ש

כשאד"ש הגיע מביתו נתן צדקה והביט אל תוך הזאל.

יום ד', כ"ט אד"ש

כשאד"ש הגיע מביתו דיבר עם רח"ק. נסע לאוהל. בחזרת הש"ץ בתפילת מנחה אמר קטורת.

חדשות מכרם חב"ד

בימים שלפני פורים נסעו מידי יום ביומו 10 טנקים לחלק משלוח מנות ולפעול בשאר המבצעים.

כמו"כ הגבירו השנה לחלק משלוח מנות בבתי הרפואה ובבתי אסורים.

ההכנות לתקליט החדש כבר נגמרו וכמעט שכבר הכל מוכן.

לפני שבוע התקיים מסיבת צאתכם לשלוחים שנוסעים לדרום אפריקה, ליברמן, פאפק וגולדמן וכ"א מהם דיבר וכן כל ההורים, המסיבה אורגנה ע"י צא"ח.

במסגרת שיעורי לימודי הדת, ארגנה המחלקה לדוברי עברית מסיבת פורים לילדים בקווינס, וב"ה היתה הצלחה רבה והשתתפו כ-200 ילדים וכ-150 הורים, ולפי הוראות אד"ש חילקו לכל ילד וכל הורה מכתב של אד"ש שי"ל לפורים, והתקיימה תפילת מנחה.

כעת מכינים אלפי מצות לחלק בכל העיירות ומידי יום מופיעים כאן ילדים מבתי"ס שונים לבקר במאפיית מצות.

כאן מתכוננים להוציא לאור את ספר הפלפולים של הישיבה ב-770 לי"א ניסן.

הספרים שי"ל בקרוב ע"י קה"ת:

כל חלקי שו"ע אדמוה"ז בכרך אחד וכן כל המ"מ על השו"ע בכרך אחד, ספר המאמרים קונטרסים ח"ג, ספר הערכים ח"ד, כל חלקי הצ"צ, כל חלקי שדי חמד, תקליט מספר 8 של ניח"ח, סה"מ תרס"ו, ספר מביחאווסקי על קבלה וכו', כרך שני מהנ"ל סיפורים.

ביום ה' האחרון הי' ביחידות הר' י.י. העכט ושמעתי שאד"ש שלח אותו לשליחות למלכה באנגלי'.

לכבוד י"א ניסן הבעל"ט כבר התחילו להגיע הרבה אורחים מכל המדינות.

ברחמינו: אישים מנישום מועדון לרבי | י"א ניסן תשע"ו

חודש

ניסן

יום ה', א' ניסן - ר"ח

ניסן תשל"ו

בקה"ת ברכו האורחים שהגיעו לקראת יא"נ וחג הפסח ברכת הגומל, ואד"ש הביט על כאו"א. בעיקר בלטו השלוחים מתו"א ומכפ"ח, שבאו לפסח לכ"ק אד"ש. בעת הגלילה הביט על הספר.

לאחר קרה"ת לא אמר אד"ש תהילים כרגיל.

אחרי קרה"ת דיבר א' מברזיל עם אד"ש ע"י ג"ע התחתון, אח"כ נכנס רשד"ב (סידני) העכט לחדרו הק'.

יום ועש"ק, ב' ניסן

אד"ש נסע לאוהל וחזר כמה דקות לפני כניסת השבת. בתפילת ערבית קרא בהגדה.

שב"ק פר' תזריע, ג' ניסן

לא התקיימה התוועדות.

אחה"צ כשאד"ש יצא מביתו בחזרה ל770, ירד כמה מדרגות ואז חזר שוב לביתו והי' נראה שאד"ש מדבר עם הרבנית ובדק בכיסו.

בתפילת מנחה עמד אד"ש בכל התפילה, ולא כרגיל שיושב באשרי ובא לציון.

יום א', ד' ניסן

הגיע מביתו בשעה 11:30, נתן צדקה והביט אל תוך הזאל. לפני מנחה נתן אד"ש לילדים כסף לשים בצדקה.

אד"ש לקח בידו כוס שטף אותה ג"פ, כמפה פעמים מילא קצת מים ושפך. אח"כ מילא כוס שלמה ושפך לתוך הצנצנת ושטף את הצנצנת. אח"כ מילא ג"פ קצת מים מהכוס לצנצנת ושפך. אח"כ לקח את הכוס ומילא את הכוס שיהי' מלא מים ושפך לתוך הצנצנת ג"פ.

כשנכנס בחזרה לחדרו הק' חיך לילדים שעמדו ע"י הזאל.

באמצע שאד"ש לקח מים שלנו נשברה הידית ושטף את הצנצנת בלי הידית.

יום ב', ה' ניסן

אחרי קרה"ת בעת שאד"ש אמר תהילים נגש א' לאד"ש ואמר שלום עליכם, ומסר לאד"ש פ"נ ואד"ש הכניס אותו לכיס של הסירטוק.

נסע לאוהל.

במכונית כשאד"ש נסע לביתו בערב הצדיע בידו הק' בחזרה לא' שהצדיע לו.

יום ג', ו' ניסן

היום הגיעו חלק מה'קבוצה' החדשה של הבחורים מא"י, בלילה כשאד"ש נסע לביתו הם עמדו ע"י הזאל למעלה, אד"ש חיך אליהם ואמר להם שלום עליכם ובשו"ט בחיוך רחב.

לפני תפילת מנחה נתן ליצחק חזן את הסידור ואמר לאביו מזל טוב ושיהי' לו נחת משאר הילדים הוא ואשתו.

אד"ש נתן צדקה לעני.

יום ד', ז' ניסן

כשאד"ש הגיע מביתו הצדיע בידו הק' לילדים שבאו לבקר במאפיית מצות ובשכונה.

אחרי מנחה עמדו ילדים מהמיטוואך שעה שבאו לבקר במאפי', אחרי שאד"ש נכנס לחדרו הק' הודיעו מהמזכירות שכל הילדים יעמדו לפי תור ואד"ש יתן לכל אחד מהילדים כסף לצדקה.

אד"ש עמד בפתח דלת חדרו הק' עם שקית בידו הק', נתן לכל ילד שתי דיים ואמר לכאו"א א כשרן און א פריילכען פסח, אח"כ נתן אד"ש למדריכים ואמר גם להם א כשרן און א פריילכען פסח.

אח"כ קרא הריל"ג להר' זאנדהויז שנוסע לארגנטינה, הנ"ל נעמד בג"ע התחתון ואד"ש נתן לו חבילה מצות ואמר לו שיחלק את זה שם לכולם, לפני שהלך אמר לו אד"ש שבאם אפשרי יחלק את המצות ביום י"א ניסן.

אח"כ חיפשו את הר' ראסקין שנוסע לא", הנ"ל לא הי', וקראו לרב יקותיאל ראפ שעוסק במבצעים בשדה התעופה ובאל על.

אד"ש אמר לו שאת כל החבילות ימסרו לו עד הרוחני של כפ"ח, חוץ מחבילה א' ששם מסומן שזה במיוחד לשלוחים בירושלים. ואמר לו שהמשלוח יהי' בתכלית ההידור ומסתמא הר' קליין יעזור במשלוח, וכן אמר לו יישר כח עבור השליחות ועבור אלו שיעזרו זה.

אחה"צ כשאד"ש חזר מהבית עמד הר' ג'ץ מאנגלי' ואד"ש אמר לו שיהי' לו הרבה כסף כדי שיוכל לתת הרבה צדקה.

יום ה', ח' ניסן

כשאד"ש הגיע מהבית יצאו הטנקים לפעולות בשירה ובריקודים, אד"ש הסתובב והביט בהטנקים, ורמז בידו הק' להגביר השירה.

בקה"ת עיין בחומש בעליית חמישי. כשאד"ש קיבל עלי' התרחק הלוי מהבימה ואד"ש הסתובב אליו ורמז שיתקרב לבימה.

בעת שעשו הגבהה רמז אד"ש להמגבי' בחיוך שישב על הספסל, מאחר והמגבי' עמד ונשען על השולחן.

אחרי קרה"ת, בעת שאמר תהלים, הכין אד"ש כסף כדי לתת לעני, (לאחר ואד"ש ראה אותו בעת שחזר מהבימה) אד"ש יצא מהזאל וחיפש את העני בכל הד' צדדים אבל הוא כבר לא הי'.

לפני שאד"ש נסע למקווה דיבר אד"ש עם גוטניק מאוסטרלי' בחיוך רחב, תוך כדי רצה א' לצלם את אד"ש ואד"ש הסתיר את פניו הק'.

עמדתי לשמור בכניסה למקוה והחזקתי את הדלת עבור אד"ש, אד"ש עלה את המדרגות הראשונות והביט עלי ואח"כ כשעמד לידי נעצר לכחצי שני' והי' נראה כביכול שרוצה לומר משהו, אח"כ הלך פסיעה ואמר לי "א דאנק".

הבלנית עמדה על יד הדלת ואד"ש רצה לתת לה כסף אך היא לא רצתה לקחת אז אד"ש השאיר את הכסף עבורה על הספסל.

כשאד"ש חזר מהמקווה עמדו ילדים ע"י המכונית ואד"ש הצדיע בידו הק'.

אד"ש נסע לאוהל. בימים אלו נוסע אד"ש ברכב שכור.

יום ועש"ק, ט' ניסן

אד"ש הגיע מהבית עם ריב"ק ודיבר איתו במכונית כמה דק' והמשיך לדבר אח"כ ע"י המכונית, אד"ש הביט על כל העומדים שם ועל הטנקים.

ליד הדלת הצדיע המנקה האפרו אמריקני ואד"ש החזיר לו בהצדעה.

אחה"צ נסע אד"ש לביתו עם רח"ק במכונית החדשה, שקנה עבור אד"ש לכבוד יא"נ, בפעם הראשונה. כשיצא מחדרו הק' נתן צדקה.

ריב"ק מסר לאד"ש מכתב, אד"ש אמר לו יא ואמר לו תודה.

עמדו הרבה קהל בחוץ לראות איך שאד"ש נכנס למכונית החדשה. המכונה החדשה היא קדילאק מודל 76.

שב"ק פ' מצורע י', ניסן, שבת הגדול

בעת הניגונים בהתוועדות⁵¹ רמז בראשו להגביר את השירה.

אמר מאמר כעין שיחה ד"ה קול דודי הנה זה וגו'. במהלך ההתוועדות שאל באם יש שבע ברכות ובסוף ההתוועדות שאל אם יש עוד וענו שלא.

ההתוועדות נגמרה די מוקדם, בשעה 4:25.

אחרי מנחה התיישב אד"ש ואמר הגדה ש"פ לשבת הגדול ואח"כ התחיל לנגן 'על אחת כמה וכמה'.

לפני תפילת ערבית שרו 'וכל קרני רשעים', כשאד"ש נכנס הפסיקו לשיר. אחרי התפילה יצא לקידוש לבנה, אחרי קידוש לבנה שוב שרו ואד"ש לא הגיב.

בשלום עליכם בפעם הג' הסתובב אד"ש אלי הביט עלי ואמר שלום עליכם ועניתי עליכם שלום.

ב־770 התקיימו משמרות ללמוד במשך כל היממה של י"א ניסן.

באמצע החזרה של הר' יואל כהן הודיעו שההתוועדות למחרת בשעה תחל בשעה 8:30.

יום א', י"א ניסן - יום הולדת כ"ק אד"ש

אחרי שאד"ש חזר מהמקווה דיבר הר' טלישבסקי עם אד"ש בג"ע התחתון.

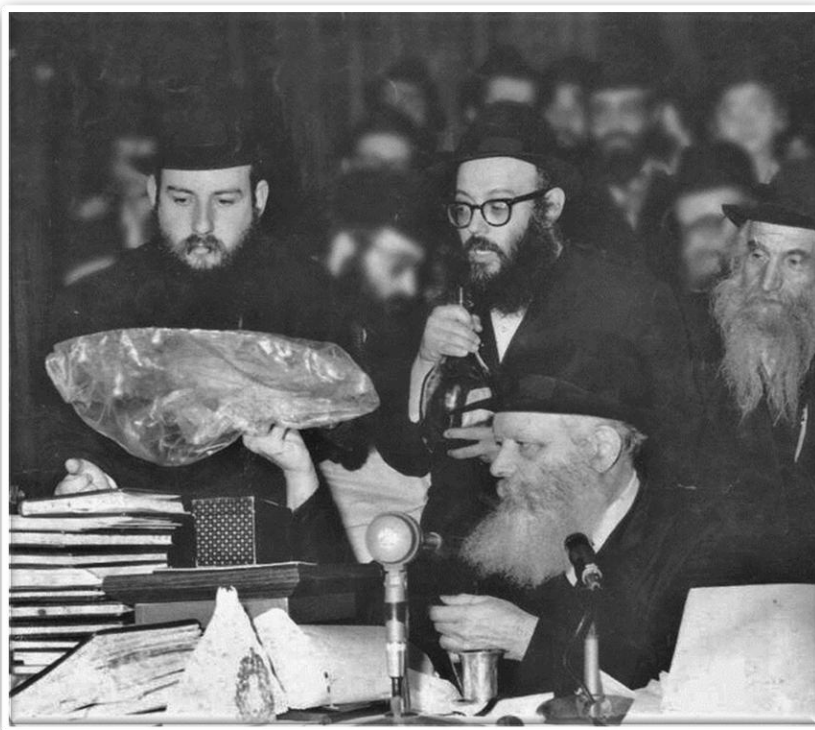
אד"ש נסע לאוהל.

אחרי מנחה נכנסו זקני אנ"ש לג"ע התחתון והר' משה פנחס כץ בירך את אד"ש, אד"ש עמד והקשיב לברכה שהקריא ואח"כ אמר⁵² "אמן כן יהי רצון. וכבר מילתייהו אמורה, וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר, ובענין שהזמן גרמא - זאלן זיין די הכנות צו פסח, חג המצות חג הפסח, זמן חירותינו, אין אן אופן פון חירות, חירות אמיתית, חג הגאולה, און פון דער גאולה צו דער גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואס בניסן נגאלו ובניסן (דידן) עתידין להגאל בעגלא דידן ובקרוב ממש. חג כשר ושמח".

(51) הנוסח לקמן ע"פ הנדפס בלקו"ש בהוס' ללקו"ש חיי"ב ובתו"מ שם ע' 470.

אישים שונים מגישים לרבי מתנות במהלך ההתוועדות

הרב שלמה קונין מגיש לרבי קערה מכסף

להתוועדות⁵³

של י"א ניסן הגיעו הרבה אורחים מכל העיירות ובעיקר הגיעו השלוחים מערי השדה, הרבה מהם הביאו איתם כמה מכובדים מעירו או גבירים מעירו וכו'.

בניגונים רמז אד"ש בידו הק' ובראשו הק' להגביר את השירה, מחה כפיים, צוה לשרוק ורמז בידו הק' להגביר את השריקות.

הרבה שלוחים נגשו לאד"ש עם מתנות וכד', ביניהם שמוטקין, קלמנסון, גורארי, ר' שלמה ניגש עם קערה לפסח ועליו חקוק כל המבצעים, אח"כ נגש שוב עם שתי גבירים ואד"ש אמר להם שיאמרו לחיים, אח"כ הם ניגשו שוב עם ספר על פילוסופי,

(52) נדפסה בתו"מ שם ע' 486.

הרב פרשן מגיש לרבי עגלה עם שיחות ומאמרי הרבי, הרב גוטניק וקבוצות תמימים מגישים לרבי קובצי הערות התמימים ואנ"ש

אד"ש ביקש מר"ש קונין עט וכתב ע"ז השם של פרו' אח"כ נתן לו אד"ש חתיכת מזונות.

השליח מאילת הת' ישראל צבי גליצנשטיין שהגיע מיוחד ל"א ניסן ניגש ומסר את מפתח העיר של אילת ומכתב מצורף מראש עיריית אילת, וכן מסר לאד"ש מתנה מהקצין בטחון של אילת אבן יקרה. אד"ש בירך אותו בהצלחה ושיגיד לחיים.

ר' אברהם פרשן עם בנו ורד"ר נגשו לאד"ש עם עגלה ועלי' כל השיחות והמאמרים של כל השנים מתש"י ועד לתשל"ו שי"ל ע"י ספרית רלוי"צ.

וכן נגשו כל הישיבות עם הקובצים שי"ל ל"א ניסן. גוטניק מאוסטרלי עם הקובץ משם, הרב י"מ גורארי' ממונטריאול, הרב לייב שפירא משיבת מיאמי, כמו"כ נגשו כמה בע"ת ממיאמי

עם הגדה ש"פ באנגלית. משיבת סיאטל, מאהלי תורה נגשו פעמיים הצעירים והמבוגרים, כשהמבוגרים נגשו, הביט אד"ש על הקובץ הקודם (של הצעירים) באם זה אותו דבר, חובבי תורה ואושען פארקווי ו-770 נגשו כמה בחורים ובראשם נגש הרב ר"י תומכי תמימים מרדכי מענטליק, כולל שע"י המזכירות, הערות התמימים של נ"י, ישיבת צרפת, ישיבת מוריסטאון, אד"ש אמר לכולם להגיד לחיים, ובירך שיהי' יר"ש חסידים ולמדנים.

לפני שהתחילו לגשת דיבר הר' עלבערג עם אד"ש כמה דקות, וכן נגש פרופ' רוזנבלום. באמצע נגש א' לבקש ברכה מאד"ש ואד"ש נתן לו חתיכת מזונות.

צוה לנגן ניגון לכתחילה אריבער לאדמו"ר מהר"ש, 'הושיעה את עמך',
'ופרצת', 'על אחת כמה וכמה', ניעט ניעט ניקאווא.

ביציאתו התחיל לנגן 'כי בשמחה תצאו'.

יום ב', י"ב ניסן

קרה"ת התקיימה כרגיל בשעה 10.15 אף שההתוועדות נגמרה מאוחר.

לפני ערבית ישב אצל אד"ש הרש"ג למשך כרבע שעה.

אחרי ערבית נכנס הרב בנימין גורודצקי לחדרו הק' ושהה שם כשעה.

יום ג', י"ג ניסן

כשאד"ש הגיע מביתו דיבר במכונית עם ריב"ק כמה דקות וכן לפני שנסע
אד"ש לאהל ניגש ריב"ק ודיבר עם אד"ש למשך כמה דקות.

אחרי מנחה נכנסו לאד"ש הרב דווארקי, הרב ב. גורודצקי והרב חדקוב כדי
למכור את החמץ.

יום ד', י"ד ניסן - ערב חה"פ

על הדוח"ת שלפני חג הפסח ענה אד"ש: "נת' ות"ח. ודבר בעתו - בסמיכות
לי"א ניסן, אזכיר עה"צ".

בשעת זמן שריפת חמץ ירד אד"ש ע"י המעלית לשרוף את החמץ.

לפנ"ז נכנסו לאד"ש המזכירים ריב"ק. ריל"ג ורחי"ק וכל א' לקח חבילות כדי
לשרוף אותם. אחרי שאד"ש שרף את החמץ, חזר אד"ש ע"י המעלית.

לפני תפילת מנחה נכנסו הממונים על אפית המצות לחדרו הק' ומסרו את
המצות לאד"ש, אח"ז נכנס אד"ש לתפילה במקום הרגיל וסטנדר והכסא.

אחרי התפילה התחיל אד"ש לחלק לכולם מצות. יש לציין שאחרי ההחלטה
החדשה שילדים לפני גיל בר מצוה לא יגשו לקבל מצות, וכן לא לקחת מצות עבור
אחרים, החלוקה ארכה הרבה יותר מהר מכל שנה וכן לאחר תפילת ערבית חילק
אד"ש רק שעה ולא יותר.

אד"ש נתן לכל א' שתי חתיכות ואמר לכל "א' א' כשרן און א פריילכען פסח", להרבה מחשובי אנ"ש נתן אד"ש מצה שלמה, או מצה שלימה וגם חתיכה קטנה. הרבה בחורים נסעו לסדר את ה'סדר' במקומות שונים, ולכל 'סדר' נתן אד"ש חבילת מצות עבור כל משתתפי הסדר.

שמעתי שא' מהורי השלוחים לאה"ק נגש לאד"ש וביקש מאד"ש מצה עבור בנו, אד"ש שאל לאיזה בן והוא ענה השליח, אמר לו אד"ש שבנך שלי ואני כבר דאגתי עליו.

אחרי חלוקת המצות נסע אד"ש לביתו וחזר לפני ערבית ברגל.

אחרי שאד"ש גמר לחלק את המצות אחרי תפילת ערבית, הלך אד"ש לבקר בכל המקומות שעושים 'סדר'. בישיבה בבנין "ופרצת", אח"כ להדר התורה שם ג"כ עושים ה'סדר' ישיבת אהלי תורה, אח"כ לרוסים ששם עושים עבור משפחות ואח"כ למכון חנה.

בבנין ופרצת אצל בחורי הישיבה אד"ש נכנס לאולם היושבים וחיך, אח"כ נכנס למחסן ולמטבח וביקר שם בכל המקומות. אד"ש אמר לטבחית חג כשר ושמח. אח"כ הביט על כל הקערות של הבחורים, הלך עד אמצע האולם ואמר: "אזוי ווי יעדער פסח איז דאך מדלג על ההרים ומקפץ על הגבעות, זאל זיין דער פסח מדלג על מדלג בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו". אח"כ פסע כמה פסיעות ואמר "א כשרן און א פריילכען פסח".

משם המשיך אד"ש לבקר ב'סדר' שעורכים בהדר התורה (ביחד עם כל המזכירים) אד"ש ביקר במטבח, ובשאר המקומות.

אח"כ בירך אותם אד"ש: "א כשרן און א פריילכען פסח, און א פריילכען און א כשרן א גאנץ יאר". אח"כ עלה אד"ש לקומה ראשונה וביקר שם.

בדרך חזרה כשאד"ש הלך לכיוון הרוסים ומכון חנה, עבר אד"ש את בנין ופרצת, והי' רעש מה'סדר' של הבחורים, אד"ש הביט למעלה וחיך.

אד"ש נכנס לרוסים וביקר שם בכל המקומות. אד"ש אמר לכולם גוט יום טוב והם השיבו, אח"כ בירך אותם אד"ש בשפה הרוסית "אומרים שבאמריקה טוב אבל בא"י כשהמשיח יבוא יהי עוד יותר טוב, אח"כ בירך אותם אד"ש באידיש "א כשרן און א פריילכען פסח".

אח"כ חיפש אד"ש את הרב אבא פלינסקי, אד"ש שאל אותו מי עורך את הסדר וענה שר' מאיר אוקינוב, שלמה גלפרין, והב' משה חיים לוין.

באמצע הדרך עמד א' עם ילדו על כתפיו, אד"ש נעצר ע"י הילד ועשה אצבע צרדה כדי שהילד יסתכל וחיך אליו.

בחופץ פגש אד"ש את יצחק סקבלא ואד"ש שאל אותו ברוסית, מי עושה איתם את הסדר וכמה משפחות מופיע אתם? על השאלה הא' ענה: שר' אבא פ. שאל אד"ש את ר' אבא באם הוא עוד זוכר רוסית, הרי מה שידע גם שכח, ואמר אד"ש הרי צריכים שיהי' המספרים ביצי"מ ממילא צריכים א' שידע טוב את השפה.

אד"ש שאל את כתב האלגמיינער יוסף געגערמאן איפה הוא עורך את הסדר בפסח.

משם המשיך אד"ש לסדר של מכון חנה. אד"ש ביקר שם בכל המקומות שבמטבח ובירך אותם: "א כשרן און א פריילכען פסח ושכל אחת תזכה לערוך סדר בשנה הבאה לעצמה".

אח"כ ביקר אד"ש בכל המקומות והחדרים, אד"ש שאל את ר' י. י. העכט למה אין ראי, אח"כ נכנס אד"ש לחדר והתעכב כמה דקות עד שהראו לאד"ש את הראי, אד"ש אמר להר' י. י. ה. שכתוב בנות ישראל יפות הן.

אח"כ עלה אד"ש לקומה הג' שזה הסלון שלהם ושאל אד"ש למה אין שם רדיו האם זה משום צניעות או משום חוסר כסף.

וכן הי' שם ארון ספרים שעליו הי' כתוב כשר לפסח, חיך אד"ש ואמר כמו שעל מלח יש כשר כך גם על זה. אח"כ שאל אד"ש מי עושה איתם את הסדר וענו שהר' משה פעלער. אח"כ בירך אד"ש את י. י. ה. בחיוך "שבמשך השנה יכנסו לכאן בנות חדשות".

לפני שאד"ש הלך לביתו אמר אד"ש להרב כץ משיקאגו: "שמקווים שהפסח הזה יהי' הפסח אחרון בגלות ולשנה הבאה בירושלים".

יום ה' ט"ו ניסן - יו"ט

בחגים ובשבת הלך אד"ש לביתו בערב בשעה 8:30 ובבוקר הלך אד"ש לביתו בשעה 1.30 וחזר מהבית בשעה 3:00.

בליל החג השני הלך אד"ש לביתו דרך שדרות קינגסטון. אד"ש הביט על בנין ופרצת ורמז לשיר ומיד התחילו לשיר, אד"ש הסתובב כל הדרך עד פרעזידענט ורמז בידו הק' להגביר השירה.

יום ועש"ק ט"ז ניסן - יו"ט שני

כשאד"ש הלך לביתו אחה"צ עצר א' את אד"ש ודיבר עם אד"ש.

שב"ק י"ז ניסן - שבת חוה"מ

כשאד"ש הלך לביתו אחה"צ, נכנסו כמה גויים לבית שע"י 770 ואד"ש נעצר כמה דקות עד שהמשטרה הגיעה, (הגויים נכנסו עם מפתח ברשות של השכן הגוי, ובסוף לא הי' שום דבר).

בחגים קראו בס"ת של משיח, לא רמז לשיר ב"הוא אלוקינו".

יום א', ח"י ניסן - ב' דחוה"מ

אחרי התפילה נגש לאד"ש הרב יאלעס ודיברו כמה דקות, הרב יאלעס גם מסר משהו לאד"ש ואח"כ נכנס לחדר אד"ש עם נכדיו ואד"ש דיבר איתם בלימוד, ונתן להם מצות.

אחרי תפילת מנחה נעצר אד"ש ליד כץ משיקאגו, ושאל אותו "אין חדשות?... וחיך.

היום התקיימה בספרית רלוי"צ אסיפה עם כל השלוחים מערי השדה וכ"א מהשלוחים סיפר על פעולותיו, כמו"כ השתתף באסיפה הת' השליח ישראל גליצנשטיין הנ"ל סיפר שם על הקשרים שיש שם עם העיר אילת.

מעשה שהי', לפני כשבועיים שליח כ"ק אד"ש להולנד קיבל טלפון מהמזכירות, שעליו לנסוע לעיירה רחוקה מעירו ולתת שם ג' מצות ליהודי הראשון שיפגוש שם. השליח מיד נסע לשם ובירר בין מאות אנשים באם הם יהודים, ולא מצא שם אף יהודי, רק גוי א' אמר לו שבעיר הסמוך לכאן יש שם מסעדה, והטבח שם הוא יהודי. השליח מיד נסע לשם נכנס למסעדה ומצא את הטבח ושאל אותו באם הוא יהודי, הטבח ענה לחיוב, ומיד נתן לו השליח הג' מצות ואמר לו שזה מכ"ק אדמו"ר שליט"א. השליח שנדהם מהסיפור בירר אצל היהודי מה הסיבה שהי' מוכרח לנסוע ולהביא לו מצות, ואמר היהודי שהוא החליט בעצמו שהיות ואין כאן אף יהודי חוץ ממנו, ולכן באם הוא לא יפגוש עד שבועיים יהודי אז הוא מתנצר,

ואמר לו שהיום הוא היום האחרון של השבועיים, וכעת הוא מקבל ע"ע להישאר איתן ביהדותו (מהר' ש. טייטלבוים).

יום ב', י"ט ניסן - ג' דחיה"מ

בתפילת שחרית כשאד"ש קיבל עלי' עלה אד"ש עם הסידור לבימה, וכן אתמול עלה אד"ש עם הסידור אבל אתמול מיד אחרי העלי' ירד עם הסידור. היום עלה אד"ש עם הסידור, ואמר שם אשרי ובא לציון.

אחרי מנחה נגש הר' חיים לייב וילהלם לאד"ש בג"ע התחתון ומסר לאד"ש תמונה יפה מאביו ר' לוי"צ, אד"ש התעניין מאיפה יש לו את זה, ואמר לו "א גרויסען יישר כח וחג פסח כשר ושמח".

אחה"צ התקיים כינוס תורה לבני הישיבות, כנהוג בכל שנה שבחיה"מ פ מתקיים כינוס תורה לבני ישיבות, שא' מכל ישיבה אומר פלפול.

יום ג', כ' ניסן, ה' דחיה"מ - ערב שש"פ

הלילה, ליל שביעי של פסח, ב-770 התוועד הר' ר' דוד ראסקין עד סוף הלילה, בעיקר לקבוצה החדשה שהגיעה מא"י.

בהדר התורה התוועד הריל"ג באנגלית לבע"ת.

ב-770 למטה התוועד הר' מענדל פוטרפס עד אור הבוקר.

יום ד', כ"א ניסן - שביעי של פסח

אחה"צ אחרי מנחה, כשחזר אד"ש לחדרו הק' הסתובב ע"י הפתח של ג"ע התחתון ושאל לריב"ק באם התהלכה כבר יוצאת, וענה שכן. אד"ש נעמד בג"ע התחתון עם הסידור בידו הק' והביט על כולם בעת שיוצאים מהזאל.

אחרי שכולם יצאו מהזאל יצא אד"ש עם הסידור בידו לפתח הדלת של 770 וליווה את ההולכים עד שנעלמו מהאופק, באמצע רמז אד"ש לשיר ולהגביר את השירה.

יום ה', כ"ב ניסן - אחרון של פסח

בתפילת מוסף סימן בידו הק' לשיר ב'אבינו מלכנו'.

אחרי תפילת שחרית בבוקר כשאד"ש עלה למעלה לחדרו הק', החזיקו במנין למעלה ב'קדושה' ואד"ש נעצר ואמר איתם את כל ה'קדושה'.

כמה דקות לפני שאד"ש הלך לביתו, פתח אד"ש את ג"ע התחתון הרהר במחשבתו ונכנס בחזרה לחדרו הק', אחרי כמה דקות יצא לביתו.

אחרי תפילת מנחה דיבר אד"ש עם ריב"ק כמה דקות.

ירד להתוועדות⁵⁴ בשעה 6:30.

צוה להר' טלישבסקי להכריז שכל אלו שלא נטלו ידיים שיטלו ידיים. אד"ש נטל את ידיו הק'.

אמר לאלה שהלכו לתהלוכה שיאמרו לחיים, אמר לכמה אנשים להגיד לחיים, חייך לכמה אנשים, בניגונים רמז בידו הק' להגביר את השירה.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ונחה וגו'.

אחרי הפלפול נגש לאד"ש הר' עלבערג ודיבר כמה דקות, אח"כ נגש הר' הולנדר.

בסיום ההתוועדות צוה לנגן ניגון הכנה, ד' בבות (בבא הרביעית ג"פ), נייע ז'וריצי', האפ קאזק, 'הושיעה את עמך', נייעט נייעט ניקאווא, ומחה כפיים.

אח"כ צוה לרב טלישבסקי להכריז את הסדר שיהי', הר' טלישבסקי החסיר בטעות שאד"ש יעשה הבדלה, אד"ש חייך ואח"כ תיקן את השגי'.

אד"ש בירך ברכת המזון, אח"כ התפללו תפילת ערבית ואח"כ עשה אד"ש הבדלה.

מיד אחרי ההבדלה התחיל הכוס של ברכה, הפעם ביקשו מכולם לא לדחוף ושלא יהי' היפך הסדר. כמו"כ נהגו השנה שאסור לקחת יותר מכוסית אחת ואסור לקחת עבור אחרים.

להרבה שלוחים ועסקנים נתן אד"ש בקבוק יין, הרבה דיברו עם אד"ש.

לא' אמר אד"ש שמוכרח לקיים את הבטחתו שצ"ל בעירו בתי"ס עם אלף ילדים ואפי' שמיטה לא משמט.

בעת החלוקה רמז אד"ש קצת להגביר את השירה.

אחרי החלוקה בירך ברכה אחרונה והתחיל לנגן כי בשמחה תצאו וגו'.

באמצע הבימה הוריד אד"ש את הכוס יין וסידר את הגארטעל.

יום ועש"ק, כ"ג ניסן

בשעות אחה"צ התחיל היחידות.

ביחידות נכנסו בעיקר האורחים ובניהם נכנס הר' מ. פוטרפס ביחד עם הר' חדקוב לכ-20 דקות.

כאן התחילו לבחור שלוחים חדשים למיאמי, כדי להחליף את השלוחים שנסעו לשם לפני ג' שנים לפתח שם את הישיבה.

שב"ק פר' אחרי, כ"ד ניסן - מבה"ח אייר

כשאד"ש נכנס לתפילת שחרית, הסתובב וקרא לר' ל. ביסטריצקי, ונתן לו את המפתח מהחדר ואמר לו אד"ש שיביא את החומש.

ההתוועדות⁵⁵ הייתה מאוד שמחה, בעת הניגונים רמז אד"ש בראשו ובידו הק' להגביר השירה, וכן מחה כפיים.

בעת שניגנו הראה אד"ש לילד מקורב שישב מימינו וכן אמר לו שיאמר לחיים.

אחרי שיחה החמישית לפני המאמר אמר אד"ש בחיוך שהיות ומדברים בעניין אחש"פ ממילא שיקח אחד ע"ע לשתות ארבעה כוסות, ולהוציא את כולם.

אד"ש הראה להר' פיקארסקי לשתות כוס ראשון.

אח"כ אמר אד"ש בחיוך שכמו שבשמח"ת מוכרים את פסוקי 'אתה הראת' בצירוף כך ג"כ יצטרפו וימכרו, ואמר לטלישבסקי שימכור, ואח"כ אמר לו אד"ש שישתה כוס שני, ואמר שיהי' כוס רביעית, אח"כ אמר אד"ש שינצלו את הכוס רביעי,

(55) נדפסה בתו"מ שם ע' 72.

שניידר אמר לחיים על כוס קטן ואד"ש עשה לו בחיור (כעין שהפסיד) ואמר כוס קטן? אין כבר יין?

אח"כ התחיל אד"ש לנגן ניגון ר' לוי"צ.

אח"כ אמר אד"ש לגוטניק היות והוא הכהן הגדול מאחיו שישתה ארבעה כוסות יין, ואמר לו אד"ש שיכול לשתות בהפסקות.

מאמר כעין שיחה ד"ה כתונת בד וגו'.

נתן משקה לר' דוד ראסקין עבור ב' אייר יום ההולדת של צא"ח, ולב"מ.

אחרי מנחה התחיל לנגן 'על אחת כמה וכמה'.

בדרך כשאד"ש עלה למעלה דיבר אד"ש עם גוטניק למה שלא יכול לשתות יין.

יום א', כ"ה ניסן

אחרי מנחה התקיים הכינוס תורה לבני הישיבות.

כשאד"ש חזר מביתו אחה"צ, שאל את ריב"ק באם פתוח העזרת נשים, אד"ש נכנס לעזרת נשים והביט למטה על הכינוס תורה.

יום ב' כ"ו ניסן

אחרי מנחה ברך אד"ש לשלוחים שנוסעים לסיאטעל שיהי' נסיעה טובה און א גזונטער זומער ושיהיו יר"ש חסידים ולמדנים. ונתן לכאו"א ג' דולר.

יום ג', כ"ז ניסן

אחרי מנחה ברך אד"ש לנוסע שיהי' נסיעה טובה ובשו"ט. אח"כ דיבר אד"ש עם אחד בג"ע התחתון.

יום ה', כ"ט ניסן

בקה"ת רמז אד"ש להמגבי' שישב על הספסל. לפני שאד"ש נסע לאוהל נודע שתתקיים התוועדות.

אד"ש חזר מהאוהל, אחרי מנחה הודיעו שבערך בשעה 9 תהי' ההתוועדות.

בשעה 9 נכנס אד"ש להתוועדות⁵⁶.

צוה לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר ד"ה ראשי חדשיכם וגו'. בעת הניגונים חייך לכמה אנשים רמז בראשו להגביר השירה.

צוה לנגן 'והיא שעמדה', 'עוצו עצה', 'הושיעה את עמך', 'פרזות תשב ירושלים', ניגון לכתחילה אריבער לאדמו"ר מהר"ש, מחה כפיים בעת הניגונים.

אח"כ אמר אד"ש שהשלוחים יגשו וכן הטנקיסטים ויחלקו דולרים, לפני שאד"ש התחיל לחלק הביט על השעון ורמז בידו הק' שיתחילו ללכת.

התחיל לנגן ניעט ניעט.

יום ועש"ק, ל' ניסן - אדר"ח

אד"ש שאל למזכירות למה הקבוצה עדיין לא נוסעת (קבוצה ישראלית), הרי כעת התחילו לעשות שטורעם "במבצע חינוך" והם לא עוסקים לא כאן ולא בארץ, ולכן שיסעו מיד בהתחלת השבוע.

(56) נדפסה בתו"מ שם ע' 104.

התמונה: ד"ר יונתן שחר | ד"ר יונתן שחר | ד"ר יונתן שחר

חודש

אפריל

אייר תשל"ו

שב"ק פר' קדושים א' אייר - אדר"ח

בתפילת מוסף רמז אד"ש
לשיר ב"הוא אלוקינו".

אחרי התפלה נודע שתתקיים
התוועדות.

בעת הניגונים בהתוועדות⁵⁷
רמז בראשו להגביר את השירה. צוה
לנגן ניגון לפני מאמר ואמר מאמר
ד"ה השמים כסאי וגו'⁵⁸.

הרש"ג ניגש לאד"ש עם בקבוק משקה.

אחרי ברכה אחרונה לפני שנתן את המשקה להר' העכט מניו הייבן (שפתחו
שם ישיבה חדשה) אמר שיחה קצרה בעיניים סגורות. אח"כ התחיל לנגן 'ופרצת'
ורמז בידו הק' להגביר את השירה.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן ניעט ניעט ניקאווא.

אחרי תפילת ערבית עמדו השלוחים שנוסעים לפתוח את הישיבה החדשה
בניו הייבן בג"ע הת', ואד"ש אמר להם שיהי' נסיעה טובה והצלחה רבה ומופלגה
בלימוד הנגלה ולימוד החסידות ועבודת התפלה.

אח"כ התקיימה ב-770 אסיפה מטעם צא"ח לרגל 21 שנה להתייסדות "צעירי
אגודת חב"ד"⁵⁹. בין הנואמים נאם הרב חדקוב ודיבר על פרק היום - בנוגע לחינוך.

יום א', ב' אייר

כשאד"ש הגיע מביתו רקדו השלוחים שנוסעים לניו הייבן ואד"ש יצא
מהמכונית ורמז בידו הק' להגביר השירה.

לפני שאד"ש נסע לאוהל הודיעו על התוועדות בשעה 10 (מאחר והתקיים
דינר עבור ישיבת אהלי תורה).

(57) נדפסה בתו"מ שם ע' 104.
(58) הוגה ונדפס בסה"מ מלוקט ח"ג.
(59) בב' אייר תשט"ו.

אד"ש חזר מהאוהל בשעה 8:30 ונכנס להתוועדות בשעה 10:15.

צוה לנגן ניגון מהר"ש, אח"כ צוה לנגן ניגון מאמר ואמר מאמר וספרתם לכם וגו'.

בין הניגונים חייך אד"ש לילד שאמר לחיים, וכן חייך אד"ש לעוד כמה ואמר להם שיאמרו לחיים, רמז בידו הק' להגביר את השירה.

בנוגע לחלוקת דולרים לקהל ע"י הטנקיסטים אמר שיתן לכל אחד דולר אחד וזה מצטרף עם שני הדולרים שקיבל כל אחד בהתוועדות בליל א' דר"ח, ואזי יש לכל אחד שלוש

נתן להרב וינברג דולרים עבור העזרת נשים ואמר לו שיתן רק אחד ורק לאלה שנמצאים.

בסיום ההתוועדות צוה לנגן 'עוצו עצה', 'הושיעה את עמך', 'פרזות תשב ירושלים', 'ופרצת', ניעט ניעט ניקאווא ולכתחילה אריבער לאדמו"ר מהר"ש.

ברך ברכה אחרונה ואח"כ התחיל לנגן 'כי בשמחה תצאו'.

מיד לאחר ההתוועדות התקיימה אסיפה בצא"ח בנוגע לפאראד, ואסיפה במשרד של"ה עם וועדת החינוך של הישראלים.

יום ב', ג' אייר

קרה"ת התקיימה מאוחר מהרגיל.

אחרי תפילת מנחה עמדו ע"י חדרו הק' התלמידים השלוחים שנוסעים לאה"ק, למיאמי ולצרפת. אד"ש נכנס לחדרו הק' ויצא עם חבילת דולרים בידו הק', בג"ע התחתון עמדה אשת הר' ל. קפלן מסיאטל ואד"ש נתן לה ולילדים דולר א' ואמר שיהי' נסיעה טובה ובשו"ט. אח"כ הסתובב אד"ש ואמר בחיוך שיזהרו שהילד לא יקרע את הדולר.

אח"כ נעמדו שאר השלוחים ואד"ש נתן לכאו"א שתי דולר, אח"כ אמר להם ברכה⁶⁰.

(60) הוגה ונדפס בהוס' ללקו"ש חי"ד ע' 335 ובתו"מ שם ע' 186.

יום ג', ד' אייר

אחרי מנחה עמדה אישה ע"י ג"ע התחתון ואד"ש ברך אותה בנסיעה טובה.

אח"כ נכנס לחדרו הק' ויצא ונתן לכאו"א מתלמידי ה'קבוצה' מא"י שחוזרת כעת לאה"ק שתי דולר וברך אותם בנסיעה טובה ובשורות טובות ואמר שכל מה שדובר אתמול (לתלמידים השלוחים לא"י מיאמי וצרפת) שייך גם אליהם⁶¹.

יום ד', ה' אייר

אחרי תפילת מנחה ניגש ציפל מאיטלי לאד"ש בג"ע התחתון ודיברו כמה דקות.

יום ה', ו' אייר

אחרי קרה"ת נכנס הר' סימפסון לאד"ש.

אחרי תפילת מנחה עמד הר' כץ מדרום אפריקה ע"י המזכירות. אד"ש שאל אותו מתי הוא נוסע ואח"כ שאל אותו באם הוא רוצה להיות שליח שלו, ונתן לו אד"ש שתי דולר שיתן שם לצדקה. אח"כ אמר לו אד"ש שהיות ושייך שם לענין של חינוך לכן שיעשה שם שטורעם בנוגע לחינוך.

אח"כ נתן אד"ש לאשתו שתי דולר ואמר לה שהרי יש ארגון נשים אזי שג"כ תעסוק בנוגע לזה. אח"כ נתן לילדם אד"ש דולר אחד ואח"כ נתן לו דולר נוסף ואמר שזה עבור החברים.

אד"ש ברך אותם בנסיעה טובה ובשו"ט וכו' ואמר שהיות והוא הרי כהן שיהי' "יורו משפטיך ליעקב".

שב"ק פר' אמור, ח' אייר

לא הי' התוועדות.

אחרי תפילת ערבית יצא אד"ש לקידוש לבנה.

(61) נדפסה בתו"מ שם ע' 187.

יום א', ט' אייר

אחרי תפילת מנחה ברך נוסעים לאה"ק, אח"כ נכנס הר' גוטניק לג"ע התחתון ודיבר עם אד"ש.

יום ב', י' אייר

אד"ש התענה תענית בה"ב.

תפילת ערבית התפללו יותר מוקדם בג"ע התחתון.

יום ד', י"ב אייר

אד"ש נסע לאוהל.

אחרי תפילת ערבית אמר אד"ש קדיש⁶².

יום ה', י"ג אייר

אד"ש התענה תענית בה"ב.

אחרי קרה"ת אמר אד"ש קדיש. אח"כ נשאר עד סוף התפלה ואמר את כל הקדישים.

תפילת ערבית התפללו יותר מוקדם בג"ע הת'.

כשאד"ש יצא החוצה דיבר עם הר' קזרנובסקי כמה דקות.

שב"ק פר' בהר, ט"ו אייר

לא הי' התוועדות.

כשאד"ש חזר מהבית אחה"צ נגש גוי לאד"ש ושאל איפה האוטובוס לאיזה איזור, אד"ש עשה בראשו הק' שלא יודע.

יום א', ט"ז אייר

בשעות הבוקר יצא אד"ש להלווי' של הרבנית דווארקין ע"ה. אד"ש נסע לאוהל.

(62) אחר אחיו הו"ח ישראל ארי' ליב ע"ה.

ל"ג בעומר והימים שלפניו - הילולא דרשב"י

לאור הכרזת כ"ק אד"ש על שנה זו כ"שנת החינוך" הוחלט בצא"ח נ.י. לעשות פאראד בל"ג בעומר על אף של"ג בעומר חל השנה ביום שלישי.

הם הכניסו פתק ע"ד ההצעה לעשות פאראד וקיבלו מענה מאת אד"ש ש"אם אפשר להשיג מספר גדול של ילדים כדאי".

לאחר מענה הנ"ל התחילו מיד בהכנות ממשיות.

היות והזמן קצר והמלאכה מרובה, הקימו כמה וועדים לכל מחלקה בפני עצמה.

(א) לארגן ולהביא כמה שיותר ילדים להפאראד, (ב) לארגן את הסנדוויצ'ים (בפארק, ג) לארגן את המוצגים, (ד) הענינים הטכניים, כגון רם-קול, היכן תהי' בימת כ"ק אד"ש, היכן יעמדו הילדים, וכל הסדרים וכו', (ה) שלטים וסיסמאות.

שלטים וכרזות שונות בבניין 778

כל הוועדים התחילו לעבוד במרץ. בכל יום נערכו אסיפות, נסעו לכל בתי הספר, ודברו לפני התלמידים, הדפיסו חומר שחילקו לאלפים והי' פעמיים הכרזות ברדיו וכד' שגרר אחריו הרבה ילדים.

תלו על הבנין של 778 סיסמאות אודות המבצעים, וכן שלטים עם הפסוקים "שמע ישראל", "תורה צוה", "כל ישראל", "למען תזכור", "והנה ה' נצב עליו", "כי קרוב אליך". זה הי' בצבעים שונים ועשה רושם גדול. ומעליהם תלו שלט נוסף "לג בעומר, שנת החינוך תשל"ו".

בכניסה ל-770 תלו שלט "ל"ג בעומר תשל"ו יום הילולא דרשב"י".

ע"י הבימה של זקני אנ"ש הי' תלוי הפסוק "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז... להשבית אויב ומתנקם."

כמה ימים לפני ל"ג בעומר הוחלט לעשות את הבימה של אד"ש מול 770 על המדריכה הרחבה שע"י הכביש הראשי, וכבר הקימו אותה, אולם ביום שלפני ל"ג בעומר הודיע אד"ש שהיות ויצא לדבר בהפאראד אזי שיעשו הבימה ע"י 770.

כן הכינו סיסמאות למאות, כגון "די תורה איז די בעסטע סחורה", "למד תורה - זה הכי טוב", ואודות כל המבצעים. היו הרבה ילדים שעשו סיסמאות לבד, על פסוקים שונים וכו'.

בערב ל"ג בעומר היו כולם מאד המומים, היות וכמה ימים כבר ירד גשם וברדיו הודיעו שימשיך לרדת גם מחר, אבל לא דאגו.

בשעות הערב המאוחרות הגיעו המשאיות הענקיות שעליהם יקימו את המוצג, מובן שהי' מאוד קשה לעבוד ובפרט שירד גשם, אולם התגברו על כל המניעות ועיכובים וכו', והעיקר שיהי' נח"ר לכ"ק אד"ש.

כולם עמלו קשה במשך כל שעות הלילה של ליל ל"ג בעומר, כולם עמלו קשה מאוד בהכנות השונות, הת' ואנ"ש התעסקו בבנית המוצג, הבימה בשביל כ"ק אד"ש, בימה עבור זקני אנ"ש, בימה עבור התזמורות וכו'. ונשי ובנות חב"ד הכינו את האוכל עבור הילדים הרבים לפארק.

בשעה שש בבוקר התחיל גשם חזק ושוטף, כולם לא ידעו מה לעשות, פשוט פחדו שהילדים לא יבואו, ואכן כמה בתי ספר טלפנו שיתכן ולא יבואו, אך שכנעו אותם ולבסוף הסכימו לבוא.

בשעה 9 פסק הגשם, והתחילו להיות סימנים טובים.

א' מהניסים שהיו בהפאראד הוא אכן ענין הגשם, בכל ברוקלין ירד גשם שוטף ורק בשכונה לא ירד גשם, והי' יום יפה כפשוטו.

לפני הפאראד נכנס הריל"ג לכ"ק אד"ש, ואד"ש שאל אם באו ילדים. אח"כ אמר ריל"ג לכ"ק אד"ש מה יהי' עם המזג אויר, וכ"ק אד"ש ענה הא.

באמצע הפאראד התחיל לטפטף למספר שניות, ור' י.י. העכט אמר ברמקול "ילדים תלכו יותר מהר מתחיל לרדת גשם, אבל מקוים שעוד מעט תצא השמש".

כ"ק אד"ש צחק ועשה בידו הק', ולאחר כמה דקות יצאה השמש וככה הי' עד אחרי הצהרים, עד שכל הילדים הגיעו לבתיהם.

בשעות הבוקר יצאו הבחורים עם אוטובוסים כדי לאסוף את הילדים מבתי הספר. בסביבות 9.30 סגרו את הכביש לתנועה.

בסביבות שעה 10 הגיע כ"ק אד"ש ל770, במכונית של ריב"ק. כ"ק אד"ש הסתכל על השלטים, וראו נח"ר על פניו הק'.

בשעה 10.20 התחילו הילדים להגיע בהמוניהם, והכביש הרחב של איסטערן פארקווי התמלא, משערים שהיו כ 5000 ילדים כ"י.

הפעם הי' יותר בסדר מסודר, היות והילדים באו במאורגן מבתי הספר, משא"כ ביום ראשון שאז כל אחד בא לבד.

בהתחלת הפאראד הסתובבו הממונים עם משדרים, וסידרו את האוטובוסים ואת מקום עמידת הילדים.

ר' חיים ברוך הוברשטם הוציא את מערכת הטלפונים שלו החוצה, ומשם התקשר לכל העולם כולו.

הר' גולדשטיין פתח את המסיבה, סיפר לילדים סיפורים ואמר אתם את הפסוקים שעליהם הכריז כ"ק אד"ש.

באמצע הנאום שלו קראו לכל הכהנים שיעלו לבמה ושיברכו את הקהל, הכהנים עלו לבמה ובירכו את ברכת כהנים עם הניגון של החגים.

הר' החזן טלישבסקי שר לפני הילדים ולימד אותם שיר חדש, את הפסוק "מפי עוללים ויונקים" בניגון של "וכל קרני רשעים", אח"כ שר שיר חזנות "שיבנה בית המקדש", (במשך כל הנאומים הי' אד"ש בחדרו הק').

הנאומים נמשכו עד השעה 11.30, כל הילדים עמדו מצד ימין הבנות ומצד שמאל הבנים, וזה הי' מחזה אדיר.

בימת כ"ק אד"ש ניצבה גבוה מאוד לכל רוחב המדריכה של 770.

הרבי נכנס אל הפאראד לצלילי ניגון אני מאמין

כשהתזמורת מנגנת "אני מאמין" יצא כ"ק אד"ש מחדרו הק', נתן צדקה, ועשה בידו הק' למפקד המשטרה שעמד ע"י הכניסה של 770 (יש לציין שעל כל הגגות עמדו עשרות שוטרים).

אד"ש נעמד על מקומו ושאל את הר' י.י. העכט באם אפשר לדבר והוא סימן שאפשר. אד"ש התחיל לומר שיחה⁶³, באמצע הפסיק אד"ש, ואמר לו שיתרגם לאנגלית, הר' י.י. העכט לא התכוון לזה, ואד"ש עשה לו בראשו שידבר והוא תרגם לאנגלית. בעת שתרגם הסתכל אד"ש על כל הקהל.

אח"כ אמר אד"ש שוב שיחה והסתובב שוב לרב י.י. העכט ורמז לו שיתרגם ואמר לו אד"ש שאח"כ הוא ימשיך. אח"כ שוב אמר אד"ש שיחה ובסוף השיחה חייך אד"ש לרב י.י. העכט כעין רמז שגמר את השיחה.

לאחר השיחה התחילה הצעדה עצמה, בראשונה נסע הטנק של כ"ק אד"ש, כמה ת' שהתחפשו לליצנים וכד' רקדו על הגג של הטנק וכ"ק אד"ש מחה כפיים וחיך.

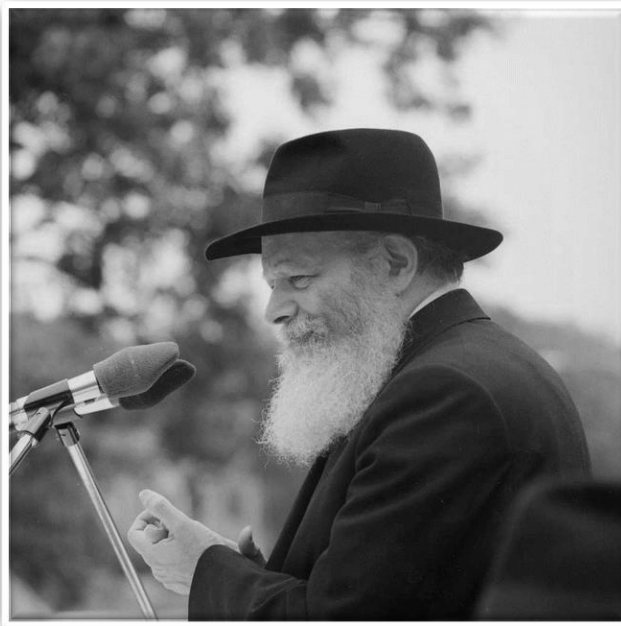
באופן כללי במשך כל זמן הפאראד חייך כ"ק אד"ש והי' ניכר על פניו הק' נח"ר, אד"ש מחה כפיים הרבה פעמים, גם לילדים וגם למוצגים ועשה עם ידו הק' לשלום להרבה ילדים.

בין כל כמה קבוצות של ילדים שעברו עם שלטים בפני כ"ק אד"ש עבר מוצג.

רשימת המוצגים:

(63) השיחות שנאמרו בפאראד נדפסו בתו"מ שם ע' 188.

(א) ישיבת תות"ל המרכזית - 770 - שבעת ימי השבוע. בכל יום עבודה אחרת, ובשבת נחים ושא' עושה קידוש. (ב) צעירי אגודת חב"ד - עיבוד התפילין. מהשלבים הראשוניים איך שמעבדים ומכינים תפילין, ועד שא' מניח תפילין בשדרה החמישית. (ג) ספרית לוי"צ - מערת הרשב"י ובית מלא ספרים. בעיקר הראו שיחות קודש של כ"ק אד"ש ועליהם כתר גדול. (ד) ישיבת אושן פארקווי (1) - מבצע תורה בכל זמן ובכל מקום. הראו שילד עומד באמצע הרחוב ע"י תחנת אוטובוס ולומד. (ה) ישיבת אושן פארקווי (2) - ג' רגלים. הראו את הר סיני, אפיית מצות ומבצע ד' מינים בסוכה. (ו) אהלי תורה (1) - חינוך של יהודים שמחנכים בטנק ע"י אוניברסיטה. (ז) ישיבת אהלי תורה (2) - יציאת מצרים. הראו איך שעובדים במצרים ושאח"כ יוצאים ממצרים, ותורה בכל החדרים. (ח) המחלקה לדוברי עברית של של"ה - בית יהודי. הראו איך נראה בית יהודי, חדר ילדים וכו' ובעיקר כיצד נראה מטבח כשר שמפרידים בו בשר וחלב. (ט) ישיבת הרוסים - יציאה מאחורי מסך הברזל, ושאח"כ יושבים ברחבה ולומדים תורה. (י) בית רבקה (1) - חינוך. חדרים בישיבה ואיך שלומדות תורה בכיתה. (יא) בית רבקה (2) - ספרים גדולים ובהם תמונות. (יב) מכון חנה - ילדות מדליקות נרות שבת קודש. (יג) ישיבת הדר התורה - מבצע צדקה. קופסה גדולה ושא' שם כסף לצדקה. (יד) משפחות דוכמן וביסטריצקי - טנק בירושלים. הראו את הטנק שמופיע בירושלים ושעוסקים על ידו במבצעים, וחיילים מתפללים ע"י הכותל המערבי. ט"ו) קעמפ מחנ"י - יום בחיי ילד יהודי. הראו איך שיושבים וקוראים ק"ש שעל המטה וכו', ובבוקר נוטלים ידיים וכו'.

הרבי מחי"ק אל עבר המוצגים

אד"ש הביט הרבה על
הסיסמאות, חי"ק כמעט לכל
מוצג שעבר.

באמצע אמר לרב י.י.
העכט מדוע הילדים לא שרים.

במוצג האחרון שהי' סדר
יום של ילד יהודי, אזי הסוף הי'
שהילד הולך לישון. ראו ילד
שוכב במטה וקרא ק"ש, אד"ש
צחק מאוד ואמר לרב י.י. העכט
שהרי אין לו כר והוא לא יכול
לישון.

בהתחלה עברה מקהלת הילדים של אלי ליפסקער כשהם שרים מארש, אח"כ עברה התזמורת של העיר, תזמורת של נגינה ועוד.

בשעה 1.30 לאחר שכולם עברו שאל כ"ק אד"ש את הרב י.י. העכט אם זה הכל.

הבחורים התחילו לרקוד "וכל קרני רשעים" ואד"ש מחה כפיים.

לפני שנכנס בחזרה לחדרו הק' אמר בקול "לשנה הבאה בירושלים".

לאחר רבע שעה נסע כ"ק אד"ש למקוה. כשיצא מחדרו הק' נתן לילד וילדה לשים כסף בקופת צדקה, ואד"ש צחק אליהם.

כשיצא מ770 לנסוע לאוהל עשה בידו הק' שלום לאחד מקורב.

אד"ש אמר לרחי"ק לנסוע לפארק, אולם כבר שם לא הי' ילדים, היות והי' אחרי השעה 4.

בשעה שאד"ש נסע לאוהל הי' מאוד חם, אולם לאחר שעתיים נהי' קר וגשם.

לא הי' התוועדות.

יום ה', כ' אייר

ליל יחידות, בעיקר נכנסו חתנים שמתחתנים מיד לאחר חג השבועות, וכן נכנס הר' קלמן כהנא ושהה ביחידות כשעה וחצי.

יום ועש"ק, כ"א אייר

היום אחה"צ יצא הוראה מאד"ש שיתלו על הבנין 788 גם את שאר הפסוקים שדובר בפאראד של ל"ג בעומר, ושזה יהי' מוכן עד יום א'.

אחה"צ כשאד"ש חזר מביתו דיבר במכונית עם רחי"ק כמה דקות.

שב"ק פר' בחוקתי, כ"ב אייר

לא הי' התוועדות.

במוצש"ק אחרי תפילת ערבית עמדו בג"ע התחתון התלמידים השלוחים שנוסעים לסינסינעטי כדי להקים שם ישיבה חדשה.

לפני שאד"ש נכנס לחדרו הק' ברך אותם שיהי' נסיעה טובה ושיהי' בהצלחה רבה ומופלגה ושיהי' יר"ש חסידים ולמדנים, ולהתכוון לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

כשאד"ש נסע הביתה עשה בידו הק' לשלום לילד שעמד בחוץ.

יום א', כ"ג אייר

בשעות הבוקר כבר היו מוכנים את שאר השלטים של הפסוקים כדי לתלות אותם על בנין 788, והשקיעו את המאמצים לתלות אותם לפני שהנשים יבואו לשיחה של אד"ש אחה"צ.

שאר הפסוקים שתלו הם "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ", "ושננתם לבניך ודברתם בהם, בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך".

המאמרי חז"ל הם "ואהבת לרעך כמוך; אמר רבי עקיבא: זה כלל גדול בתורה", "יגעת ולא מצאתי אל תאמין לא יגעת ומצאתי אל תאמין יגעת ומצאתי תאמין".

והקטעים מספר התניא הם "וזה כל האדם ותכלית בריאתו ובריאת כל העולמות עליונים ותחתונים להיות לו דירה זו בתחתונים", "וזה שכתוב ישמח ישראל בעושיו, פירוש: שכל מי שהוא מזרע ישראל יש לו לשמוח בשמחת ה' אשר שם ושמח בדירתו בתחתונים שהם בחינת עשי' גשמיית ממש".

בשעה 12:30 נכנסו שוב התלמידים השלוחים שנוסעים לסינסינעטי לג"ע התחתון ע"פ הוראת הרב חדקוב.

אד"ש יצא מחדרו הק' כשבידו הק' חצי בקבוק משקה וחבילת דולרים ושיחות ש"פ בהר, שבסוף השיחה מבואר שם מה שאד"ש אמר בג"ע הת' לשלוחים שנסעו לאה"ק ולמיאמי ולצרפת בג' אייר.

אד"ש שאל איפה הראש ישיבה ונגש הר' יצחק מאיר ליפשיץ, אד"ש נתן לו את הבקבוק משקה ואמר לו שיעשה התוועדות או בליל שבת או בר"ח. אח"כ נתן לו אד"ש את השיחה ואמר שמה שדובר כאן שייך ג"כ אליכם ואח"כ נתן לו שתי דולר. וכך נתן אד"ש לכאו"א מהשלוחים שיחת ש"פ בהר ושתי דולר, אח"כ אמר להם אד"ש שיהי' נסיעה טובה והכנה לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

החל מיום שישי האחרון ועד היום נערכה הועידה של נשי ובנות חב"ד, בשעה 7 ירד אד"ש לזאל לדבר עבורם⁶⁴, אד"ש ירד עם חבילה בידו הק'.

אחרי השיחה נתן אד"ש למדריכות חבילת דולרים ושיחלקו לכל אחת.

אח"כ התקיים יחידות לנשים שבאו מחוץ לנ"י, השנה השקיעו מאמצים שהיחידות תגמר מוקדם ומהר יותר משאר השנים.

היחידות נגמרה בשעה 9.45 ומיד לאח"ז התקיימה תפילת ערבית.

שמעתי שאחרי היחידות אמר להם אד"ש חג שבועות שמח.

יום ב', כ"ד אייר

אחרי קרה"ת נכנס הר' שד"ב העכט (סידני) לאד"ש.

בשעה 2.45 יצא אד"ש להלווי' של הר' חיים יהודא שמוקלרמן זצ"ל.

כשאד"ש נסע לביתו נכנס אד"ש למזכירות ושהה שם קצת זמן ונתן חבילה לריב"ק.

יום ה', כ"ז אייר

אד"ש נסע לאוהל.

יום ועש"ק כ"ח אייר

כשאד"ש הגיע מביתו יצאו כמה טנקים לפעילות בשירה (בלי תזמורת רק שירים שמחים מהתוועדות) ואד"ש הסתובב אליהם והביט על הטנקים, ע"י הפתח של 770 הסתובב אד"ש ורמז בידו הק' להגביר את השירה.

אחה"צ כשאד"ש נסע הביתה נתן לכמה בחורים כסף לשים בצדקה.

אחרי תפילת ערבית הסתובב אד"ש לריב"ק על המדרגות ונתן לו פתק שימסור לא'.

(64) השיחה נדפסה בתו"מ שם ע' 197.

שב"ק פר' במדבר, כ"ט אייר – מבה"ח וער"ח סיון

אחרי תהילים עשה אד"ש בידו הק' לכמה ילדים לשלום.

לפני קרה"ת הסתובב אד"ש לריב"ק ואמר לו משהו.

בעת הניגונים בהתוועדות⁶⁵ רמז בראשו להגביר את השירה.

אד"ש הסתובב לר' זלמן טייבל ואמר לו להגיד לחיים וחיך אליו.

מאמר כעין שיחה ד"ה ויאמר לו יהונתן וגו'.

כ־15 חתנים נגשו לאד"ש עם בקבוקי משקה, כמו"כ נתן אד"ש משקה לשתי ילדי בר־מצוה, להר' כץ עבור המלוה מלכה של המעמד, וכן נתן לו אד"ש את המזונות, ולר' מאיר גורדון מב"ב.

את השיחה אחרונה דיבר בעיניים סגורות.

אחרי השיחה התחיל בעצמו לנגן "עוצו עצה".

צוה לנגן 'הושיעה את עמך', 'פרזות תשב ירושלים', 'ופרצת', ניעט ניעט ניקאווא, אח"כ ברך ברכה אחרונה.

אחרי תפילת מנחה התחיל בעצמו לנגן ניעט ניעט ניקאווא.

חדשות מכרם חב"ד

על העלון דף להורים ודף לילד שי"ל ע"י מחלקה הישראלית שע"י של"ה ענה אד"ש: "נת' ות"ח, ודבר בעתו – בסמיכות לתפארת שבתפארת (לכתחילה אריבער), אזכיר עה"צ".

השנה יפתחו ארבעה קעמפים (קייטנות) בקווינס עבור ישראלים. אמנם הקייטנה היא עבור ישראלים אבל גם נרשמו הרבה אמריקאים.

על הדו"ח של צא"ח בנוגע לפעולות במבצע חינוך ובפרט בנוגע להתפתחות הקייטנה בקווינס ענה אד"ש:

"נת' ות"ח ודבר בעתו - עש"ק ונתתי את ברכתי לכם (ובתו"כ - עה"פ): בשלישית (לשמיטה - ע"ד שנת) ה'תשל"ו) ת"ל כו'. אזכיר עה"צ".

על הדו"ח של צא"ח בנוגע למבצע חינוך ענה להם אד"ש בכת"ק: "ויה"ר שיהא הנ"ל - ומה שיתוסף על הנ"ל - בהצלחה רבה בכמות ובאיכות גם יחד, מצו"ב השתתפות בהוצאות כספיות (\$180), אזכיר עה"צ".

אלו שמות התמימים השלוחים לישיבה בסינסינטי:

יעקב יהושע טאויל, מנחם מנדל דוכמן, יצחק בליז'נסקי, שלום דובער בנימינסון, מנחם מענדל גרינברג, נפתלי גרינוולד, לוי ווינגרטון, ישראל יהודא קאפלושניק, לוי יצחק ראסקין, יוסף יצחק שוחט, מנחם מנדל שניאורסון.

בעוד חודש תתקיים 'פגישה' לסטודנטים וכבר התחילו להתכונן ומחלקים חומר בטנקים ועוד.

כאן יוצאים הטנקים רק ביום שישי ועוסקים בכל המבצעים ובפרט במבצע חינוך, וכבר הרבה נרשמים לקעמפים ולישיבות.

אחרי חג שבועות מתכוונים לעשות פאראד בלונג איילנד, היות ויש שם הרבה צעירים שלא יכלו לבוא לפאראד שהתקיים בל"ג בעומר.

מוקדש לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

לזכות
החתן הרה"ת מנחם מענדל
והכלה מרת חנה מושקא שיחיו
אקסלרוד

יה"ר שיבנו בית בישראל
בניין עדי עד על יסודי התורה והמצווה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה
זוהי תורת החסידות

נדפס ע"י ולזכות זקניהם
הרב יצחק מאיר הכהן וזוגתו מרת חוה שיחיו
סוסובר